Dan id-dokument ġie magħmul bil-ħsieb li jintuża bħala għodda ta' dokumentazzjoni u l-istituzzjonijiet ma jassumu l-ebda responsabbiltà għall-kontenut tiegħu

►B REGOLAMENT (UE) Nru 1305/2013 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tas-17 ta' Diċembru 2013

dwar appoġġ għall-iżvilupp rurali mill-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR) u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1698/2005

(ĠU L 347, 20.12.2013, p. 487)

Emendat minn:

		Ġurnal Uffiċjali		
		Nru	Paġna	Data
►M1	Regolament (UE) Nru 1310/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 17 ta' Diċembru 2013	L 347	865	20.12.2013
►M2	Regolament ta' Delega tal-Kummissjoni (UE) Nru 994/2014 tat-13 ta' Mejju 2014	L 280	1	24.9.2014
►M3	Regolament ta' Delega tal-Kummissjoni (UE) Nru 1378/2014 tas-17 ta' Ottubru 2014	L 367	16	23.12.2014

▼B

REGOLAMENT (UE) Nru 1305/2013 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tas-17 ta' Diċembru 2013

dwar appoġġ għall-iżvilupp rurali mill-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR) u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1698/2005

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u b'mod partikolari l-Artikoli 42 u l-Artikolu 43(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara t-trasmissjoni tal-abbozz tal-att leġislattiv lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Qorti tal-Awdituri,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja,

Billi:

(1) Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni intitolata "Il-PAK fid-dawl tas-sena 2020: Nindirizzaw l-isfidi tal-futur fl-ambitu tal-ikel, tar-riżorsi naturali u dak territorjali" stabbilixxiet l-isfidi, l-objettivi u l-orjentazzjonijiet potenzjali fir-rigward tal-politika agrikola komuni ("il-PAK") wara l-2013. Fid-dawl tad-dibattitu dwar din il-Komunikazzjoni, il-PAK għandha tiġi rriformata b'effett mill-1 ta' Jannar 2014. Din ir-riforma għandha tkopri l-istrumenti ewlenin kollha tal-PAK, inkluż ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1698/2005 [1]. Fid-dawl tal-ambitu tar-riforma, huwa adatt li jitħassar ir-Regolament (KE) Nru 1698/2005 u li jiġi sostitwit b'test ġdid.

(2) Politika ta' żvilupp rurali għandha tiġi stabbilita biex takkompanja u tikkumplimenta l-pagamenti diretti u l-miżuri tas-suq tal-PAK u b'hekk tikkontribwixxi għall-għanijiet ta' dik il-politika kif stabbiliti fit-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea ("TFUE"). Tali politika ta' żvilupp rurali għandha tintegra wkoll l-objettivi ewlenin ta' politika stabbiliti fil-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni tat-3 ta' Marzu 2010 intitolata "Ewropa 2020 - Strateġija għal tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklussiv" ("l-Istrateġija Ewropa 2020") u għandha tkun koerenti mal-objettivi ġenerali tal-politika ta' koeżjoni ekonomika u soċjali kif stabbiliti fit- TFUE.

[1] Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1698/2005 tal-20 ta' Settembru 2005 dwar appoġġ għall-iżvilupp rurali mill-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR) (ĠU L 277, 21.10.2005, p. 1).

▼B

(3) Minħabba li l-objettiv ta’ dan ir-Regolament, jiġifieri l-iżvilupp rurali, ma jistax jintlaħaq biżżejjed mill-Istati Membri minħabba r-rabtiet bejn l-iżvilupp rurali u l-istrumenti l-oħra tal-PAK, l-għadd ta’ disparitajiet li jeżistu bejn id-diversi żoni rurali u l-limiti tar-riżorsi finanzjarji tal-Istati Membri wara t-tkabbir tal-Unjoni, iżda, permezz tal-garanzija pluriennali tal-finanzi tal-Unjoni u permezz ta’ konċentrazzjoni fuq il-prijoritajiet tagħha¸jista’ jintlaħaq aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista’ tadotta miżuri, skont il-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea ("TUE"). Skont il-prinċipju ta'proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li hu meħtieġ biex jintlaħaq dan l-objettiv.

(4) Sabiex jiġi żgurat l-iżvilupp sostenibbli taż-żoni rurali, jeħtieġ li ssir enfasi fuq għadd limitat ta’ prijoritajiet ewlenin relatati mat-trasferiment tal-għarfien u l-innovazzjoni fl-agrikoltura, il-forestrija u ż-żoni rurali, il-vijabbiltà tal-azjendi agrikoli għall-kompetittività tat-tipi kollha tal-agrikoltura fir-reġjuni kollha u li jiġu promossi teknoloġiji innovattivi għall-azjendi agrikoli u l-ġestjoni sostenibbli tal-foresti, l-organizzazzjoni tal-katina tal-ikel, inkluż l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli, it-trattament xieraq tal-annimali u l-immaniġġjar tar-riskji fl-agrikoltura, il-preservazzjoni u t-tisħiħ tal-ekosistemi li huma relatati mal-agrikoltura u l-forestrija, il-promozzjoni tal-użu effiċjenti tar-riżorsi u t-transizzjoni għal ekonomija b’livell baxx ta’ emissjonijiet ta’ karbonju fis-setturi tal-agrikoltura, tal-ikel u tal-forestrija, u l-promozzjoni tal-inklużjoni soċjali, it-tnaqqis tal-faqar u l-iżvilupp ekonomiku taż-żoni rurali. F'dan il-proċess għandha tkun ikkunsidrata d-diversità ta' sitwazzjonijiet li jaffettwaw iż-żoni rurali b'karatteristiċi differenti jew kategoriji differenti ta' benefiċjarji potenzjali u l-objettivi trasversali tal-innovazzjoni, l-ambjent, il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih. L-azzjoni ta' mitigazzjoni għandha tkun relatata kemm mal-limitazzjoni tal-emissjonijiet fl-agrikoltura u l-forestrija mill-attivitajiet ewlenin bħall-produzzjoni tal-bhejjem, l-użu ta' fertilizzanti u l-preservazzjoni ta' bjar tal-karbonju u t-tisħiħ tal-ġbir tal-karbonju fir-rigward tal-użu tal-art, it-tibdil fl-użu tal-art u s-settur tal-forestrija. Il-prijorità tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali marbuta mat-trasferiment tal-għarfien u l-innovazzjoni fl-agrikoltura, il-forestrija u ż-żoni rurali għandha tapplika orizzontalment b’rabta mal-prijoritajiet l-oħra tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali.

(5) Il-prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali għandhom ikunu segwiti fil-qafas tal-iżvilupp sostenibbli u l-promozzjoni tal-Unjoni tal-għan tal-ħarsien u t-titjib tal-ambjent, kif stabbilit fl-Artikolu 11 TFUE, b'kunsiderazzjoni għall-prinċipju ta' min iniġġes iħallas. L-Istati Membri għandhom, jipprovdu informazzjoni dwar l-appoġġ għall-objettivi dwar it-tibdil tal-klima f'konformità mal-ambizzjoni li mill-inqas 20 % tal-baġit tal-Unjoni jkun iddedikat għal dan l-għan permezz tal-użu ta' metodoloġija adottata mill-Kummissjoni.

(6) L-attivitajiet tal-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (“il-FAEŻR”) u l-operazzjonijiet li jikkontribwixxi għalihom għandhom ikunu konsistenti u kompatibbli mal-appoġġ minn strumenti oħra tal-PAK.

▼B

(7) Sabiex jiġu żgurati l-bidu immedjat u l-implimentazzjoni effiċjenti tal-programmi ta' żvilupp rurali, l-appoġġ mill-FAEŻR għandu jkun ibbażat fuq l-eżistenza ta' kondizzjonijiet ta' qafas amministrattiv li huma sodi. Għalhekk l-Istati Membri għandhom jivvalutaw l-applikabbiltà u t-twettiq ta' ċerti kondizzjonalitajiet ex ante. Kull Stat Membru għandu jħejji programm nazzjonali għall-iżvilupp rurali għat-territorju kollu tiegħu jew sett ta' programmi reġjonali, jew kemm programm nazzjonali kif ukoll sett ta' programmi reġjonali. Kull programm għandu jidentifika strateġija li tilħaq il-miri b'rabta mal-prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali u għażla ta' miżuri. L-ipprogrammar għandu jikkonforma mal-prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali, u fl-istess waqt jadatta għal kuntesti nazzjonali u jikkumplimenta l-politiki l-oħra tal-Unjoni, b'mod partikolari l-politika tas-suq agrikolu, il-politika ta' koeżjoni u l-politika komuni tas-sajd. L-Istati Membri li jagħżlu li jħejju sett ta' programmi reġjonali għandhom ikunu jistgħu jħejju wkoll qafas nazzjonali, mingħajr allokazzjoni baġitarja separata, sabiex jiffaċilitaw il-koordinazzjoni fost ir-reġjuni biex jindirizzaw l-isfidi nazzjonali.

(8) L-Istati Membri għandhom ikunu kapaċi jinkludu fil-programmi ta' żvilupp rurali tagħhom sottoprogrammi tematiċi li jindirizzaw ħtiġijiet speċifiċi f'żoni ta' importanza partikolari għalihom. Is-sottoprogrammi tematiċi għandhom jikkonċernaw, fost affarijiet oħra, il-bdiewa żgħażagħ, l-azjendi agrikoli żgħar, iż-żoni muntanjużi, il-ħolqien ta' ktajjen tal-provvista qosra, in-nisa f'żoni rurali u l-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih, u l-bijodiversità. Għandhom jintużaw ukoll sottoprogrammi tematiċi li jipprevedu l-possibbiltà li jingħata kontribut għar-ristrutturar tas-setturi agrikoli li għandhom impatt qawwi fuq l-iżvilupp taż-żoni rurali. Sabiex jiżdied l-intervent effiċjenti ta' ċerti sottoprogrammi tematiċi, l-Istati Membri għandhom jitħallew jipprevedu rati ta' appoġġ ogħla għal ċerti operazzjonijiet koperti minn dawk is-sottoprogrammi tematiċi.

(9) Il-programmi ta' żvilupp rurali għandhom jidentifikaw il-ħtiġijiet taż-żona koperta, u għandhom jiddeskrivu strateġija koerenti biex jissodisfawhom fid-dawl tal-prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali. Dik l-istrateġija għandha tkun ibbażata fuq l-istabbiliment ta' miri. Għandhom jiġu stabbiliti r-rabtiet bejn il-ħtiġijiet identifikati, il-miri stabbiliti u l-għażla tal-miżuri magħżula biex jiġu ssodisfati dawn il-ħtiġijiet. Il-programmi ta' żvilupp rurali għandhom jinkludu wkoll l-informazzjoni kollha meħtieġa għall-valutazzjoni tal-konformità tagħhom mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament.

(10) Il-miri għandhom jiġu stabbiliti fi programmi tal-iżvilupp rurali abbażi ta' sett komuni ta' indikaturi ta' mira għall-Istati Membri kollha u fejn neċessarju, abbażi ta' indikaturi speċifiċi għall-programm. Sabiex jiġi ffaċilitat dan l-eżerċizzju, iż-żoni koperti minn dawn l-indikaturi għandhom jiġu definiti, skont il-prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali. Minħabba l-applikazzjoni orizzontali tal-prijorità tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali marbuta mat-trasferiment tal-għarfien fl-agrikoltura u l-forestrija, l-interventi taħt din il-prijorità għandhom jitqiesu bħala strumentali għall-indikaturi ta' mira definiti għall-kumplament tal-prijoritajiet tal-Unjoni.

▼B

(11) Jeħtieġ li jiġu stabbiliti ċerti regoli għall-ipprogrammar u għar-reviżjoni ta' programmi ta' żvilupp rurali. Għandha tkun prevista proċedura simplifikata għar-reviżjonijiet li ma taffettwax l-istrateġija tal-programmi jew il-kontribuzzjonijiet finanzjarji rispettivi tal-Unjoni.

(12) L-evoluzzjoni u l-ispeċjalizzazzjoni tal-agrikoltura u l-forestrija u l-isfidi partikolari affrontati mill-impriżi mikro u żgħar u ta' daqs medju ("SMEs") fiż-żoni rurali jirrikjedu livell adatt ta' taħriġ tekniku u ekonomiku kif ukoll aktar kapaċità biex jaċċessaw u jiskambjaw l-għarfien u l-informazzjoni, inkluż permezz tat-tixrid tal-aħjar prattiki tal-produzzjoni għall-agrikoltura u l-forestrija. L-azzjonijiet tat-trasferiment tal-għarfien u l-informazzjoni mhux biss għandhom jikkonsistu f'korsijiet ta' taħriġ tradizzjonali iżda għandhom jiġu adattati għall-ħtiġijiet tal-atturi rurali. Għaldaqstant għandhom jiġu appoġġati wkoll workshops, coaching, attivitajiet ta' dimostrazzjoni, azzjonijiet ta' informazzjoni u kif ukoll skemi ta' skambju u żjarat qosra fl-azjendi agrikoli u fil-foresti. L-għarfien u l-informazzjoni miksuba għandhom jippermettu li l-bdiewa, is-silvikulturisti, il-persuni involuti fis-settur tal-ikel u l-SMEs rurali, li jtejbu b'mod partikolari l-kompetittività u l-użu effiċjenti tar-riżorsi tagħhom u jtejbu l-prestazzjoni ambjentali tagħhom filwaqt li fl-istess ħin jikkontribwixxu għas-sostenibbiltà tal-ekonomija rurali. Meta jipprovdu appoġġ lill-SMEs, l-Istati Membri għandhom il-possibbiltà li jagħtu prijorità lil SMEs li għandhom rabta mas-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija. Sabiex jiġi żgurat li l-azzjonijiet tat-trasferiment tal-għarfien u l-informazzjoni jkunu effettivi biex jinkisbu dawn ir-riżultati, għandu jkun rikjest li l-forniturі tas-servizzi tat-trasferiment tal-għarfien ikollhom il-kapaċitajiet adatti kollha.

(13) Is-servizzi konsultattivi għall-azjendi agrikoli jgħinu lill-bdiewa, il-bdiewa żgħażagħ, is-silvikulturisti, amministraturi tal-art oħrajn, u lill-SMEs f'żoni rurali biex itejbu l-ġestjoni sostenibbli u l-prestazzjoni kumplessiva tal-azjenda jew in-negozju tagħhom. Għaldaqstant, għandu jiġi mħeġġeġ kemm l-istabbiliment ta' dawn is-servizzi kif ukoll l-użu ta' servizzi ta' konsulenza minn bdiewa, bdiewa żgħażagħ, silvikulturisti, amministraturi tal-art oħrajn u SMEs. Sabiex jittejbu l-kwalità u l-effikaċja tal-pariri offruti, għandhom jiġu previsti l-kwalifiki minimi u t-taħriġ regolari tal-konsulenti. Kif previsti fir-Regolament (UE) Nru 13062013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([1]) is-servizzi konsultattivi tal-biedja għandhom jgħinu lill-bdiewa biex jivvalutaw il-prestazzjoni tal-azjenda agrikola tagħhom u jidentifikaw it-titjib meħtieġ fir-rigward tar-rekwiżiti statutorji tal-ġestjoni, il-kondizzjonijiet agrikoli u ambjentali tajba, il-prattiki agrikoli li huma ta' benefiċċju għall-klima u

([1]) Regolament (UE) Nru 1306/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-17 ta' Diċembru 2013 dwar il-finanzjament, il-ġestjoni u l-monitoraġġ tal-politika agrikola komuni (Ara paġna 549 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali).

▼B

l-ambjent stabbiliti fir-Regolament (UE) Nru 1307/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([1]) u miżuri fil-livell ta' azjenda agrikola previsti fil-programmi ta' żvilupp rurali bil-għan tal-modernizzazzjoni tal-azjendi agrikoli, il-bini tal-kompetittività, l-integrazzjoni settorjali, l-innovazzjoni, l-orjentazzjoni tas-swieq kif ukoll il-promozzjoni tal-intraprenditorija. Is-servizzi konsultattivi tal-biedja għandu wkoll jgħin lill-bdiewa jidentifikaw it-titjib neċessarju fir-rigward tar-rekwiżiti stipulati għall-implimentazzjoni tal-Artikolu 11(3) tad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([2]).

("id-Direttiva Qafas dwar l-Ilma"), kif ukoll ir-rekwiżiti għall-implimentazzjoni tal-Artikolu 55 tar-Regolament (KE) Nru 1107/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([3]) u tal-Artikolu 14 tad-Direttiva 2009/128/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([4]), b'mod partikolari b'rabta mal-konformità mal-prinċipji ġenerali ta' ġestjoni integrata ta' organiżmi ta' ħsara. Fejn ikun rilevanti, il-pariri għandhom ikopru wkoll l-istandards tas-sikurezza jew dawk ta' fuq il-post tax-xogħol relatati mal-azjenda agrikola kif ukoll pariri speċifiċi għall-bdiewa li qed jistabbilixxu azjenda għall-ewwel darba. Għandu jkun possibbli wkoll li l-pariri jkopru l-istabbiliment minn bdiewa żgħażagħ, l-iżvilupp sostenibbli tal-attivitajiet ekonomiċi tal-azjenda, l-ipproċessar lokali u kwistjonijiet ta' kummerċjalizzazzjoni relatati mal-prestazzjoni ekonomika, agrikola u ambjentali tal-azjenda jew l-intrapriża. Jistgħu wkoll jingħataw pariri speċifiċi dwar il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih, il-bijodiversità, il-protezzjoni tal-ilma, l-iżvilupp ta' ktajjen tal-provvista qosra, il-biedja organika u l-aspetti tas-saħħa tat-trobbija tal-annimali. Meta jipprovdu appoġġ lill-SMEs, l-Istati Membri għandhom il-possibbiltà li jagħtu prijorità lil SMEs li għandhom rabta mas-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija. Is-servizzi ta' ġestjoni u ta' għajnuna b'rabta mal-azjendi agrikoli għandhom jgħinu lill-bdiewa jtejbu u jiffaċilitaw il-ġestjoni tal-azjenda tagħhom.

(14) Skemi ta' kwalità tal-Unjoni jew nazzjonali, inklużi skemi ta' ċertifikazzjoni tal-azjendi agrikoli għall-prodotti agrikoli u l-oġġetti tal-ikel, jipprovdu lill-konsumaturi garanziji dwar il-kwalità u l-karatteristiċi tal-prodott jew il-proċess tal-produzzjoni użat b'riżultat tal-parteċipazzjoni tal-bdiewa f'dawn l-iskemi, jiksbu valur miżjud għall-prodotti kkonċernati u jtejbu l-opportunitajiet tagħhom fis-suq. Il-bdiewa u gruppi ta' bdiewa għandhom għaldaqstant ikunu mħeġġa biex jipparteċipaw f'dawk l-iskemi. Sabiex jiġi żgurat l-użu effettiv tar-riżorsi tal-FAEŻR, l-appoġġ għandu jiġi limitat għal bdiewa attivi fit-tifsira tal-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013. Peress li fiż-żmien meta jidħlu f'dawn l-iskemi u fl-ewwel snin

([1]) Regolament (UE) Nru 1307/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-17 ta' Diċembru 2013 li jistabbilixxi r-regoli għal pagamenti diretti lill-bdiewa taħt skemi ta' appoġġ fil-qafas tal-politika agrikola komuni u li jħassar ir-Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 637/2008 u (KE) Nru 73/2009 (Ara paġna 608 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali).

([2]) Direttiva 2000/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tistabbilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-politika tal-ilma (ĠU L 327, 22.12.2000, p. 1).

([3]) Regolament (KE) Nru 1107/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 dwar it-tqegħid fis-suq ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti u li jħassar id-Direttivi tal-Kunsill 79/117/KEE u 91/414/KEE (ĠU L 309, 24.11.2009, p. 1).

([4]) Direttiva 2009/128/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 li tistabbilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja biex jinkiseb użu sostenibbli tal-pestiċidi (ĠU L 309, 24.11.2009, p. 71).

▼B

tal-parteċipazzjoni tagħhom, l-ispejjeż u l-obbligi addizzjonali imposti fuq il-bdiewa minħabba l-parteċipazzjoni tagħhom ma jiġux remunerati kompletament mis-suq, l-appoġġ għandu jingħata għal parteċipazzjonijiet ġodda u għandu jkopri perijodu ta' mhux iżjed minn ħames snin. Minħabba l-karatteristiċi speċjali tal-qoton bħala prodott tal-biedja, l-iskemi tal-kwalità tal-qoton għandhom ikunu koperti wkoll. L-appoġġ għandu jkun disponibbli wkoll għal attivitajiet ta' informazzjoni u ta' promozzjoni li jikkonċernaw prodotti koperti mill-iskemi ta' kwalità u ċertifikazzjoni li jirċievu appoġġ skont dan ir-Regolament.

(15) Sabiex tittejjeb il-prestazzjoni ekonomika u ambjentali tal-azjendi agrikoli u l-impriżi rurali, sabiex tittejjeb l-effikaċja tas-settur tal-kummerċjalizzazzjoni u l-ipproċessar tal-prodotti agrikoli, inkluż l-istabbiliment ta' faċilitajiet ta' pproċessar u ta' kummerċjalizzazzjoni fil-kuntest ta' ktajjen tal-provvista qosra u swieq lokali, sabiex tiġi pprovduta l-infrastruttura meħtieġa għall-iżvilupp fl-agrikoltura u l-forestrija u sabiex jiġu appoġġati l-investimenti mhux remunerattivi meħtieġa għall-ilħuq tal-għanijiet ambjentali, għandu jingħata appoġġ lill-investimenti fiżiċi li jikkontribwixxu għal dawn l-għanijiet. Matul il-perijodu ta' pprogrammar 2007-2013, varjetà ta' miżuri koprew oqsma differenti ta' intervent. Fl-interess tas-simplifikazzjoni, iżda wkoll biex il-benefiċjarji jkunu jistgħu jfasslu u jwettqu proġetti integrati b'iżjed valur miżjud, miżura waħda għandha tkopri l-parti l-kbira tat-tipi ta' investimenti fiżiċi. L-Istati Membri għandhom jindirizzaw l-appoġġ għall-azjendi agrikoli eliġibbli għall-għajnuna għal investimenti relatati mal-appoġġ tal-vijabbiltà tal-azjendi agrikoli abbażi tar-riżultati tal-analiżi tal-preġji, id-dgħufijiet, l-opportunitajiet u t-theddid ("SWOT" - Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats) bħala mezz biex dik l-għajnuna tkun indirizzata aħjar. Sabiex jiġi ffaċilitat l-istabbiliment minn bdiewa żgħażagħ għall-ewwel darba, jista' jingħata perijodu addizzjonali ta' eliġibbiltà biex l-investimenti jikkonformaw mal-istandards tal-Unjoni. Sabiex titrawwem l-implimentazzjoni ta' standards tal-Unjoni ġodda, l-investimenti relatati mal-konformità ma' dawk l-istandards għandhom ikunu eliġibbli għal perijodu addizzjonali wara li huma jsiru obbligatorji għall-azjenda agrikola.

(16) Is-settur agrikolu huwa soġġett iżjed minn setturi oħra, għal ħsara fil-potenzjal produttiv tiegħu minħabba d-diżastri naturali, avvenimenti klimatiċi negattivi u avvenimenti katastrofiċi. Sabiex tingħata għajnuna għall-vijabbiltà u l-kompetittività tal-azjendi agrikoli fid-dawl ta' dawn id-diżastri jew avvenimenti, għandu jingħata appoġġ lill-bdiewa biex jiġu megħjuna jirrestawraw il-potenzjal agrikolu li tkun saritlu l-ħsara. L-Istati Membri għandhom jiżguraw ukoll li ma jkunx hemm kumpens żejjed tal-ħsara mġarrba, minħabba l-kombinazzjoni ta' skemi ta' kumpens tal-Unjoni (b'mod partikolari l-miżura tal-immaniġġjar tar-riskji taħt dan ir-Regolament), nazzjonali u privati.

▼B

(17) Għall-iżvilupp ta' żoni rurali, il-ħolqien u l-iżvilupp ta’ attività ekonomika ġdida fil-forma ta’ azjendi agrikoli ġodda, id-diversifikazzjoni f’attivitajiet mhux agrikoli inkluż l-għoti ta' servizzi lill-biedja u l-forestrija, l-attivitajiet relatati mal-kura tas-saħħa, l-integrazzjoni soċjali u attivitajiet turistiċi huma essenzjali. Huwa possibbli wkoll id-diversifikazzjoni f’attivitajiet mhux agrikoli biex tiġi indirizzata l-ġestjoni sostenibbli tar-riżorsi ċineġetiċi. Miżura għall-iżvilupp tal-azjendi agrikoli u n-negozji għandha tiffaċilita l-istabbiliment inizjali ta’ bdiewa żgħażagħ u l-aġġustament strutturali tal-azjenda agrikola tagħhom wara l-istabbiliment inizjali. Barra minn hekk, għandha tiġi promossa d-diversifikazzjoni tal-bdiewa f’attivitajiet mhux agrikoli u l-istabbiliment u l-iżvilupp ta’ SMEs mhux agrikoli f’żoni rurali. Dik il-miżura għandha tinkoraġġixxi wkoll l-intraprenditorija tan-nisa f'żoni rurali. Għandu jiġi inkuraġġut ukoll l-iżvilupp ta' azjendi żgħar, li potenzjalment huma ekonomikament vijabbli. Sabiex tkun żgurata l-vijabbiltà ta' attivitajiet ekonomiċi ġodda appoġġati minn dik il-miżura, l-appoġġ għandu jkun kondizzjonali fuq il-preżentazzjoni ta' pjan ta' negozju. L-appoġġ għal bidu ta' negozju għandu jkopri biss il-perijodu inizjali tal-ħajja ta' tali negozju u ma għandux isir għajnuna għall-operat. Għalhekk, meta l-Istati Membri jagħżlu li jagħtu għajnuna f'pagamenti, tali pagamenti għandhom isiru fuq perijodu ta' mhux aktar minn ħames snin. Barra minn hekk, sabiex ikun inkuraġġit ir-ristrutturar tas-settur agrikolu, għandu jkun ipprovdut appoġġ, fil-forma ta' pagamenti annwali jew ta' darba, għall-bdiewa eliġibbli għall-iskema bdiewa żgħar stabbilita bit-Titolu V tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013 ("l-iskema bdiewa żgħar") li jimpenjaw ruħhom li jittrasferixxu l-impriża kollha tagħhom u l-intitolamenti għal pagamenti korrispondenti lil bidwi ieħor.

Sabiex jiġu indirizzati l-problemi ta' bdiewa żgħażagħ relatati mal-aċċess għall-art, l-Istati Membri jistgħu wkoll joffru dan l-appoġġ ikkumbinat ma' forom ta' appoġġ oħrajn, pereżempju, permezz tal-użu ta' strumenti finanzjarji.

(18) L-SMEs huma s-sinsla tal-ekonomija rurali tal-Unjoni. L-iżvilupp tan-negozju tal-biedja u dak mhux agrikolu għandu jkun immirat lejn il-promozzjoni tal-impjiegi u l-ħolqien ta’ xogħlijiet ta’ kwalità fiż-żoni rurali, iż-żamma tax-xogħlijiet li jeżistu, it-tnaqqis taċ-ċaqliq staġjonali b’rabta mal-impjiegi, l-iżvilupp ta’ setturi mhux agrikoli barra l-agrikoltura u l-ipproċessar agrikolu u tal-ikel. Fl-istess ħin jitrawmu l-integrazzjoni tan-negozju u r-rabtiet intersettorjali lokali. Għandhom jiġu inkoraġġiti wkoll proġetti li jintegraw l-agrikoltura u t-turiżmu rurali permezz tal-promozzjoni ta’ turiżmu sostenibbli u responsabbli fiż-żoni rurali, u l-wirt naturali u kulturali kif ukoll l-investimenti fl-enerġija rinnovabbli.

(19) L-iżvilupp tal-infrastruttura lokali u tas-servizzi bażiċi lokali fiż-żoni rurali, inklużi servizzi tad-divertiment u l-kultura, it-tiġdid ta’ villaġġi u l-attivitajiet immirati lejn ir-restawr u l-aġġornament b’rabta mal-wirt kulturali u naturali tal-villaġġi u l-pajsaġġi rurali huwa element essenzjali ta’ kwalunkwe sforz biex jiġi sfruttat

▼B

il-potenzjal tat-tkabbir u tiġi promossa s-sostenibbiltà taż-żoni rurali. Għaldaqstant għandu jingħata appoġġ għal operazzonijiet għal dak il-għan, inkluż l-aċċess għat-Teknoloġiji tal-Informazzjoni u tal-Komunikazzjoni u l-iżvilupp ta' broadband veloċi u ultraveloċi. F'konformità ma' dawk l-objettivi, għandu jkun inkoraġġut l-iżvilupp ta' servizzi u infrastruttura li jwasslu għall-inklużjoni soċjali u li jaqilbu x-xejra negattiva soċjali u ekonomika u dik tat-tnaqqis tal-popolazzjoni fiż-żoni rurali. Sabiex jinkiseb il-massimu tal-effikaċja ta' dan l-appoġġ, l-operazzjonijiet koperti għandhom jiġu implimentati f'konformità mal-pjanijiet għall-iżvilupp tal-muniċipalitajiet, u s-servizzi bażiċi tagħhom, fejn jeżistu tali pjanijiet, għandhom jiġu elaborati minn komunità rurali waħda jew aktar. Sabiex jinħolqu sinerġiji u titjieb il-kooperazzjoni, l-operazzjonijiet għandhom ukoll, fejn ikun rilevanti, jippromwovu konnessjonijiet rurali-urbani. L-Istati Membri għandhom il-possibbiltà li jagħtu prijorità lil investimenti minn sħubiji ta' żvilupp lokali mmexxija mill-komunità, u lil proġetti amministrati minn organizzazzjonijiet tal-komunità lokali.

(20) Il-forestrija hija parti integrali mill-iżvilupp rurali, u l-appoġġ għal użu tal-art sostenibbli u li ma jagħmilx ħsara lill-klima għandu jinkludi l-iżvilupp taż-żoni tal-foresti u l-ġestjoni sostenibbli tal-foresti. Matul il-perijodu ta' pprogrammar 2007-2013, varjetà ta' miżuri koprew diversi tipi ta' appoġġ għal investimenti fil-forestrija u għall-ġestjoni tagħha. Fl-interess tas-simplifikazzjoni u biex il-benefiċjarji jkunu jistgħu jfasslu u jwettqu proġetti integrati b'iżjed valur miżjud, għandu jkun hemm miżura waħda li tkopri t-tipi kollha ta' appoġġ għall-investimenti u l-ġestjoni b'rabta mal-forestrija. Dik il-miżura għandha tkopri l-estensjoni u t-titjib tar-riżorsi tal-foresti, permezz tal-afforestazzjoni tal-art u l-ħolqien ta' sistemi agroforestali li jikkombinaw agrikoltura estensiva ma' sistemi ta' forestrija. Din għandha tkopri wkoll ir-restawr tal-foresti li tkun saritilhom ħsara minn nirien jew diżastri naturali oħra u avvenimenti katastrofiċi u miżuri ta' prevenzjoni rilevanti; l-investimenti f'teknoloġiji tal-forestrija u fl-ipproċessar, il-mobilizzazzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti tal-forestrija mmirati biex itejbu l-prestazzjoni ekonomika u ambjentali tas-silvikulturisti; u investimenti mingħajr qligħ li jtejbu r-reżistenza għat-tibdil fil-klima u l-valur ambjentali tal-ekosistemi tal-foresti. L-appoġġ għandu jevita d-distorsjoni tal-kompetizzjoni u għandu jkun newtrali f'termini tas-suq. B'konsegwenza ta' dan, għandhom jiġu imposti limitazzjonijiet relatati mad-daqs u l-istatus legali tal-benefiċjarji. L-azzjonijiet ta' prevenzjoni kontra n-nirien għandhom jittieħdu f'żoni kklassifikati mill-Istati Membri bħala ta' riskju medju jew għoli. L-azzjonijiet kollha ta' prevenzjoni għandhom ikunu parti minn pjan ta' protezzjoni tal-foresti. Fil-każ ta' azzjoni għar-restawr tal-potenzjal ta' foresta li tkun ġarrbet ħsara, l-okkorrenza ta' diżastru naturali għandha tkun soġġetta għal rikonoxximent formali minn organizzazzjoni pubblika xjentifika.

Il-miżura b'rabta mal-forestrija għandha tiġi adottata fid-dawl tal-impenji tal-Unjoni u l-Istati Membri f'livell internazzjonali, u għandha tkun ibbażata fuq il-pjanijiet nazzjonali jew subnazzjonali tal-Istati Membri relatati mal-foresti jew fuq strumenti

▼B

ekwivalenti li għandhom jikkunsidraw l-impenji mwettqa fil-Konferenza Ministerjali dwar il-Protezzjoni tal-Foresti fl-Ewropa. Hija għandha tikkontribwixxi għall-implimentazzjoni tal-Istrateġija Forestali tal-Unjoni f'konformità mal-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni intitolata "Strateġija Forestali ġdida tal-UE: għall-foresti u għas-settur ibbażat fuq il-foresti".

(21) Gruppi u organizzazzjonijiet ta' produtturi jgħinu lill-bdiewa jiffaċċjaw flimkien l-isfidi li jirriżultaw minn iktar kompetizzjoni u mill-konsolidazzjoni tas-swieq downstream b'relazzjoni għall-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti tagħhom inkluż fis-swieq lokali. Għaldaqstant għandu jiġi inkoraġġut l-istabbiliment ta' gruppi u organizzazzjonijiet ta' produtturi. Sabiex jiġi żgurat l-aħjar użu tar-riżorsi finanzjarji limitati, il-gruppi u organizzazzjonijiet ta' produtturi li jikkwalifikaw bħala SMEs biss għandhom jibbenefikaw mill-appoġġ. L-Istati Membri għandhom il-possibbiltà li jagħtu prijorità lil gruppi u organizzazzjonijiet ta' produtturi ta' prodotti ta' kwalità koperti mill-miżura dwar l-iskemi ta' kwalità għall-prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel f'dan ir-Regolament. Sabiex ikun żgurat li grupp ta' produtturi jew organizzazzjoni ssir entità vijabbli, għandu jitressaq pjan ta' negozju lill-Istati Membri, bħala kondizzjoni għall-għoti ta' appoġġ lil grupp ta' produtturi jew organizzazzjoni. Sabiex ikun evitat li tiġi pprovduta għajnuna operattiva u sabiex jinżamm ir-rwol tal-appoġġ bħala inċentiv, it-tul massimu tal-appoġġ għandu jkun limitat għal ħames snin mid-data ta' rikonoxximent tal-grupp ta' produtturi jew l-organizzazzjoni abbażi tal-pjan ta' negozju tagħha.

(22) Il-pagamenti agroambjentali klimatiċi għandu jibqa' jkollhom rwol prominenti fl-appoġġ tal-iżvilupp sostenibbli taż-żoni rurali u fir-reazzjoni għad-domanda dejjem tiżdied tas-soċjetà għal servizzi ambjentali. Għandhom jinkoraġġixxu aktar lill-bdiewa u lill-persuni responsabbli mill-ġestjoni tal-artijiet biex iservu lis-soċjetà kollha billi jintroduċu jew ikomplu japplikaw prattiki agrikoli li jikkontribwixxu għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih u li jkunu kompatibbli mal-ħarsien u t-titjib tal-ambjent, il-pajsaġġ u l-karatteristiċi tiegħu, ir-riżorsi naturali, u l-ħamrija u d-diversità ġenetika. F'dak il-kuntest, il-konservazzjoni tar-risorsi ġenetiċi fl-agrikoltura u l-ħtiġijiet addizzjonali tas-sistemi tal-agrikoltura li għandhom valur naturali għoli għandhom jingħataw attenzjoni speċifika. Il-pagamenti għandhom jikkontribwixxu biex ikopru spejjeż addizzjonali u dħul mitluf b'konsegwenza tal-impenn li jkun ittieħed, u għandhom ikopru biss impenji li jmorru lil hinn mill-istandards u r-rekwiżiti obbligatorji rilevanti, skont il-prinċipju ta' "min iniġġes iħallas". L-Istati Membri għandhom jiżguraw ukoll li l-pagamenti lill-bdiewa ma jwasslux għal finanzjament doppju taħt dan ir-Regolament u r-Regolament (UE) Nru 1307/2013. F'ħafna sitwazzjonijiet, is-sinerġiji li jirriżultaw mill-impenji meħuda b'mod konġunt minn grupp ta' bdiewa jimmoltiplikaw il-vantaġġ ambjentali u klimatiku. Madankollu, l-azzjonijiet konġunti jwasslu għal spejjeż addizzjonali għat-tranżazzjonijiet li għandhom ikunu kkumpensati b'mod adegwat. Barra minn hekk, sabiex ikun żgurat li l-bdiewa u l-persuni oħra responsabbli mill-ġestjoni tal-artijiet huma f'pożizzjoni li jimplimentaw b'mod korrett l-impenji li ħadu, l-Istati Membri għandhom jagħmlu kull sforz biex jipprovdulhom il-ħiliet u l-għarfien meħtieġa.

▼B

L-Istati Membri għandhom iżommu l-livell tal-isforz li għamlu matul il-perjodu ta' programmazzjoni 2007-2013 u għandhom ikunu meħtieġa li jonfqu minimu ta' 30 % tal-kontribuzzjoni totali mill-FAEŻR għal kull programm ta' żvilupp rurali dwar il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih kif ukoll kwistjonijiet ambjentali. Tali nfiq għandu jsir permezz tal-pagamenti agroambjentali klimatiċi u għall-biedja organikau pagamenti għal żoni li jaffaċċjaw limitazzjonijiet naturali jew speċifiċi oħra, permezz ta' pagamenti għall-forestrija, pagamenti għal żoni ta' Natura 2000 u appoġġ għall-investiment relatat mal-ambjent u l-klima.

(23) Il-pagamenti lill-bdiewa għall-konverżjoni lejn jew il-ħarsien tal-biedja organika għandhom jinkoraġġixxu lill-bdiewa biex jipparteċipaw f'dawn l-iskemi u b'hekk iwieġbu għad-domanda li qed tiżdied tas-soċjetà għall-użu ta' prattiki tal-biedja li ma jagħmlux ħsara lill-ambjent u għal standards għolja ta' trattament xieraq tal-annimali. Sabiex tiżdied is-sinerġija fil-bijodiversità, il-benefiċċji miksuba mill-miżura ta' biedja organika, il-kuntratti kollettivi jew il-kooperazzjoni bejn il-bdiewa, għandhom jiġu mħeġġa biex ikopru żoni akbar li jmissu ma' xulxin. Sabiex jiġi evitat li ħafna bdiewa jmorru lura għall-biedja konvenzjonali, għandhom jiġu appoġġati kemm miżuri ta' konverżjoni kif ukoll miżuri ta' żamma. Il-pagamenti għandhom jikkontribwixxu biex ikopru spejjeż addizzjonali mġarrba u dħul mitluf b'konsegwenza tal-impenn li jkun ittieħed, u għandhom ikopru biss l-impenji li jmorru lil hinn mill-istandards u r-rekwiżiti obbligatorji rilevanti. L-Istati Membri għandhom jiżguraw ukoll li l-pagamenti lill-bdiewa ma jwasslux għal finanzjament doppju taħt dan ir-Regolament u r-Regolament (UE) Nru 1307/2013. Sabiex jiġi żgurat l-użu effettiv tar-riżorsi tal-FAEŻR, l-appoġġ għandu jiġi limitat għal bdiewa attivi skont it-tifsira fl-Artikolu 9 tar-Regolament Nru 1307/2013.

(24) L-appoġġ għandu jibqa' jingħata lill-bdiewa u lis-silvikulturisti biex ikunu jistgħu jiġu indirizzati l-iżvantaġġi speċifiċi fiż-żoni kkonċernati b'riżultat tal-implimentazzjoni tad-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill [1] u d-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE [2] u sabiex jikkontribwixxi għall-ġestjoni effettiva tas-siti tan-Natura 2000 fil-waqt li l-appoġġ għandu jkun disponibbli wkoll għall-bdiewa biex jgħinhom jindirizzaw l-iżvantaġġi fiż-żoni idrografiċi b'riżultat tal-implimentazzjoni tad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma. L-appoġġ għandu jkun marbut ma' rekwiżiti speċifiċi deskritti fil-programm ta' żvilupp rurali li jmorru lil hinn mill-istandards u r-rekwiżiti obbligatorji rilevanti. L-Istati Membri għandhom jiżguraw ukoll li l-pagamenti lill-bdiewa ma jwasslux għal finanzjament doppju taħt dan ir-Regolament u r-Regolament (UE) Nru 1307/2013 (DP). Barra minn hekk, għandhom ikunu kkunsidrati l-ħtiġijiet speċjali taż-żoni ta' Natura 2000 mill-Istati Membri fit-tfassil kumplessiv tal-programmi ta' żvilupp rurali tagħhom.

(1) Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-konservazzjoni tal-għasafar selvaġġi (ĠU L 20, 26.1.2010, p. 7).

(2) Id-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE tal-21 ta' Mejju 1992 dwar il-konservazzjoni tal-habitat naturali u tal-fawna u l-flora selvaġġa (ĠU L 206, 22.7.1992, p. 7).

▼B

(25) Pagamenti lil bdiewa f'żoni muntanjużi jew f'żoni oħra li jiffaċċjaw limitazzjonijiet naturali jew speċifiċi oħra għandhom, billi jinkoraġġixxu użu kontinwu ta' art agrikola, jikkontribwixxu għall-manutenzjoni tal-kampanja kif ukoll sabiex jinżammu u jkunu promossi sistemi agrikoli sostenibbli. Sabiex tkun żgurata l-effiċjenza ta' dan l-appoġġ, il-pagamenti għandhom jikkumpensaw lill-bdiewa għal dħul mitluf u spejjeż addizzjonali marbuta mal-iżvantaġġ taż-żona kkonċernata. Sabiex jiġi żgurat l-użu effettiv tar-riżorsi tal-FAEŻR, l-appoġġ għandu jiġi limitat għal bdiewa attivi fit-tifsira tal-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013.

(26) Sabiex ikun żgurat l-użu effiċjenti tal-fondi tal-Unjoni u trattament ugwali għall-bdiewa fl-Unjoni kollha, iż-żoni muntanjużi u ż-żoni li jiffaċċjaw limitazzjonijiet naturali jew speċifiċi oħra għandhom ikunu definiti f'konformità ma' kriterji oġġettivi. Fil-każ ta' żoni li jiffaċċjaw limitazzjonijiet naturali, dawk il-kriterji għandhom ikunu kriterji bijofiżiċi u sostnuti b'evidenza xjentifika qawwija. Għandhom ikunu adottati arranġamenti transizzjonali sabiex tkun iffaċilitata t-tneħħija gradwali ta' pagamenti f'żoni li, bħala riżultat tal-applikazzjoni ta' dawn il-kriterji, mhux ser jibqgħu jkunu meqjusa bħala li qed jiffaċċjaw limitazzjonijiet naturali.

(27) Il-bdiewa għandhom jibqgħu jkunu inkoraġġiti jadottaw standards għolja tat-trattament xieraq tal-annimali billi jipprovdu appoġġ għall-bdiewa li jimpenjaw ruħhom li jadottaw standards tat-trobbija tal-annimali, li jmorru lil hinn mill-istandards obbligatorji rilevanti. Sabiex jiġi żgurat l-użu effettiv tar-riżorsi tal-FAEŻR, l-appoġġ għandu jiġi limitat għal bdiewa attivi fit-tifsira tal-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013.

(28) Għandhom jibqgħu jingħataw pagamenti lis-silvikulturisti li jipprovdu servizzi ta' konservazzjoni tal-foresti li ma jagħmlux ħsara lill-ambjent u lill-klima billi jimpenjaw ruħhom li jtejbu l-bijodiversità, jippreservaw l-ekosistemi ta' foresti ta' valur għoli, itejbu l-potenzal tagħhom ta' mitigazzjoni ta' u adattament għat-tibdil fil-klima, u jsaħħu l-valur protettiv tal-foresti fir-rigward tal-erożjoni tal-ħamrija, il-ħarsien tar-riżorsi tal-ilma u r-riskji naturali. F'dak il-kuntest, għandha tingħata attenzjoni speċifika lill-konservazzjoni u l-promozzjoni tar-riżorsi ġenetiċi tal-foresti. Għandhom jingħataw pagamenti għal impenji ambjentali tal-foresti li jmorru lil hinn mill-istandards obbligatorji rilevanti stabbiliti mil-liġi nazzjonali.

(29) Matul il-perijodu ta' pprogrammar 2007-2013, l-uniku tip ta' kooperazzjoni li kien appoġġat b'mod espliċitu taħt il-politika tal-iżvilupp rurali kien il-kooperazzjoni għall-iżvilupp ta' prodotti, proċessi u teknoloġiji ġodda fis-settur agrikolu u tal-ikel u s-settur tal-forestrija. L-appoġġ għal dak it-tip ta' kooperazzjoni għadu meħtieġ iżda għandu jiġi adattat sabiex jissodisfa aħjar ir-rekwiżiti tal-ekonomija tal-għarfien. F'dak il-kuntest, għandu jkun hemm il-possibbiltà li proġetti minn operatur uniku jiġu ffinanzjati taħt dik il-miżura, bil-kondizzjoni li r-riżultati miksuba

▼B

jiġu mxerrda, biex b'hekk jintlaħaq l-għan tat-tixrid ta' prattiki, proċessi jew prodotti ġodda. Barra minn hekk, ħareġ biċ-ċar li l-appoġġ ta' firxa ħafna usa' ta' tipi ta' kooperazzjoni, b'firxa usa' ta' benefiċjarji, minn operaturi iżgħar sa dawk kbar, jista' jikkontribwixxi għall-ilħuq tal-objettivi tal-politika ta' żvilupp rurali billi jgħin lill-operaturi fiż-żoni rurali jegħlbu l-iżvantaġġi ekonomiċi, ambjentali u żvantaġġi oħra tal-frammentazzjoni. Għaldaqstant, dik il-miżura għandha titwessa'. L-appoġġ għal operaturi żgħar biex jorganizzaw proċessi tax-xogħol konġunti u jikkondividu l-faċilitajiet u r-riżorsi għandu jgħinhom biex ikunu ekonomikament vijabbli minkejja l-iskala żgħira tagħhom. L-appoġġ għal kooperazzjoni orizzontali u vertikali fost l-atturi fil-katina tal-provvista, kif ukoll għal attivitajiet ta' promozzjoni f'kuntest lokali, għandu jikkatalizza l-iżvilupp ekonomikament razzjonali ta' ktajjen tal-provvista qosra, swieq lokali u ktajjen tal-ikel lokali. L-appoġġ għal approċċi konġunti għal proġetti u prattiki ambjentali għandu jgħin biex jipproduċi iżjed benefiċċji ambjentali u klimatiċi li jkunu iżjed konsistenti minn dawk li jistgħu jingħataw minn operaturi individwali li jaġixxu mingħajr ma jirreferu għal xulxin (pereżempju, permezz ta' prattiki applikati fuq żoni ta' art akbar mhux maħduma).

L-appoġġ għandu jiġi pprovdut f'diversi forom. Ir-raggruppamenti u n-netwerks huma partikolarment rilevanti għall-kondiviżjoni tal-kompetenzi kif ukoll għall-iżvilupp ta' kompetenzi, servizzi u prodotti ġodda u speċjalizzati. Il-proġetti pilota huma għodod importanti biex tiġi ttestjata l-applikabbiltà kummerċjali ta' teknoloġiji, tekniki u prattiki f'kuntesti differenti, u biex dawn jiġu adattati fejn meħtieġ. Gruppi operazzjonali huma element kardinali tas-Sħubija Ewropea għall-Innovazzjoni ("is-SEI") għall-produttività u s-sostenibbiltà agrikoli. Għodda importanti oħra tinsab fl-istrateġiji ta' żvilupp lokali li joperaw barra l-kuntest tal-iżvilupp lokali LEADER – bejn atturi pubbliċi u privati minn żoni rurali u urbani. Għall-kuntrarju tal-approċċ LEADER, huwa possibbli dawn is-sħubiji u l-istrateġiji jkunu limitati għal settur wieħed jew għal għanijiet ta' żvilupp relattivament speċifiċi, inklużi dawk imsemmija aktar 'il fuq. L-Istati Membri għandhom il-possibbiltà li jagħtu prijorità lil kooperazzjoni fost entitajiet li jinvolvu produtturi primarji. L-organizzazzjonijiet bejn il-fergħat għandhom ikunu eliġibbli wkoll għall-appoġġ taħt din il-miżura. Tali appoġġ għandha tkun limitata għal perijodu ta' seba' snin minbarra għal azzjoni ambjentali u klimatika kollettiva f'każijiet debitament iġġustifikati.

(30) Illum-il-ġurnata, il-bdiewa huma esposti għal riskji ekonomiċi u ambjentali dejjem iżjed diedu bħala konsegwenza għat-tibdil fil-klima u l-volatilità li żdiedet tal-prezzijiet. F'dan il-kuntest, il-ġestjoni effettiva tar-riskji għandha importanza akbar għall-bdiewa. Konsegwentement, għandha tiġi stabbilita miżura għall-ġestjoni tar-riskju li tgħin lill-bdiewa jindirizzaw l-aktar riskji komuni li huma jiffaċċjaw. Għalhekk, dik il-miżura għandha tgħin lill-bdiewa biex ikopru l-primjums li jħallsu għall-assigurazzjoni tal-uċuħ tar-raba', tal-annimali u tal-pjanti kif ukoll tgħin għall-istabbiliment ta' fondi reċiproċi u l-kumpens imħallas minn

▼B

dawn il-fondi lill-bdiewa għat-telf li jġarrbu bħala riżultat ta' avvenimenti klimatiċi negattivi, t-tfaqqigħ ta' mard tal-annimali jew tal-pjanti, l-infestazzjoni minn organiżmi ta' ħsara jew inċidenti ambjentali. Għandha tinkludi wkoll strument għall-istabbilizzazzjoni tas-suq fil-forma ta' fond mutwu bħala appoġġ lill-bdiewa li jiffaċċjaw tnaqqis kbir fid-dħul tagħhom. Sabiex ikun żgurat li l-bdiewa jirċievu trattament ugwali fl-Unjoni, li ma hemmx tgħawwiġ tal-kompetizzjoni u li l-obbligi internazzjonali tal-Unjoni jiġu rispettati, għandhom jiġu previsti kondizzjonijiet speċifiċi għall-għoti ta' apoġġ taħt dawn il-miżuri. Sabiex jiġi żgurat l-użu effettiv tar-riżorsi tal-FAEŻR, l-appoġġ għandu jiġi limitat għal bdiewa attivi skont it-tifsira tal-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013.

(31) L-approċċ LEADER għall-iżvilupp lokali, fuq medda ta' snin, ta prova tal-effettività tiegħu fil-promozzjoni tal-iżvilupp ta' żoni rurali billi jikkunsidra b'mod sħiħ il-ħtiġijiet multisettorjali għal żvilupp rurali endoġeniku permezz tal-approċċ tiegħu minn isfel għal fuq. Il-LEADER għandu għaldaqstant jitkompla fil-futur u l-applikazzjoni tiegħu għandha tibqa' obbligatorja għall-programmi ta' żvilupp rurali fil-livell nazzjonali u/jew reġjonali.

(32) L-appoġġ għall-iżvilupp lokali LEADER mill-FAEŻR għandu jkopri wkoll proġetti ta' kooperazzjoni interterritorjali bejn gruppi fi Stat Membru jew proġetti ta' kooperazzjoni transnazzjonali bejn gruppi f'diversi Stati Membri jew proġetti ta' kooperazzjoni bejn gruppi fi Stati Membri u ma' pajjiżi terzi.

(33) Sabiex sħab f'żoni rurali li għadhom mhux qed japplikaw il-LEADER ikunu jistgħu jittestjaw u jħejju għat-tfassil u l-implimentazzjoni ta' strateġija tal-iżvilupp lokali, għandu jiġi ffinanzjat ukoll "pakkett tal-bidu LEADER". L-appoġġ ma għandux ikun taħt il-kondizzjoni tas-sottomissjoni ta' strateġija ta' żvilupp lokali.

(34) L-investimenti huma komuni għal ħafna miżuri tal-iżvilupp rurali taħt dan ir-Regolament u jistgħu jkunu marbuta ma' operazzjonijiet ta' natura diversa ħafna. Sabiex tiġi żgurata ċ-ċarezza fl-implimentazzjoni ta' dawk l-operazzjonijiet, għandhom jiġu stabbiliti ċerti regoli komuni għall-investimenti kollha. Dawk ir-regoli komuni għandhom jiddefinixxu t-tipi ta' nefqa li jistgħu jiġu kkunsidrati bħala nefqa tal-investiment u għandhom jiżguraw li jkunu biss dawk l-investimenti li joħolqu valur ġdid fl-agrikoltura li jirċievu appoġġ. Sabiex jiġi ffaċilitat l-implimentazzjoni ta' proġetti ta' investiment, l-Istati Membri għandhom ikollhom il-possibbiltà li jagħmlu pagamenti bil-quddiem. Sabiex jiġu żgurati l-effikaċja, il-ġustizzja u l-impatt sostenibbli tal-assistenza tal-FAEŻR, għandhom jiġu stabbiliti regoli li jiżguraw li l-investimenti marbuta mal-operazzjonijiet ikunu sostenibbli u li l-appoġġ tal-FAEŻR ma jintużax biex ifixkel il-kompetizzjoni.

▼B

(35) Għandu jkun possibbli għall-FAEŻR li jappoġġa investimenti fl-irrigazzjoni sabiex jiġu pprovduti benefiċċji ekonomiċi u ambjentali, dment li tkun żgurata s-sostenibbiltà tal-irrigazzjoni kkonċernata. Għaldaqstant, f'kull każ, l-appoġġ għandu jingħata biss jekk fiż-żona kkonċernata jkun fis-seħħ pjan ta' mmaniġġjar tal-baċin tax-xmara kif meħtieġ mid-Direttiva Qafas dwar l-Ilma, u jekk il-kejl tal-konsum tal-ilma jkun diġà stabbilit fil-livell tal-investiment jew jiġi attwat bħala parti mill-investiment. Investimenti fit-titjib ta' infrastruttura jew tagħmir ta' irrigazzjoni eżistenti għandhom iwasslu għal kisba minima f'termini tall-effiċjenza fl-użu tal-ilma, espressa bħala ffrankar potenzjali tal-ilma. Jekk il-korp ta' ilma affettwat mill-investiment jkun taħt pressjoni għal raġunijiet relatati mal-kwantità tal-ilma kif stabbilit fil-qafas analitiku stabbilit mid-Direttiva Qafas dwar l-Ilma, nofs il-kisba f'termini tal-effiċjenza fl-użu tal-ilma għandha tiġi tradotta fi tnaqqis reali fl-użu tal-ilma fil-livell tal-investiment appoġġat, sabiex titnaqqas il-pressjoni fuq il-korp tal-ilma kkonċernat. Għandhom jiġu stabbiliti ċerti każijiet li fihom mhux possibbli li japplikaw jew mhumiex meħtieġa rekwiżiti ta' ffrankar potenzjali jew effettiv tal-ilma, inklużi dawk fir-rigward ta' investimenti fir-riċiklaġġ jew fl-użu mill-ġdid tal-ilma. Minbarra l-appoġġ li jagħti lil investimenti fit-titjib ta' tagħmir eżistenti, għandu jkun hemm dispożizzjoni biex il-FAEŻR jappoġġa investimenti f'irrigazzjoni ġdida soġġett għas-sejbiet ta' analiżi ambjentali. Madankollu, b'xi eċċezzjonijiet, ma għandux jingħata appoġġ lil irrigazzjoni ġdida fejn il-korp tal-ilma affettwat diġà jinsab taħt pressjoni, peress li hemm riskju tassew għoli li jekk jingħata appoġġ f'ċirkostanzi bħal dawn, il-problemi ambjentali eżistenti jmorru għall-agħar.

(36) Ċerti miżuri marbuta maż-żoni taħt dan ir-Regolament jeħtieġu lill-benefiċjarji li jieħdu impenji għal mill-anqas ħames snin. Matul dak il-perijodu, huwa possibbli lijseħħu bidliet fis-sitwazzjoni kemm tal-azjenda jew tal-benefiċjarju. Għaldaqstant għandhom jiġu stabbiliti regoli li jiddeterminaw x'jiġri f'dawk il-każijiet.

(37) Ċerti miżuri taħt dan ir-Regolament jistipulaw, bħala kondizzjoni għall-għoti tal-appoġġ, li l-benefiċjarji jieħdu impenji li jmorru lil hinn minn xenarju bażi rilevanti definit f'termini ta' standards jew rekwiżiti obbligatorji. Fid-dawl tal-possibbiltà ta' bidliet fil-liġi matul il-perijodu tal-impenji li jwasslu għall-modifika tax-xenarju bażi, għandha ssir dispożizzjoni għar-reviżjoni tal-kuntratti kkonċernati sabiex jiġi żgurat li din il-kondizzjoni tibqa' tiġi ssodisfata.

(38) Sabiex jiġi żgurat li r-riżorsi finanzjarji għall-iżvilupp rurali jintużaw bl-aħjar mod possibbli u sabiex jiġu mmirati miżuri taħt il-programmi tal-iżvilupp rurali skont il-prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali u sabiex jiġi ggarantit it-trattament ugwali tal-applikanti, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu kriterji tal-għażla għall-għażla tal-proġetti. Għandha ssir biss eċċezzjoni għal din ir-regola għal pagamenti taħt biedja organika, agroambjentali u klimatiċi, Natura 2000 u d-Direttiva Qafas dwar l-Ilma, żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew

▼B

oħrajn speċifiċi, it-trattament xieraq tal-annimali, servizzi forestali ambjentali u klimatiċi u miżuri b'rabta mal-ġestjoni tar-riskju. Meta jiġu applikati l-kriterji tal-għażla, għandu jittieħed kont tad-daqs tal-operazzjoni, f'konformità mal-prinċipju ta'proporzjonalità.

(39) Il-FAEŻR għandu jappoġġa, permezz ta' assistenza teknika, l-azzjonijiet relatati mal-implimentazzjoni ta' programmi ta' żvilupp rurali, inklużi l-ispejjeż marbuta mal-protezzjoni tas-simboli u l-abbrevjazzjonijiet relatati ma' skemi tal-kwalità tal-Unjoni li biex wieħed jissieħeb fihom jista' jingħata appoġġ taħt dan ir-Regolament, u l-ispejjeż tal-Istati Membri għad-delimitazzjoni taż-żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali.

(40) In-netwerking tan-netwerks, l-organizzazzjonijiet u l-amministrazzjonijiet nazzjonali involuti fid-diversi stadji tal-implimentazzjoni tal-programm, organizzati fil-kuntest tan-netwerk Ewropew għall-iżvilupp rurali, wera li jista' jkollu rwol importanti ferm fit-titjib tal-kwalità ta' programmi ta' żvilupp rurali billi jżid l-involviment tal-partijiet interessati fil-governanza tal-iżvilupp rurali kif ukoll billi jinforma lill-pubbliku ġenerali bil-benefiċċji tiegħu. Għaldaqstant, għandu jiġi ffinanzjat bħala parti mill-assistenza teknika fil-livell tal-Unjoni. Biex jittieħed kont tal-ħtiġijiet speċifiċi tal-evalwazzjoni, għandha tiġi stabbilita kapaċità Ewropea tal-evalwazzjoni għall-iżvilupp rurali bħala parti min-netwerk Ewropew għall-iżvilupp rurali sabiex tiġbor flimkien l-atturi kollha involuti u b'hekk jiġi ffaċilitat l-iskambju tal-kompetenzi f'dan il-qasam.

(41) Is-SEI għall-produttività u s-sostenibbiltà agrikoli għanda tikkontribwixxi għall-ilħuq tal-objettivi tal-Ewropa 2020 tat-tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklużiv. Huwa importanti li din tgħaqqad l-atturi rilevanti kollha fil-livell tal-Unjoni, nazzjonali u f'dak reġjonali, filwaqt li tippreżenta ideat ġodda lill-Istati Membri dwar il-mod li bih għandhom jiġu integrati, simplifikati u jiġu koordinati aħjar l-istrumenti u l-inizjattivi eżistenti u kif dawn għandhom jikkumplimentawhom b'azzjonijiet ġodda fejn meħtieġ.

(42) Sabiex jikkontribwixxi għall-ilħuq tal-għanijiet tas-SEI għall-produttività u s-sostenibbiltà agrikoli, għandu jiġi stabbilit netwerk tas-SEI li jgħaqqad flimkien f'netwerk gruppi operazzjonali, servizzi konsultattivi u riċerkaturi involuti fl-implimentazzjoni ta' azzjonijiet li jindirizzaw l-innovazzjoni fl-agrikoltura. Għaldaqstant għandu jiġi ffinanzjat bħala parti mill-assistenza teknika fil-livell tal-Unjoni.

(43) L-Istati Membri għandhom jirriservaw porzjon tal-ammont totali ta' kull programm ta' żvilupp rurali ddedikat għal assistenza teknika għall-finanzjament tal-istabbiliment u l-operat ta' netwerk rurali nazzjonali li jgħaqqad l-organizzazzjonijiet u l-amministrazzjonijiet involuti fl-iżvilupp rurali, inkluża s-SEI, bl-għan li jżidu l-involviment tagħhom fl-implimentazzjoni tal-programm u li jtejbu l-kwalità tal-programmi ta' żvilupp rurali. Għal dan il-għan in-netwerks rurali nazzjonali għandhom jippreparaw u jimplimentaw pjan ta' azzjoni.

▼B

(44) Il-programmi ta' żvilupp rurali għandhom jipprevedu azzjonijiet innovattivi li jippromwovu settur agrikolu li juża r-riżorsi b'mod effiċjenti, li jkun produttiv u li jkollu livell baxx ta' emissjonijiet, bl-appoġġ tas-SEI għall-produttività u s-sostenibbiltà agrikola. Is-SEI għandu jkollha l-għan li tippromwovi traspożizzjoni iżjed rapida u usa' ta' soluzzjonijiet innovattivi fil-prattika. Is-SEI għandha toħloq valur miżjud billi ttejjeb l-użu u l-effettività ta' strumenti marbuta mal-innovazzjoni u ttejjeb is-sinerġiji bejniethom. Is-SEI għandha timla d-diskrepanzi permezz ta' rabta aħjar bejn ir-riċerka u l-biedja fil-prattika.

(45) L-implimentazzjoni ta' proġetti innovattivi fil-kuntest tas-SEI għall-produttività u s-sostenibbiltà agrikola għandha sseħħ minn gruppi operazzjonali li jlaqqgħu flimkien bdiewa, amministraturi tal-foresti, komunitajiet rurali, riċerkaturi, NGOs konsulenti, negozji u atturi oħra kkonċernati permezz tal-innovazzjoni fis-settur agrikolu. Sabiex jiġi żgurat li r-riżultati ta' dawn il-proġetti jkunu ta' benefiċċju għas-settur kollu inġenerali, dawk ir-riżultati fil-qasam tal-innovazzjoni u l-iskambju tal-għarfien fi ħdan l-Unjoni u ma' pajjiżi terzi għandhom jiġu mxerrda.

(46) Għandu jkun hemm provvediment biex jiġi ddeterminat l-ammont totali tal-appoġġ tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali taħt dan ir-Regolament għall-perijodu mill-1 ta' Jannar 2014 sal-31 ta' Diċembru 2020, skont il-Qafas Finanzjarju Pluriennali għall-perijodu mill-2014 sal-2020. L-approprjazzjonijiet disponibbli għandhom jiġu indiċjati fuq bażi ta' rata fissa għall-ipprogrammar.

(47) Sabiex jiġi ffaċilitat l-immaniġġjar tal-fondi tal-FAEŻR, għandha tiġi stabbilita rata ta' kontribuzzjoni unika għall-appoġġ mill-FAEŻR għall-ipprogrammar tal-iżvilupp rurali b'rabta man-nefqa pubblika fl-Istati Membri. Sabiex jiġu kkunsidrati l-importanza partikolari jew in-natura ta' ċerti tipi ta' operazzjonijiet, għandhom jiġu stabbiliti rati ta' kontribuzzjoni speċifiċi b'rabta magħhom. Sabiex jiġu mitigati r-restrizzjonijiet speċifiċi li jirriżultaw mil-livell ta' żvilupp, mid-distanza u l-insularità, għandha tiġi stabbilita rata ta' kontribuzzjoni adatta tal-FAEŻR għar-reġjuni anqas żviluppati, għar-reġjuni ultraperiferiċi msemmija fit-TFUE u għall-gżejjer żgħar tal-Eġew., kif ukoll ir-reġjuni ta' transizzjoni.

(48) L-Istati Membri għandhom jieħdu l-passi neċessarji kollha biex jiżguraw li l-miżuri tal-iżvilupp rurali tagħhom ikunu verifikabbli u kontrollabbli, inkluż li jdaħħlu fis-seħħ dispożizzjonijiet adegwati. Għal dak il-għan, l-Awtorità ta' Ġestjoni u l-Aġenzija tal-Pagamenti għandhom jipprovdu valutazzjoni ex ante u jintrabtu li jivvalutaw il-miżuri tul l-implimentazzjoni tal-programm. Il-miżuri li ma jikkonformawx ma dik il-kondizzjoni għandhom jiġu aġġustati.

(49) Il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom jieħdu l-passi neċessarji kollha biex jiżguraw il-ġestjoni tajba tal-programmi ta' żvilupp rurali. F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni għandha twettaq miżuri u kontrolli adegwati u l-Istati Membri għandhom jieħdu miżuri li jiggarantixxu l-funzjonament tajjeb tas-sistemi ta' ġestjoni tagħhom.

▼B

(50) Għandu jkun hemm Awtorità ta' Ġestjoni waħda li tkun responsabbli għall-ġestjoni u l-implimentazzjoni ta' kull programm ta' żvilupp rurali. L-obbligi tagħha għandhom ikunu speċifikati f'dan ir-Regolament. L-Awtorità ta' Ġestjoni għandha tkun tista' tiddelega parti mill-obbligi tagħha filwaqt li żżomm ir-responsabbiltà għall-effikaċja u l-korrettezza tal-ġestjoni. Fejn programm għall-iżvilupp rurali jkun fih sottoprogrammi tematiċi, l-Awtorità ta' Ġestjoni għandha tkun tista' taħtar korp ieħor biex iwettaq il-ġestjoni u l-implimentazzjoni ta' dak is-sottoprogramm b'rabta mal-allokazzjonijiet finanzjarji li ġew identifikati għalih fil-programm filwaqt li tiġi żgurata l-ġestjoni finanzjarja tajba ta' dawk is-sottoprogrammi. Fejn Stat Membru jkollu aktar minn programm wieħed x'jamministra, jista' jiġi stabbilit korp ta' koordinazzjoni sabiex tiġi żgurata l-konsistenza.

(51) Kull programm ta' żvilupp rurali għandu jkun soġġett għall-monitoraġġ regolari tal-implimentazzjoni tal-programm u tal-progress li jkun sar biex jintlaħqu l-miri stabbiliti tal-programm. Minħabba li l-wiri u t-titjib tal-impatt u tal-effikaċja tal-azzjonijiet taħt il-FAEŻR jiddependu wkoll fuq l-evalwazzjoni adatta matul il-preparazzjoni u l-implimentazzjoni ta' programm u t-tlestija tiegħu, għandha tiġi stabbilita b'mod konġunt sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni mill-Kummissjoni u l-Istati Membri, bil-għan li turi l-progress u tivvaluta l-impatt u l-effiċjenza tal-implimentazzjoni tal-politika ta' żvilupp rurali.

(52) Sabiex jiġi żgurat li tkun tista' tiġi aggregata l-informazzjoni fil-livell tal-Unjoni, sett ta' indikaturi komuni għandu jkun parti minn dik is-sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni. L-informazzjoni ewlenija dwar l-implimentazzjoni tal-programmi ta' żvilupp rurali għandha tiġi rreġistrata u miżmuma elettronikament bħala mezz li jiffaċilita l-aggregazzjoni tad-data. Il-benefiċjarji għandhom għaldaqstant ikunu mitluba jipprovdu l-informazzjoni minima meħtieġa għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni.

(53) Ir-responsabbiltà għall-monitoraġġ tal-programm għandha tinqasam bejn l-Awtorità ta' Ġestjoni u Kumitat għall-Monitoraġġ stabbiliti għal dak il-għan. Il-Kumitat għall-Monitoraġġ għandu jkun responsabbli għall-monitoraġġ tal-effikaċja tal-implimentazzjoni tal-programm. Għal dak il-għan, ir-responsabbiltajiet tiegħu għandhom jiġu speċifikati.

(54) Il-monitoraġġ tal-programm għandu jinvolvi t-tfassil ta' rapport ta' implimentazzjoni annwali li għandu jintbagħat lill-Kummissjoni.

(55) sabiex tittejjeb il-kwalità tiegħu u tingħata prova tal-kisbiet tiegħu, kull programm ta' żvilupp rurali għandu jkun soġġett għal evalwazzjoni.

▼B

(56) L-Artikoli 107, 108 u 109 TFUE għandhom japplikaw għall-appoġġ għall-miżuri tal-iżvilupp rurali taħt dan ir-Regolament. Madankollu, minħabba l-l-karatteristiċi speċifiċi tas-settur agrikolu, dawk id-dispożizzjonijiet tat-TFUE ma għandhomx japplikaw għall-miżuri tal-iżvilupp rurali li jikkonċernaw l-operazzjonijiet li jaqgħu fl-ambitu tal-Artikolu 42 TFUE, u li jitwettqu taħt u f'konformità ma' dan ir-Regolament, jew għal pagamenti magħmula mill-Istati Membri, intiżi biex jipprovdu finanzjament nazzjonali addizzjonali għal operazzjonijiet ta' żvilupp rurali li għalihom jingħata l-appoġġ tal-Unjoni u li jaqgħu fl-ambitu tal-Artikolu 42 TFUE.

(57) Barra minn hekk, bil-ħsieb li tiġi żgurata l-konsistenza mal-miżuri għall-iżvilupp rurali eliġibbli għall-appoġġ tal-Unjoni u sabiex jiġu ssimplifikati l-proċeduri, il-pagamenti magħmula mill-Istati Membri, maħsuba biex jipprovdu finanzjament nazzjonali addizzjonali għal operazzjonijiet tal-iżvilupp rurali li għalihom jingħata l-appoġġ tal-Unjoni u li jaqgħu fl-ambitu tal-Artikolu 42 TFUE, għandhom jiġu inklużi fil-programm ta' żvilupp rurali għall-evalwazzjoni u l-approvazzjoni skont id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament. Sabiex jiġi żgurat li ma jkunx implimentat finanzjament nazzjonali addizzjonali li ma jkunx awtorizzat mill-Kummissjoni, l-Istat Membru kkonċernat għandu jkun impedut li jdaħħal fis-seħħ il-finanzjament addizzjonali propost għall-iżvilupp rurali qabel ma jkun ġie approvat. Il-pagamenti magħmula mill-Istati Membri, intiżi biex jipprovdu finanzjament nazzjonali addizzjonali għal operazzjonijiet ta' żvilupp rurali li għalihom jingħata l-appoġġ tal-Unjoni u li ma jaqgħux fl-ambitu tal-Artikolu 42 TFUE għandhom jiġu nnotifikati lill-Kummissjoni skont l-Artikolu 108(3) TFUE, sakemm ma jaqgħux taħt regolament, adottat skont ir-Regolament tal-Kunsill 994/98 ([1]), u l-Istati Membri għandhom ikunu impeduti milli jdaħħluhom fis-seħħ qabel ma dik il-proċedura ta' notifika tirriżulta f'approvazzjoni finali mill-Kummissjoni.

(58) Għandha tiġi stabbilita sistema ta' informazzjoni elettronika biex tipprovdi skambju effiċjenti u sigur tad-data ta' interess komuni kif ukoll biex tirreġistra, iżżomm u tamministra l-informazzjoni prinċipali u tirrapporta dwar il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni.

(59) Għandha tapplika l-liġi tal-Unjoni li tikkonċerna l-protezzjoni tal-individwi b'rabta mal-ipproċessar tad-data personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data, b'mod partikolari d-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([2]) u r-Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([3]).

([1]) Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 994/98 tas-7 ta' Mejju 1998 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 92 u 93 tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea għal ċerti kategoriji ta' għajnuna mill-Istat orizzontali (ĠU L 142, 14.05.1998, p. 1).

([2]) Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data (ĠU L 281, 23.11.1995, p. 31).

([3]) Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2000 dwar il-protezzjoni tal-individwi fir-rigward tal-ipproċessar tad-data personali mill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Komunità u dwar il-moviment liberu ta' tali data (ĠU L 8, 12.1.2001, p. 1).

▼B

(60) Sabiex jiġu ssuplimentati jew amendati ċerti elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament, is-setgħa li jiġu adottati l-atti delegati f'konformità mal-Artikolu 290 TFUE għandha tiġi delegata lill-Kummissjoni. Huwa ta' importanza partikolari li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet xierqa waqt ix-xogħol ta' tħejjija tagħha, inkluż fil-livell ta' esperti. Il-Kummissjoni meta tkun qed tħejji u tfassal atti delegati għandha tiżgura, b'mod simultanju, fil-ħin u xieraq, it-trażmissjoni tad-dokumenti rilevanti lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

(61) Dik is-setgħa għandha tkopri: il-kondizzjonijiet li taħthom persuna ġuridika tiġi meqjusa bħala bidwi żagħżugħ u l-istabbiliment ta' perijodu ta' grazzja għall-ksib tal-ħiliet; it-tul ta' żmien u l-kontenut ta' skemi ta' skambju ta' azjendi agrikoli u foresti u żjarat f'azjendi agrikoli u foresti. Għandha tkopri wkoll l-iskemi speċifiċi tal-Unjoni taħt l-Artikolu 17(1)(a) u l-karatteristiċi ta' gruppi ta' produtturi u tipi ta' azzjonijiet li jistgħu jirċievu appoġġ skont il-paragrafu 2 tal-Artikolu 17, kif ukoll l-iffissar ta' kondizzjonijiet biex jiġu evitati d-distorsjoni tal-kompetizzjoni, tiġi evitata d-diskriminazzjoni kontra prodotti u l-esklużjoni ta' marki kummerċjali mill-appoġġ.

(62) Barra minn hekk, dik is-setgħa għandha tkopri l-kontenut minimu tal-pjani tan-negozju u l-kriterji li għandhom jintużaw mill-Istati Membri biex jistabbilixxu l-limiti msemmijin fl-Artikolu 19(4); id-definizzjoni u r-rekwiżiti ambjentali minimi għall-afforestazzjoni u l-ħolqien ta' msaġar; il-kondizzjonijiet applikabbli għal impenji agroambjentali klimatiċi għall-estensifikazzjoni tal-biedja tal-bhejjem, għat-trobbija ta' razez lokali fil-periklu li jintilfu minħabba skopijiet agrikoli jew għall-preservazzjoni ta' riżorsi ġenetiċi tal-pjanti mhedda minn erożjoni ġenetika, kif ukoll id-definizzjoni ta' operazzjonijiet eliġibbli għall-konservazzjoni u għall-użu sostenibbli u l-iżvilupp ta' riżorsi ġenetiċi. Hija għandha tkopri wkoll il-metodu ta' kalkolu li għandu jintuża sabiex jiġi evitat finanzjament doppju għall-prattika msemmija fl-Artikolu 43 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013 għall-miżuri agroambjentali klimatiċi, il-biedja organika, miżuri taħt Natura 2000 u miżuri taħt id-Direttiva Qafas għall-Ilma; id-definizzjoni taż-żoni li fihom l-impenji għat-trattament xieraq tal-annimali għandhom jipprovdu standards imtejba tal-metodi ta' produzzjoni; it-tip ta' operazzjonijiet eliġibbli għall-appoġġ taħt il-konservazzjoni u l-promozzjon tar-riżorsi ġenetiċi tal-foresti; l-ispeċifikazzjoni tal-karatteristiċi ta' proġetti pilota, raggruppamenti, netwerks, ktajjen tal-provvista qosra u swieq lokali li ser ikunu eliġibbli għal appoġġ taħt il-miżura ta' kooperazzjoni, kif ukoll il-kondizzjonijiet għall-għoti ta' għajnuna għat-tipi ta' operazzjonijiet elenkati taħt dik il-miżura;

▼B

(63) Barra minn hekk, dik is-setgħa għandha tkopri: it-tul ta' żmien minimu u massimu ta' self kummerċjali lil fondi reċiproċi taħt il-miżuri ta' ġestjoni tar-riskju taħt dan ir-Regolament; il-kondizzjonijiet li taħthom l-ispejjeż relatati ma' kuntratti ta' kiri jew tagħmir użat jistgħu jitqiesu bħala nefqa eliġibbli ta' investiment, kif ukoll id-definizzjoni tat-tipi ta' infrastruttura tal-enerġija rinnovabbli eliġibbli għall-investiment; il-kondizzjonijiet applikabbli għall-konverżjoni jew aġġustament ta' impenji taħt il-miżuri msemmijin fl-Artikolu 28, 29, 33 u 34, kif ukoll id-definizzjoni ta' sitwazzjonijiet oħrajn fejn mhux ser ikun meħtieġ ir-rimbors tal-għajnuna. Hija għandha tkopri wkoll: ir-reviżjoni tal-limiti massimi stipulati fl-Anness I; il-kondizzjonijiet li taħthom l-appoġġ approvat mill-Kummissjoni skont ir-Regolament (KE) Nru 1698/2005 jista' jiġi integrat f'appoġġ previst taħt dan ir-Regolament, inkluż għall-assistenza teknika u għall-evalwazzjonijiet ex-post, sabiex tiġi ffaċilitatata t-transizzjoni bla xkiel mis-sistema stabbilita mir-Regolament (KE) Nru 1698/2005 għas-sistema stabbilita minn dan ir-Regolament. Sabiex jitqies it-Trattat tal-Adeżjoni tar-Repubblika tal-Kroazja, dawk l-atti ta' delega għandhom ikopru wkoll, għall-Kroazja, it-tranżizzjoni mill-appoġġ għall-iżvilupp rurali skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1085/2006 ([1]), fejn meħtieġ.

(64) Biex jiġu żgurati kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, għandhom jingħataw setgħat ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni, fir-rigward tal-kontenut ta' programmi ta' żvilupp rurali u l-oqfsa nazzjonali, l-approvazzjoni ta' programmi u ta' modifiki għalihom, il-proċeduri u l-iskedi ta' żmien għall-approvazzjoni tal-programmi, il-proċeduri u l-iskedi ta' żmien għall-approvazzjoni ta' modifiki għall-programmi u għall-oqfsa nazzjonali, inkluż id-dħul fis-seħħ tagħhom u l-frekwenza tal-preżentazzjoni, ir-regoli dwar metodi ta' pagament għal spejjeż tal-parteċipanti għal trasferiment ta' għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni, il-kondizzjonijiet speċifiċi għall-implimentazzjoni ta' miżuri ta' żvilupp rurali, l-istruttura u l-operat tan-netwerks stabbiliti b'dan ir-Regolament, ir-rekwiżiti għall-informazzjoni u r-riklamar, l-adozzjoni tas-sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni u r-regoli għall-operat tas-sistema ta' informazzjoni, u r-regoli li jikkonċernaw il-preżentazzjoni tar-rapporti annwali ta' implimentazzjoni. Dawk is-setgħat għandhom jiġu eżerċitati f'konformità mar- Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u l-Kunsill ([2]).

(65) Il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data ġie kkonsultat u adotta opinjoni fl-14 ta' Diċembru 2011 ([3]).

(66) Minħabba l-urġenza għat-tħejjija tal-implimentazzjoni bla xkiel tal-miżuri previsti, dan ir-Regolament għandu jidħol fis-seħħ fil-jum tal-pubblikazzjoni tiegħu fil-*Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

([1]) Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1085/2006 tas-17 ta' Lulju 2006 li jistabbilixxi Strument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA) (ĠU L 170, 29.6.2007, p. 1).

([2]) Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13).

([3]) ĠU C 35, 9.2.2012, p. 1.

▼B

(67) L-iskema l-ġdida ta' appoġġ prevista b'dan ir-Regolament tissostitwixxi l-iskema ta' appoġġ stabbilita bir-Regolament (KE) Nru 1698/2005. Ir-Regolament (KE) Nru 1698/2005 għandu għalhekk jiġi mħassar,

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

TITOLU I

OBJETTIVI U STRATEĠIJA

KAPITOLU I

Suġġett u Definizzjonijiet

Artikolu 1

Suġġett

1. Dan ir-Regolament jistabbilixxi r-regoli ġenerali li jirregolaw l-appoġġ tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali, iffinanzjat mill-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali ("il-FAEŻR") u stabbilit bir-Regolament (UE) Nru 1306/2013; Huwa jistabbilixxi l-objettivi li għalihom għandha tikkontribwixxi l-politika ta' żvilupp rurali u l-prijoritajiet rilevanti tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali. Huwa jiddeskrivi l-kuntest strateġiku tal-politika ta' żvilupp rurali u jiddefinixxi l-miżuri li għandhom jiġu adottati sabiex tiġi implimentata l-politika ta' żvilupp rurali. Barra minnhekk huwa jistabbilixxi regoli dwar l-ipprogrammar, in-netwerking, il-ġestjoni, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni abbażi tar-responsabbiltajiet kondiviżi bejn l-Istati Membri u l-Kummissjoni u r-regoli biex tiġi żgurata l-koordinazzjoni tal-FAEŻR mal-istrumenti l-oħrajn tal-Unjoni.

2. Dan ir-Regolament jikkumplimenta d-dispożizzjonijiet tal-Parti Tnejn tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([1]).

Artikolu 2

Definizzjonijiet

1. Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet ta' "programm", "operazzjoni", "benefiċjarju","strateġija tal-iżvilupp lokali mmexxija mill-komunità", "nefqa pubblika", "SMEs", "operazzjoni kompluta" u "strumenti finanzjarji" kif stipulat jew imsemmi fl-Artikolu 2 u ta' "reġjuni anqas żviluppati" u "reġjuni ta' transizzjoni" kif stipulat fil-punti (a) u (b) tal-Artikolu 90(2) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013.

([1]) Regolament (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li jistabbilixxi dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali u l-Fond Marittimu u tas-Sajd Ewropew u li jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet ġenerali dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew,il-Fond ta' Koeżjoni u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1083/2006 (Ara paġna 549 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali).

▼B

Barra minn dan, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

(a) "ipprogrammar" tfisser il-proċess ta' organizzazzjoni, ta' teħid ta' deċiżonijiet u ta' allokazzjoni ta' riżorsi finanzjarji f'diversi stadji, bl-involviment tal-isħab, maħsub għall-implimentazzjoni, fuq bażi pluriennali, tal-azzjoni konġunta mill-Unjoni u l-Istati Membri biex jintlaħqu l-prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali.

(b) "reġjun" tfisser unità territorjali li tikkorrispondi għal-livell 1 jew 2 tan-Nomenklatura tal-unitajiet territorjali għall-istatistika (livell 1 u 2 tan-NUTS) skont it-tifsira tar-Regolament (KE) Nru 1059/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([1]);

(c) "miżura" tfisser sett ta' operazzjonijiet li jikkontribwixxu għal prijorità waħda jew aktar tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali;

(d) "rata ta' appoġġ" tfisser ir-rata tal-kontribuzzjoni pubblika għal operazzjoni;

(e) "spiża tat-transazzjoni" tfisser spiża addizzjonali konnessa mat-twettiq ta' impenn, iżda mhux direttament attribwibbli għall-implimentazzjoni tiegħu jew mhux inkluża fl-ispejjeż jew id-dħul mitluf li għalihom jingħata kumpens b'mod dirett u li tista' tiġi kkalkulata fuq bażi ta' spiża standard;

(f) "żona agrikola" tfisser kwalunkwe żona użata bħala art għall-kultivazzjoni, mergħat permanenti jew uċuh permanenti kif iddefinit fl-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013;

(g) "telf ekonomiku" tfisser kwalunkwe spiża addizzjonali mġarrba minn bidwi bħala riżultat ta' miżuri eċċezzjonali meħudin mill-bidwi bil-għan li jnaqqas il-provvista fuq is-suq ikkonċernat jew kwalunkwe telf sostanzjali fil-produzzjoni;

(h) "avveniment klimatiku negattiv" tfisser kondizzjonijiet tat-temp, bħal ġlata, maltempati u silġ, xita qawwija jew nixfa kbira, li jixbhu lil diżastru naturali;

(i) "mard tal-annimali" tfisser mard imsemmi fil-lista ta' mard tal-annimali stabbilita mill-Organizzazzjoni Dinjija għas-Saħħa tal-Annimali u/jew fl-Anness għad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2009/470/KE ([2]);

(j) "inċident ambjentali" tfisser okkorrenza speċifika ta' tniġġis, kontaminazzjoni jew degradazzjoni fil-kwalità tal-ambjent li hija relatata ma' avveniment speċifiku u li tkun ta' ambitu ġeografiku limitat, iżda ma jkoprix riskji ambjentali ġenerali mhux marbuta ma' avveniment speċifiku, bħat-tibdil fil-klima jew it-tniġġis tal-arja;

(k) "diżastru naturali" tfisser avveniment naturali ta' natura bijotika jew abijotika li jwassal għal tfixkil kbir fis-sistemi ta' produzzjoni agrikola jew fl-istrutturi tal-foresti, li eventwalment jikkawża ħsara ekonomika kbira lis-setturi tal-biedja jew tal-foresti;

([1]) Regolament (KE) Nru 1059/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Mejju 2003 dwar l-istabbiliment ta' klassifikazzjoni komuni ta' unitajiet territorjali għall-istatistika (NUTS) (ĠU L 154, 21.6.2003, p. 1).

([2]) Deċiżjoni tal-Kunsill 2009/470/KE tal-25 ta' Mejju 2009 dwar in-nefqa fil-kamp veterinarju (ĠU L 155, 18.6.2009, p. 30).

▼B

(l) "avveniment katastrofiku" tfisser avveniment mhux previst ta' natura bijotika jew abijotika kkawżat minn azzjoni umana li jwassal għal tfixkil kbir fis-sistemi ta' produzzjoni agrikola jew fl-istrutturi tal-foresti, u eventwalment jikkawżaw ħsara ekonomika kbira lis-setturi tal-biedja jew tal-foresti;

(m) “katina tal-provvista qasira” tfisser katina tal-provvista li tinvolvi għadd limitat ta’ operaturi ekonomiċi, impenjati lejn il-kooperazzjoni, l-iżvilupp ekonomiku lokali, u relazzjonijiet ġeografiċi u soċjali mill-qrib bejn il-produtturi, dawk li jipproċessaw u l-konsumaturi;

(n) "bidwi żagħżugħ" tfisser persuna li jkollha anqas minn 40 sena fil-mument tas-sottomissjoni tal-applikazzjoni, li jkollha ħiliet u kompetenzi tax-xogħol adegwati u li tkun qiegħda tistabbilixxi lilha nnifisha għall-ewwel darba f’azjenda agrikola bħala l-kap ta' dik l-azjenda;

(o) "objettivi tematiċi" tfisser l-objettivi tematiċi definiti fl-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013.

(p) "Qafas Strateġiku Komuni" ("QSK") tfisser il-Qafas Strateġiku Komuni msemmi fl-Artikolu 10 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013;

(q) "raggruppament" tfisser grupp ta' impriżi independenti, inklużi impriżi ġodda, impriżi żgħar, medji u kbar kif ukoll korpi ta' konsulenza u/jew organizzazzjonijiet ta' riċerka - li jitfasslu biex jistimulaw attività ekonomika/innovattiva billi jippromwovu interazzjonijiet intensivi, jikkondividu faċilitajiet u jagħmlu skambju ta' għarfien u kompetenzi, kif ukoll billi jikkontribwixxu b'mod effettiv għat-trasferiment tal-għarfien, in-netwerking u t-tixrid tal-informazzjoni fost l-impriżi fir-raggruppament;

(r) “foresta” tfisser medda ta’ art ta’ aktar minn 0,5 ettaru b’siġar għoljin aktar minn 5 metri u kanupew li jkopri aktar minn 10 fil-mija, jew siġar li kapaċi jilħqu dawn il-limiti in situ u ma tinkludix art li b'mod predominanti għandha użu agrikolu jew urban, soġġetta għall-paragrafu 2.

2. Stat Membru jew reġjun jista' jagħżel li japplika definizzjoni ta' foresta, li mhix dik fil-punt (r) tal-paragrafu 1, li tkun imsejsa fuq il-liġi nazzjonali eżistenti jew sistema ta' inventarju. L-Istati Membri jew ir-reġjuni għandhom jipprovdu tali definizzjoni fil-programm ta' żvilupp rurali.

3. Sabiex jiġi żgurat approċċ koerenti fit-trattament tal-benefiċjarji u biex jittieħed kont tal-ħtieġa għal perijodu ta' adattament, fir-rigward tad-definizzjoni ta' bidwi żagħżugħ stabbilita fil-paragrafu 1(n), il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati f'konformità mal-Artikolu 83 dwar il-kondizzjonijiet li skonthom persuna ġuridika tista' tkun ikkunsidrata bħala 'bidwi żagħżugħ', u l-istabbiliment ta' perijodu ta' grazzja għall-akkwist ta' ħiliet fuq ix-xogħol.

▼B

KAPITOLU II

Missjoni, objettivi u prijoritajiet

Artikolu 3

Missjoni

Il-FAEŻR għandu jikkontribwixxi għall-Istrateġija Ewropa 2020 billi jippromwovi l-iżvilupp rurali sostenibbli fl-Unjoni kollha b'mod li jikkumplimenta l-istrumenti l-oħra tal-PAK, l-politika ta' koeżjoni u l-politika komuni tas-sajd. Huwa għandu jikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' settur agrikolu tal-Unjoni li huwa kompetittiv u innovattiv, li jkun iżjed bilanċjat fil-livell territorjali u ambjentali, li ma jagħmilx ħsara lill-klima u li jkun reżiljenti. Huwa għandu jikkontribwixxi wkoll għall-iżvilupp tat-territorji rurali.

Artikolu 4

Objettivi

Fi ħdan il-qafas ġenerali tal-PAK, l-appoġġ għal żvilupp rurali, inkluż għal attivitajiet fis-settur tal-ikel u dak mhux tal-ikel u fil-forestrija, għandu jikkontribwixxi biex jintlaħqu l-objettivi li ġejjin:

(a) it-trawwim tal-kompetittività tal-agrikoltura;

(b) l-iżgurar tal-ġestjoni sostenibbli tar-riżorsi naturali u l-azzjoni favur il-klima;

(c) il-kisba ta' żvilupp territorjali bilanċjat ta' ekonomiji u komunitajiet rurali inkluż il-ħolqien u ż-żamma tal-impjiegi.

Artikolu 5

Prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali

Sabiex jintlaħqu l-objettivi ta' żvilupp rurali li jikkontribwixxu għall-istrateġija Ewropa 2020 għal tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklużiv, għandhom jiġu segwiti s-sitt prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali, li jirriflettu fl-Objettivi Tematiċi rilevanti tal-QSK:

(1) it-trawwim tat-trasferiment tal-għarfien u l-innovazzjoni fl-agrikoltura, il-forestrija u ż-żoni rurali, b'enfasi fuq l-oqsma li ġejjin:

(a) it-trawwim tal-innovazzjoni, il-kooperazzjoni, u l-iżvilupp tal-bażi tal-għarfien fiż-żoni rurali;

(b) it-tisħiħ tar-rabtiet bejn l-agrikoltura, il-produzzjoni tal-ikel u l-forestrija u r-riċerka u l-innovazzjoni, inkluż għall-iskop ta' ġestjoni u prestazzjoni ambjentali mtejba;

(c) it-trawwim tat-tagħlim tul il-ħajja u t-taħriġ vokazzjonali fis-setturi tal-agrikoltura u l-forestrija.

▼B

(2) it-titjib tal-vijabbiltà tal-azjendi agrikoli u l-kompetittività tat-tipi kollha ta' agrikoltura fir-reġjuni kollha u l-promozzjoni ta' teknoloġiji agrikoli innovattivi u l-ġestjoni sostenibbli tal-foresti, b'enfasi fuq l-oqsma li ġejjin:

(a) it-titjib tal-prestazzjoni ekonomika tal-azjendi agrikoli kollha u l-faċilitazzjoni tar-ristrutturar u l-modernizzazzjoni tal-azjendi agrikoli, partikolarment bil-ħsieb li jiżdiedu l-parteċipazzjoni fis-suq u l-orjentament kif ukoll id-diversifikazzjoni agrikola;

(b) il-faċilitazzjoni tad-dħul ta' bdiewa b'ħiliet adegwati fis-settur agrikolu u, b'mod partikolari, it-tiġdid ġenerazzjonali.

(3) il-promozzjoni tal-organizzazzjoni tal-katina tal-ikel, inkluż l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli, it-trattament xieraq tal-annimali u l-ġestjoni tar-riskji fl-agrikoltura, b'enfasi fuq l-oqsma li ġejjin:

(a) it-titjib tal-kompetittività tal-produtturi primarji billi jiġu integrati aħjar fil-katina agroalimentari permezz ta' skemi ta' kwalità, iż-żieda fil-valur tal-prodotti agrikoli, il-promozzjoni fis-swieq lokali u ċirkwiti qosra tal-provvista, gruppi u organizzazzjonijiet tal-produtturi u organizzazzjonijiet interprofessjonali;

(b) l-appoġġ għall-prevenzjoni u l-ġestjoni tar-riskji tal-azjendi agrikoli.

(4) ir-restawr, il-preservazzjoni u t-tisħiħ tal-ekosistemi relatati mal-agrikoltura u l-forestrija, b'enfasi fuq l-oqsma li ġejjin:

(a) ir-restawr, il-preservazzjoni u t-tisħiħ tal-bijodiversità, inklużi ż-żoni tan-Natura 2000, u ż-żoni li qed iħabbtu wiċċhom ma' restrizzjonijiet naturali jew oħrajn speċifiċi, u l-biedja li għandha valur naturali għoli, kif ukoll l-istat tal-pajsaġġi Ewropej;

(b) titjib tal-ġestjoni tal-ilma, inkluża l-ġestjoni tal-fertilizzanti u l-pestiċidi;

(c) il-prevenzjoni tal-erożjoni tal-ħamrija u t-titjib tal-ġestjoni tal-ħamrija.

(5) promozzjoni tal-effiċjenza tar-riżorsi u l-appoġġ tal-bidla lejn ekonomija b'livell baxx ta' emissjonijiet ta' karbonju u reżistenti għat-tibdil fil-klima fis-setturi tal-agrikoltura, tal-ikel u tal-forestrija, b'attenzjoni għall-oqsma li ġejjin:

(a) effiċjenza akbar fl-użu tal-ilma permezz tal-agrikoltura;

(b) effiċjenza akbar fl-użu tal-enerġija fl-agrikoltura u l-ipproċessar tal-ikel;

(c) l-iffaċilitar tal-provvista u l-użu ta' sorsi tal-enerġija rinnovabbli, prodotti sekondarji, skart u residwi u ta' materja prima oħra mhux tal-ikel, għal skopijiet tal-bijoekonomija;

(d) it-tnaqqis ta' emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra u dawk tal-ammonja mill-agrikoltura;

(e) it-trawwim tal-konservazzjoni u tal-ġbir tal-karbonju fl-agrikoltura u l-forestrija;

▼B

(6) il-promozzjoni tal-inklużjoni soċjali, it-tnaqqis tal-faqar u l-iżvilupp ekonomiku fiż-żoni rurali, b'enfasi fuq l-oqsma li ġejjin:

(a) l-iffaċilitar tad-diversifikazzjoni, il-ħolqien u l-iżvilupp ta' impriżi żgħar kif ukoll il-ħolqien tal-impjiegi;

(b) it-trawwim tal-iżvilupp lokali fiż-żoni rurali;

(c) it-titjib fl-aċċessibbiltà għat-teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni (ICT), fl-użu u l-kwalità tagħhom fiż-żoni rurali.

Dawk il-prijoritajiet kollha għandhom jikkontribwixxu biex jintlaħqu l-objettivi trasversali tat-trawwim tal-innovazzjoni u tal-kontribut lejn il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih. Il-programmi jistgħu jindirizzaw anqas minn sitt prijoritajiet jekk dan ikun ġustifikat abbażi tal-analiżi tas-sitwazzjoni f'termini ta' preġji, id-dgħufijiet, l-opportunitajiet u l-perikli ("is-SWOT") u l-evalwazzjoni ex ante. Kull programm għandu jindirizza mill-anqas erba' prijoritajiet. Meta Stat Membru jippreżenta programm nazzjonali u sett ta' programmi reġjonali, il-programm nazzjonali jista' jindirizza anqas minn erba' prijoritajiet.

Oqsma oħra ta' prijorità jistgħu jiġu inklużi fi programmi sabiex tiġi segwita waħda mill-prijoritajiet jekk ikunu ġġustifikati u li jistgħu jitkejlu.

TITOLU II

IPPROGRAMMAR

KAPITOLU I

Kontenut tal-ipprogrammar

Artikolu 6

Programmi ta' żvilupp rurali

1. Il-FAEŻR għandu jaġixxi fl-Istati Membri permezz ta' programmi ta' żvilupp rurali. Dawk il-programmi għandhom jimplimentaw strateġija għall-iżvilupp rurali li tilħaq il-prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali permezz ta' sett ta' miżuri kif definiti fit-Titolu III. Appoġġ mill-FAEŻR għandha tintalab għall-kisba tal-objettivi ta' żvilupp rurali taħt il-mira permezz tal-prijoritajiet tal-Unjoni.

2. Stat Membru jista' jippreżenta jew programm wieħed għat-territorju kollu tiegħu jew sett ta' programmi reġjonali. Alternittivament f'każijiet ġustifikati kif xieraq, huwa jista' jippreżenta programm nazzjonali u sett ta' programmi reġjonali. Jekk Stat Membru jippreżenta programm nazzjonali u sett ta' programmi reġjonali, il-miżuri u/jew it-tipi ta' operazzjonijiet għandhom ikunu pprogrammati jew fil-livell nazzjonali jew fil-livell reġjonali, u għandha tiġi żgurata l-koerenza bejn l-istrateġiji tal-programmi nazzjonali u dawk reġjonali.

▼B

3. L-Istati Membri li jkollhom programmi reġjonali jistgħu jippreżentaw ukoll qafas nazzjonali, għall-approvazzjoni skont l-Artikolu 10(2), li jkun fih elementi komuni għal dawn il-programmi mingħajr allokazzjoni baġitarja separata.

L-oqfsa nazzjonali tal-Istati Membri bi programmi reġjonali jista' jkun fihom ukoll tabella li tqassar, skont ir-reġjun u skont is-sena, il-kontribuzzjoni totali tal-FAEŻR lill-Istat Membru kkonċernat għall-perijodu kollu ta' programmar.

Artikolu 7

Sottoprogrammi tematiċi

1. Bil-għan li jikkontribwixxu għall-kisba tal-prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali, l-Istati Membri jistgħu jinkludu sottoprogrammi tematiċi fil-programmi ta' żvilupp rurali tagħhom li jindirizzaw ħtiġijiet speċifiċi. Sottoprogrammi tematiċi bħal dawn jistgħu, fost l-oħrajn, ikunu relatati ma':

(a) bdiewa żgħażagħ;

(b) azjendi agrikoli żgħar kif imsemmija fit-tielet subparagrafu tal-Artikolu 19(2);

(c) żoni muntanjużi kif imsemmija fl-Artikolu 32(2);

(d) ktajjen tal-provvista qosra;

(e) in-nisa fiż-żoni rurali;

(f) il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih u l-bijodiversità.

Lista indikattiva ta' miżuri u tipi ta' operazzjonijiet ta' rilevanza partikolari għal kull sottoprogramm tematiku hija stabbilita fl-AnnessIV.

2. Is-sottoprogrammi tematiċi jistgħu jindirizzaw ukoll ħtiġijiet speċifiċi marbuta mar-ristrutturar tas-setturi agrikoli b'impatt sinifikanti fuq l-iżvilupp ta' żona rurali speċifika.

3. Ir-rati tal-appoġġ stabbiliti fl-Anness II jistgħu jiġu miżjuda b'10 punti perċentwali addizzjonali għal operazzjonijiet appoġġati fil-qafas ta' sottoprogrammi tematiċi li jikkonċernaw azjendi agrikoli żgħar u ktajjen tal-provvista qosra, il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih u l-bijodiversità. Fil-każ ta' bdiewa żgħażagħ u żoni muntanjużi, ir-rati tal-appoġġ massimi jistgħu jiżdiedu f'konformità mal-Anness II. Madankollu, ir-rata massima tal-appoġġ ikkombinata ma tistax taqbeż id-90 %.

Artikolu 8

Kontenut tal-programmi ta' żvilupp rurali

1. Minbarra l-elementi msemmija fl-Artikolu 27 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, kull programm ta' żvilupp rurali għandu jinkludi:

(a) l-evalwazzjoni ex ante msemmija fl-Artikolu 55 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013;

▼B

(b) analiżi SWOT tas-sitwazzjoni u identifikazzjoni tal-ħtiġijiet li għandhom jiġu indirizzati fiż-żona ġeografika koperta mill-programm.

L-analiżi għandha tiġi strutturata madwar il-prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali. Il-ħtiġijiet speċifiċi li jikkonċernaw l-ambjent, il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament u l-innovazzjoni għandhom jiġu vvalutati tul il-prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali, bl-għan li jiġu identifikati r-risponsi rilevanti f'dawn it-tliet oqsma fil-livell ta' kull prijorità;

(c) deskrizzjoni tal-istrateġija li turi li:

(i) għandhom jiġu stabbiliti miri adatti għal kull wieħed mill-oqsma ta' prijorità ewlenin tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali inklużi fil-programm, abbażi ta' indikaturi komuni tar-riżultat imsemmija fl-Artikolu 69 u, fejn meħtieġ, ta' indikaturi speċifiċi għall-programm;

(ii) ikunu ġew magħżula l-kombinazzjonijiet rilevanti tal-miżuri b'rabta ma' kull qasam ta' prijorità ewlieni tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali inklużi fil-programm, abbażi ta' loġika korretta ta' intervent appoġġata bl-evalwazzjoni ex ante msemmija fil-punt (a) u l-analiżi msemmija fil-punt (b);

(iii) l-allokazzjoni ta' riżorsi finanzjarji għall-miżuri tal-programm tkun ġustifikata u adegwata biex tikseb il-miri stabbiliti;

(iv) il-ħtiġijiet speċifiċi marbuta mal-kondizzjonijiet speċifiċi fil-livell reġjonali jew subreġjonali ġew ikkunsidrati u indirizzati b'mod konkret permezz ta' kombinazzjonijiet ta' miżuri jew sottoprogrammi tematiċi mfassla b'mod adegwat;

(v) ikun integrat fil-programm approċċ adatt lejn l-innovazzjoni bil-ħsieb li jintlaħqu l-prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali, inkluż is-SEI għall-produttività u s-sostenibbiltà agrikoli, lejn l-ambjent, inklużi l-ħtiġijiet speċifiċi taż-żoni tan-Natura 2000, u lejn il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih;

(vi) ittieħdu miżuri biex tiġi żgurata d-disponibbiltà ta' kapaċità konsultattiva suffiċjenti dwar ir-rekwiżiti regolatorji u dwar azzjonijiet relatati mal-innovazzjoni;

(d) għal kull kondizzjonalità ex ante, stabbilita f'konformità mal-Artikolu 19, u l-parti II tal-Anness XI għar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 għall-kondizzjonalitajiet ex-ante ġenerali, u f'konformità mal-Anness V għal dan ir-Regolament, evalwazzjoni ta' liema mill-kondizzjonalitajiet ex-ante huma applikabbli għall-programm u liema minnhom huma sodisfatti fid-data tal-preżentazzjoni tal-Ftehim ta' Sħubija u l-programm. Fejn il-kondizzjonalitajiet ex-ante applikabbli mhumiex sodisfatti, il-programm għandu jkun fih deskrizzjoni tal-azzjonijiet li għandhom jittieħdu, tal-korpi responsabbli u skeda taż-żmien għal tali azzjonijiet f'konformità mas-sintesi ppreżentata fil-Ftehim ta' Sħubija.

(e) deskrizzjoni tal-qafas tal-prestazzjoni stabbilit għall-finijiet tal-Artikolu 21 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013;

(f) deskrizzjoni ta' kull waħda mill-miżuri magħżula;

▼B

(g) l-evalwazzjoni ex ante msemmija fl-Artikolu 56 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013. L-Istati Membri għandhom jipprovdu biżżejjed riżorsi biex jiġu indirizzati l-ħtiġijiet li ġew identifikati u biex jiġu żgurati monitoraġġ u evalwazzjoni xierqa;

(h) pjan ta' finanzjament li jinkludi:

(i) tabella li tistabbilixxi, f'konformità mal-Artikolu 58(4), il-kontribuzzjoni totali tal-FAEŻR ippjanata għal kull sena. Fejn applikabbli, din it-tabella għandha tindika separatament fi ħdan il-kontribuzzjonijiet totali tal-FAEŻR, l-approprjazzjonijiet previsti għar-reġjuni anqas żviluppati u l-fondi trasferiti lill-FAEŻR bl-applikazzjoni tal-Artikolu 7(2) tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013. Il-kontribuzzjoni annwali ppjanata tal-FAEŻR għandha tkun kompatibbi mal-Qafas Finanzjarju Pluriennali;

(ii) tabella li tistabbilixxi, għal kull tip ta' operazzjoni b'rata tal-kontribuzzjoni speċifika tal-FAEŻR u għall-assistenza teknika, il-kontribuzzjoni totali tal-Unjoni ppjanata u r-rata tal-kontribuzzjoni applikabbli tal-FAEŻR. Fejn applikabbli, din it-tabella għandha tindika b'mod separat ir-rata tal-kontribuzzjoni tal-FAEŻR għar-reġjuni anqas żviluppati u għal reġjuni oħra;

(i) pjan ta' indikaturi, maqsum f'oqsma ta' prijorità, li jinkludi l-miri msemmijin fil-punt (i) tal-Artikolu 8(1)(c) u r-riżultati ppjanati u n-nefqa ppjanata ta' kull miżura ta' żvilupp rurali magħżula f'rabta ma' qasam ta' fokus korrispondenti;

(j) fejn applikabbli, tabella dwar il-finanzjament nazzjonali addizzjonali għal kull miżura f'konformità mal-Artikolu 82;

(k) fejn applikabbli, il-lista tal-iskemi ta' għajnuna li jaqgħu taħt l-Artikolu 88(1) li għandhom jintużaw għall-implimentazzjoni tal-programmi;

(l) informazzjoni dwar il-komplementarjetà mal-miżuri ffinanzjati mill-istrumenti l-oħra tal-politika agrikola komuni, u mill-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej ("ESI");

(m) arranġamenti għall-implimentazzjoni tal-programmi inklużi:

(i) ħatra mill-Istat Membri tal-awtoritajiet kollha msemmija fl-Artikolu 65(2) u, għal skopijiet ta' informazzjoni, deskrizzjoni qasira tal-istruttura tal-immaniġġjar u l-kontroll;

(ii) deskrizzjoni tal-proċeduri tal-monitoraġġ u l-evalwazzjoni, kif ukoll il-kompożizzjoni tal-Kumitat għall-Monitoraġġ;

(iii) dispożizzjonijiet li jiżguraw li l-programm jiġi ppubbliċizzat, inkluż permezz tan-netwerk rurali nazzjonali msemmi fl-Artikolu 54;

(iv) deskrizzjoni tal-approċċ li jipprovdi l-prinċipji fir-rigward tal-istabbiliment tal-kriterji għall-għażla tal-operazzjonijiet u l-istrateġiji ta' żvilupp lokali, li jikkunsidra l-miri rilevanti; f'dan il-kuntest l-Istati Membri jistgħu jipprevedu li tingħata prijorità lill-SMEs konnessi mas-settur tal-agrikoltura u tal-forestrija.

▼B

(v) b'rabta mal-iżvilupp lokali, fejn applikabbli, deskrizzjoni tal-mekkaniżmi li jiżguraw il-koerenza bejn l-attivitajiet previsti skont l-istrateġiji ta' żvilupp lokali, il-miżura ta' "Kooperazzjoni" msemmija fl-Artikolu 35, u l-miżura ta' "Servizzi bażiċi u tiġdid tal-irħula f'żoni rurali" msemmija fl-Artikolu 20, inklużi konnessjonijiet urbani-rurali;

(n) l-azzjonijiet meħuda biex jiġu involuti l-imsieħba msemmija fl-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 u taqsira tar-riżultati tal-konsultazzjoni mas-sħab;

(o) fejn applikabbli, l-istruttura tan-netwerk rurali nazzjonali kif imsemmi fl-Artikolu 54(3), u d-dispożizzjonijiet għall-ġestjoni tiegħu, li jikkostitwixxu l-bażi għall-pjanijiet ta' azzjonijiet annwali tiegħu.

2. Meta jiġu inklużi sottoprogrammi tematiċi fi programm ta' żvilupp rurali, kull sottoprogramm għandu jinkludi:

(a) analiżi speċifika tas-sitwazzjoni ibbażata fuq il-metodoloġija SWOT u l-identifikazzjoni tal-ħtiġijiet li għandhom jiġu indirizzati mis-subprogramm;

(b) miri speċifiċi fil-livell ta' subprogrammi u għażla ta' miżuri, ibbażati fuq definizzjoni dettaljata tal-loġika tal-intervent tas-subprogramm, inkluża valutazzjoni tal-kontribut mistenni tal-miżuri magħżula biex jintlaħqu l-miri;

(c) pjan ta' indikaturi speċifiku separat, bir-riżultati ppjanati u n-nefqa ppjanata għal kull miżura ta' żvilupp rurali magħżula f'rabta ma' qasam ta' prijorità korrispondenti.

3. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistabbilixxu regoli għall-preżentazzjoni tal-elementi deskritti fil-paragrafi 1 u 2 fi programmi ta' żvilupp rurali u regoli għall-kontenut tal-oqfsa nazzjonali msemmijin fl-Artikolu 6(3). Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmijin fl-Artikolu 84.

KAPITOLU II

Tħejjija, approvazzjoni u modifikazzjoni tal-programmi ta' żvilupp rurali

Artikolu 9

Kondizzjonalitajiet ex ante

Minbarra l-kondizzjonalitajiet ex ante ġenerali, imsemmijin fil-parti II tal-Anness XI għar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, il-kondizzjonalitajiet ex ante msemmijin fl-Anness V għal dan ir-Regolament għandhom japplikaw għall-ipprogrammar tal-FAEŻR, jekk ikun rilevanti u applikabbli għall-objettivi speċifiċi segwiti fil-prijoritajiet tal-programm.

▼B

Artikolu 10

Approvazzjoni tal-programmi ta' żvilupp rurali

1. L-Istati Membri għandhom jippreżentaw lill-Kummissjoni proposta għal kull programm ta' żvilupp rurali, li jkun fiha l-informazzjoni msemmija fl-Artikolu 8.

2. Kull programm ta' żvilupp rurali għandu jiġi approvat mill-Kummissjoni permezz ta' att ta' implimentazzjoni.

Artikolu 11

Emenda tal-programmi ta' żvilupp rurali

Talbiet minn Stati Membri biex jiġu emendati l-programmi għandhom jiġu approvati f'konformità mal-proċeduri li ġejjin:

(a) Il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, dwar it-talbiet għall-emendar tal-programmi li jkunu jikkonċernaw wieħed jew aktar mis-segwenti:

(i) bidla fl-istrateġija tal-programm permezz ta' bidla ta' aktar minn 50 % fil-mira kwantifikata konnessa ma' qasam ta' prijorità;

(ii) bidla fir-rata ta' kontribuzzjoni tal-FAEŻR ta' miżura waħda jew aktar;

(iii) bidla tal-kontribuzzjoni sħiħa tal-Unjoni jew id-distribuzzjoni annwali fil-livell tal-programmi;

(b) Il-Kummissjoni għandha tapprova, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, talbiet għall-emendar tal-programmi fil-każijiet l-oħra kollha. Dawn għandhom jinkludu, b'mod partikolari:

(i) l-introduzzjoni jew l-irtirar ta' miżuri jew tipi ta' operazzjonijiet;

(ii) bidliet fid-deskrizzjoni tal-miżuri, inklużi bidliet fil-kondizzjonijiet tal-eliġibbiltà;

(iii) trasferiment ta' fondi bejn miżuri implimentati taħt rati differenti ta' kontribuzzjoni tal-FAEŻR;

Madankollu għall-finijiet tal-punti (b)(i) u (ii) u l-punt (b)(iii) meta t-trasferiment ta' fondi jkun jikkonċerna anqas minn 20 % tal-allokazzjoni għal miżura u anqas minn 5 % tal-kontribuzzjoni totali tal-FAEŻR għall-programm, l-approvazzjoni għandha titqies bħala mogħtija, jekk il-Kummissjoni ma tkun ħadet ebda deċiżjoni dwar it-talba wara perijodu ta' 42 jum tax-xogħol minn meta tiġi irċevuta t-talba. Dak il-perijodu ma għandux jinkludi l-perijodu li jibda mill-jum wara d-data meta l-Kummissjoni tkun bagħtet l-osservazzjonijiet tagħha lill-Istat Membru u li jintemm fil-jum meta l-Istat Membru iwieġeb għall-osservazzjonijiet.

(c) L-approvazzjoni tal-Kummissjoni ma għandhiex tkun meħtieġa għal korrezzjonijiet ta' natura purament klerikali jew editorjali li ma jaffettwawx l-implimentazzjon tal-politika u l-miżuri. L-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni dwar tali emendi.

▼B

Artikolu 12

Regoli dwar proċeduri u skedi ta' żmien

Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni, li jistipulaw regoli dwar proċeduri u skedi ta' żmien għal:

(a) l-approvazzjoni ta' programmi ta' żvilupp rurali u oqfsa nazzjonali;

(b) il-preżentazzjoni u l-approvazzjoni ta' proposti għal modifiki tal-programmi ta' żvilupp rurali u proposti għal modifiki fl-oqfsa nazzjonali, inkluż id-dħul fis-seħħ tagħhom u l-frekwenza li fiha għandhom jiġu ppreżentati matul il-perijodu ta' pprogrammar.

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmijin fl-Artikolu 84.

TITOLU III

APPOĠĠ GĦALL-IŻVILUPP RURALI

KAPITOLU I

Miżuri

Artikolu 13

Miżuri

Kull miżura għall-iżvilupp rurali għandha tkun ipprogrammata biex tikkontribwixxi b'mod speċifiku għall-kisba ta' prijorità waħda jew aktar tal-prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali. Lista indikattiva ta' miżuri ta' rilevanza partikolari għall-prijoritajiet tal-Unjoni hija stabbilita fl-Anness VI.

Artikolu 14

Trasferiment tal-għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni

1. L-appoġġ taħt din il-miżura għandu jkopri t-taħriġ vokazzjonali u l-azzjonijiet relatati mal-kisba ta' ħiliet, l-attivitajiet ta' dimostrazzjoni u l-azzjonijiet ta' informazzjoni. It-taħriġ vokazzjonali u l-azzjonijiet relatati mal-kisba ta' ħiliet jistgħu jinkludu korsijiet ta' taħriġ, workshops u coaching.

L-appoġġ jista' jkopri wkoll skambju tal-ġestjoni ta' azjenda agrikola u ta' foresti għal żmien qasir kif ukoll żjajjar f'azjenda agrikola u f'foresta.

2. L-appoġġ taħt din il-miżura għandu jkun għall-benefiċċju tal-persuni involuti fis-settur agrikolu, tal-ikel u tal-forestrija, il-persuni responsabbli mill-ġestjoni tal-art u atturi ekonomiċi oħra li jkunu SMEs li joperaw f'żoni rurali.

Il-fornitur tat-taħriġ jew ta' azzjoni oħra tat-trasferiment tal-għarfien u l-informazzjoni għandu jkun il-benefiċjarju tal-appoġġ.

▼B

3. L-appoġġ taħt din il-miżura ma għandux jinkludi korsijiet ta' struzzjoni jew taħriġ, li jiffurmaw parti mill-programmi jew is-sistemi edukattivi normali fil-livelli sekondarji jew ogħla.

Il-korpi li jipprovdu servizzi ta' trasferiment tal-għarfien u tal-informazzjoni għandu jkollhom il-kapaċitajiet adatti fil-forma ta' kwalifiki tal-persunal u taħriġ regolari biex iwettqu dan il-kompitu.

4. L-ispejjeż eliġibbli taħt din il-miżura għandhom ikunu l-ispejjeż tal-organizzazzjoni u l-eżekuzzjoni tat-trasferiment tal-għarfien jew l-azzjoni ta' informazzjoni. Fil-każ ta' proġetti ta' dimostrazzjoni, l-appoġġ jista' jkopri wkoll l-ispejjeż tal-investiment relatati. L-ispejjeż tal-ivvjaġġar, l-akkomodazzjoni u l-ispejjeż għas-sussistenza tal-parteċipanti kif ukoll l-ispiża għas-sostituzzjoni tal-bdiewa għandhom ikunu eliġibbli wkoll għall-appoġġ. L-ispejjeż kollha identifikati taħt dan il-paragrafu għandhom jitħallsu lill-benefiċjarju.

5. Sabiex jiġi żgurat li l-iskemi tal-iskambju u ż-żjarat fl-azjendi agrikoli jkunu ddemarkati b'mod ċar b'rabta ma' azzjonijiet simili taħt skemi oħra tal-Unjoni, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta l-atti delegati f'konformità mal-Artikolu 83 fir-rigward tat-tul ta' żmien u l-kontenut ta' skemi ta' skambju ta' azjendi agrikoli u foresti u żjarat f'azjendi agrikoli u foresti.

6. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistipulaw ir-regoli dwar il-modalitajiet tal-pagament għall-ispejjeż tal-parteċipanti, inluż permess tal-użu ta' kupuni jew forom simili oħrajn.

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 84.

Artikolu 15

Servizzi konsultattivi, ġestjoni tal-azjendi agrikoli u servizzi ta' skambju tal-azjendi agrikoli

1. L-appoġġ taħt din il-miżura għandu jingħata sabiex:

(a) jiġu mgħejuna l-bdiewa, il-bdiewa żgħażagħ kif iddefiniti f'dan ir-Regolament, is-silvikulturisti, amministraturi tal-artijiet oħrajn u l-SMEs fiż-żoni rurali jingħataw għajnuna biex jibbenefikaw mill-użu ta' servizzi konsultattivi għat-titjib tal-prestazzjoni ekonomika u ambjentali kif ukoll tal-kapaċità tal-azjenda, l-impriża u/jew l-investiment tagħhom li ma jagħmlux ħsara lill-klima u li jkunu reżistenti;

(b) jiġi promoss l-istabbiliment ta' servizzi tal-ġestjoni tal-azjendi agrikoli, tas-sostituzzjoni tal-azjendi agrikoli u s-servizzi ta' konsulenza dwar l-azjendi agrikoli, inkluża s-Sistema ta' Konsulenza tal-Azjendi Agrikoli msemmija fl-Artikoli 12 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013;

(c) jiġi promoss it-taħriġ tal-konsulenti.

2. Il-benefiċjarju tal-appoġġ previst fil-paragrafu 1(a) u (c) għandu jkun il-fornitur tal-pariri jew tat-taħriġ. L-appoġġ taħt il-paragrafu 1(b) għandu jingħata lill-awtorità jew lill-korp magħżul biex jorganizza l-ġestjoni tal-azjendi agrikoli, is-sostituzzjoni tal-azjendi agrikoli, is-servizz konsultattiv dwar l-azjendi agrikoli jew il-forestrija.

▼B

3. L-awtoritajiet jew il-korpi magħżula biex jipprovdu pariri għandu jkollhom ir-riżorsi adatti fil-forma ta' persunal imħarreġ regolarment u kkwalifikat, u esperjenza u affidabbiltà fir-rigward tal-oqsma li dwarhom huma jagħtu pariri. Il-benefiċjarji taħt din il-miżura għandhom jintgħażlu permezz ta' sejħiet għall-offerti. Il-proċedura tal-għażla għandha tkun irregolata mil-liġi dwar l-akkwist pubbliku u għandha tkun miftuħa għal korpi kemm pubbliċi kif ukoll dawk privati. Din għandha tkun oġġettiva u għandha teskludi kandidati b'kunflitti ta' interess.

Meta jagħtu l-pariri, is-servizzi konsultattivi għandhom jirrispettaw l-obbligi ta' nuqqas ta' divulgazzjoni msemmija fl-Artikolu 13(2) tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013.

4. Il-pariri individwali lill-bdiewa, lill-bdiewa żgħażagħ kif iddefiniti f'dan ir-Regolament u lill-amministraturi tal-artijiet oħrajn għandhom jintrabtu tal-anqas ma' prijorità waħda tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali u għandhom ikopru tal-anqas wieħed mill-elementi li ġejjin:

(a) obbligi fil-livell ta' azjenda agrikola li joriġinaw mill-istandards statutorji dwar il-ġestjoni li jistabbilixxu kundizzjonijiet agrikoli u ambjentali tajbin previsti fil-Kapitolu I tat-Titolu VI tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 [HR];

(b) fejn applikabbli, prattiki agrikoli ta' benefiċċju għall-klima u għall-ambjent taħt il-Kapitolu 3 tat-Titolu III tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013 u l-manutenzjoni taż-żona agrikola kif imsemmi fil-punt (c) tal-Artikolu 4(1) tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013;

(c) miżuri fil-livell ta' azjenda agrikola previsti fil-programmi ta' żvilupp rurali bil-għan tal-modernizzazzjoni tal-azjendi agrikoli, il-bini tal-kompetittività, l-integrazzjoni settorjali, l-innovazzjoni u l-orjentazzjoni tas-swieq, kif ukoll il-promozzjoni tal-intraprenditorija;

(d) rekwiżiti kif definiti mill-Istati Membri għall-implimentazzjoni tal-Artikolu 11(3) tad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma;

(e) rekwiżiti kif definiti mill-Istati Membri, għall-implimentazzjoni tal-Artikolu 55 tar-Regolament (KE) Nru 1107/2009, b'mod partikolari l-konformità mal-prinċipji ġenerali ta' ġestjoni integrata ta' organiżmi ta' ħsara kif imsemmi fl-Artikolu 14 tad-Direttiva 2009/128/KE; jew

(f) fejn rilevanti, standards ta' sikurezza fuq ix-xogħol jew standards ta' sikurezza marbuta mal-azjenda agrikola;

(g) pariri speċifiċi għall-bdiewa li qed jibdew azjenda għall-ewwel darba.

Il-pariri jistgħu jkopru wkoll kwistjonijiet oħrajn u b'mod partikolari l-informazzjoni relatata mal-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih, il-bijodiversità u l-protezzjoni tal-ilma kif stabbilit fl-Anness I għar-Regolament (UE) Nru 1307/2013 jew kwistjonijiet b'rabta mal-prestazzjoni tal-ekonomija u dik ambjentali tal-azjenda agrikola inklużi l-aspetti ta' kompetittività. Dan jista' jinkludi pariri għall-iżvilupp ta' ktajjen qosra ta' provvista, biedja organika u aspetti tas-saħħa tat-trobbija tal-annimali.

▼B

5. Il-pariri lis-silvikulturisti għandhom ikopru, bħala minimu, l-obbligi rilevanti skont id-Direttivi 92/43/KEE, 2009/147/KE u d-Direttiva Qafas dwar l-Ilma. Dawn il-pariri jistgħu jkopru wkoll kwistjonijiet konnessi mal-prestazzjoni ekonomika u ambjentali tal-azjenda tal-forestrija.

6. Il-pariri lill-SMEs jistgħu jkopru kwistjonijiet konnessi mal-prestazzjoni ekonomika u ambjentali tal-impriża.

7. Fejn ikun debitament ġustifikat u adatt, il-pariri jistgħu jiġu pprovduti parzjalment fi grupp, filwaqt li jiġu kkunsidrati s-sitwazzjonijiet tal-utenti individwali tas-servizzi konsultattivi.

8. L-appoġġ taħt il-punti (a) u (c) tal-paragrafu 1 għandu jkun limitat għall-ammonti massimi stabbiliti fl-Anness II. L-appoġġ taħt il-punt (b) tal-pragrafu 1 għandu jkun digressiv fuq perijodu massimu ta' ħames snin mill-istabbiliment tiegħu.

Artikolu 16

Skemi ta' kwalità għal prodotti agrikoli, u oġġetti tal-ikel

1. L-appoġġ skont din il-miżura għandu jkopri l-parteċipazzjoni ġdida mill-bdiewa u gruppi ta' bdiewa fi:

(a) skemi ta' kwalità stabbiliti skont ir-Regolamenti u d-dispożizzjonijiet li ġejjin:

(i) Ir-Regolament (UE) Nru 1151/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([1])

(ii) Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 834/2007 ([2]);

(iii) Ir-Regolament (KE) Nru 110/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([3]);

(iv) Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) No 1601/91 ([4]);

(v) Il-Parti II, it-Titolu II, il-Kapitolu I, it-Taqsima 2 tar-Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 1308/2013 rigward l-inbid.

(b) skemi ta' kwalità, inkluż l-iskemi għaċ-ċertifikazzjoni tal-azjendi agrikoli, għal prodotti agrikoli, qoton jew oġġetti tal-ikel rikonoxxuti mill-Istati Membri bħala li jikkonformaw mal-kriterji li ġejjin:

(i) l-ispeċifiċità tal-prodott finali taħt dawn l-iskemi tirriżulta minn obbligi ċari biex jiġi ggarantit kwalunkwe wieħed mis-segwenti:

— il-karatteristiċi speċifiċi tal-prodott,

([1]) Regolament (UE) Nru 1151/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Novembru 2012 dwar skemi tal-kwalità għal prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel (ĠU L 343, 14.12.2012, p. 1).

([2]) Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 834/2007 tat-28 ta' Ġunju 2007 dwar il-produzzjoni organika u t-tikkettar ta' prodotti organiċi u li jħassar ir-Regolament (KEE) Nru 2092/91 (ĠU L 189, 20.7.2007, p. 1).

([3]) Regolament (KE) Nru 110/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Jannar 2008 dwar id-definizzjoni, id-deskrizzjoni, il-preżentazzjoni, l-ittikkettar, u l-protezzjoni ta' indikazzjonijiet ġeografiċi ta' xorb spirituż u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1576/89 (ĠU L 39, 13.2.2008, p. 16).

([4]) Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1601/91 tal-10 ta' Ġunju 1991 dwar id-definizzjoni, deskrizzjoni u preżentazzjoni ta' nbejjed aromatizzati, xorb bil-bażi ta' nbid aromatizzat, u cocktails prodotti minn inbid aromatizzat (ĠU L 149, 14.6.1991, p. 1).

▼B

— il-metodi speċifiċi tal-biedja jew tal-produzzjoni, jew

— il-kwalità tal-prodott finali li tmur b'mod sinifikanti lil hinn mill-istandards tal-komodità kummerċjali fir-rigward tas-saħħa pubblika, tal-annimali jew tal-pjanti, it-trattament xieraq tal-annimali jew il-protezzjoni ambjentali;

(ii) l-iskema tkun miftuħa għall-produtturi kollha;

(iii) l-iskema tinvolvi speċifikazzjonijiet vinkolanti tal-prodotti, u l-konformità ma' dawk l-ispeċifikazzjonijiet tkun ivverifikata mill-awtoritajiet pubbliċi jew minn korp ta' spezzjoni indipendenti;

(iv) l-iskema tkun trasparenti u tiżgura traċċabbiltà totali tal-prodotti; jew

(c) skemi volontarji ta' ċertifikazzjoni tal-prodotti agrikoli rikonoxxuti mill-Istati Membri li jilħqu l-linji gwida tal-aħjar prattiki tal-Unjoni għall-operat ta' skemi ta' ċertifikazzjoni volontarji marbuta ma' prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel.

2. L-appoġġ taħt din il-miżura jista' jkopri wkoll l-ispejjeż li jirriżultaw mill-attivitajiet ta' għoti ta' informazzjoni u promozzjoni implimentati minn gruppi ta' produtturi fis-suq intern, rigward prodotti koperti mill-iskema ta' kwalità li tirċievi appoġġ f'konformità mal-paragrafu 1.

3. L-appoġġ skont il-paragrafu 1 għandu jingħata bħala pagament annwali ta' inċentiv, li l-livell tiegħu għandu jiġi determinat f'konformità mal-livell tal-ispejjeż fissi li jirriżultaw mill-parteċipazzjoni fi skemi appoġġati, għal perijodu massimu ta' ħames snin.

Għall-finijiet ta' dan il-paragrafu, "spejjeż fissi" tfisser l-ispejjeż imġarrba għas-sħubija fi skema tal-kwalità appoġġata u l-kontribuzzjoni annwali għall-parteċipazzjoni f'dik l-iskema, inkluża, fejn meħtieġ, in-nefqa għall-verifiki meħtieġa biex tiġi vverifikata l-konformità mal-ispeċifikazzjonijiet tal-iskema.

Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, "bidwi" tfisser bidwi attiv skont it-tifsira tal-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013.

4. L-appoġġ għandu jkun limitat għar-rata ta' appoġġ u l-ammont massimi stabbiliti fl-Anness II.

5. Sabiex jittieħed kont tal-liġi l-ġdida tal-Unjoni li tista' taffettwa l-appoġġ taħt din il-miżura u bl-għan li tiġi żgurata l-konsistenza ma' strumenti oħrajn tal-Unjoni dwar il-promozzjoni ta' miżuri agrikoli u l-prevenzjoni ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni, il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li tadotta atti ddelegati, f'konformità mal-Artikolu 83: rigward l-iskemi speċifiċi tal-Unjoni li għandhom ikunu koperti mill-punt (a) tal-paragrafu 1 u l-karatteristiċi ta' gruppi ta' produtturi u t-tipi ta' azzjonijiet li jistgħu jirċievu appoġġ skont il-paragrafu 2, l-istabbiliment ta' kondizzjonijiet għall-prevenzjoni ta' diskriminazzjoni kontra ċerti prodotti; u l-istabbiliment ta' kondizzjonijiet li abbażi tagħhom ditti kummerċjali jiġu eskluži mill-appoġġ.

▼B

Artikolu 17

Investimenti f'assi fiżiċi

1. L-appoġġ taħt din il-miżura għandu jkopri investimenti tanġibbli u/jew intanġibbli li:

(a) itejbu l-prestazzjoni globali u s-sostenibbiltà tal-azjenda agrikola;

(b) jikkonċernaw l-ipproċessar, il-kummerċjalizzazzjoni u/jew l-iżvilupp tal-prodotti agrikoli koperti mill-Anness I għat-Trattat jew il-qoton, minbarra l-prodotti tas-sajd; ir-rendiment tal-proċess ta' produzzjoni jista' jkun prodott mhux kopert minn dak l-Anness;

(c) jikkonċernaw infrastruttura marbuta mal-iżvilupp, il-modernizzazzjoni jew l-adattament tal-agrikoltura u l-forestrija, inkluż l-aċċess għal azjendi agrikoli u art forestali, il-konsolidazzjoni u t-titjib tal-art, u l-provvista u l-iffrankar tal-enerġija u tal-ilma; jew

(d) ikunu investimenti mhux produttivi marbuta mal-ilħuq tal-objettivi agroambjentali u klimatiċi kif segwiti taħt dan ir-regolament, inkluż l-istatus ta' konservazzjoni tal-bijodiversità ta' speċi u ħabitats kif ukoll mat-titjib tal-valur, f'termini ta' benefiċċju għall-pubbliku, ta' żona tan-Natura 2000 jew sistemi oħra ta' valur naturali għoli li għandhom jiġu definiti fil-programm.

2. L-appoġġ skont il-punt (a) tal-paragrafu 1 għandu jingħata lill-bdiewa jew gruppi ta' bdiewa.

Fil-każ ta' investimenti b'appoġġ għar-ristrutturar tal-azjendi agrikoli, l-Istati Membri għandhom jimmiraw l-appoġġ għall-azjendi agrikoli f'konformità mal-analiżi SWOT imwettqa b'rabta mal-prijorità tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali "it-titjib tal-vijabbiltà tal-azjendi agrikoli u l-kompetittività tat-tipi kollha ta' agrikoltura fir-reġjuni kollha u l-promozzjoni ta' teknoloġiji agrikoli innovattivi u l-ġestjoni sostenibbli tal-foresti".

3. L-appoġġ skont il-punti (a) u (b) tal-paragrafu 1 għandu jkun limitat għar-rati massimi tal-appoġġ stabbiliti fl-Anness II. Dawk ir-rati massimi jistgħu jiżdiedu għal bdiewa żgħażagħ, għal investimenti kollettivi, inklużi dawk marbuta ma' amalgamazzjoni ta' Organizzazzjonijiet tal-Produtturi, u għal proġetti integrati li jinvolvu appoġġ għal iżjed minn miżura waħda, għal investimenti f'żoni li għandhom restrizzjonijiet naturali u restrizzjonijiet speċifiċi oħrajn kif imsemmi fl-Artikolu 32, għal investimenti marbutin ma' operazzjonijiet skont l-Artikoli 28 u 29 u għal operazzjonijiet appoġġati fil-qafas tas-SEI għall-produttività u s-sostenibbiltà agrikoli f'konformità mar-rati ta' appoġġ stabbiliti fl-Anness II. Madankollu, ir-rata ta' appoġġ massima ikkombinata ma tistax taqbeż id-90 %.

4. L-appoġġ skont il-punti (c) u (d) tal-paragrafu 1 għandu jkun soġġett għar-rati massimi tal-appoġġ stabbiliti fl-Anness II.

5. Jista' jingħata appoġġ lill-bdiewa żgħażagħ li jistabbilixxu azjenda agrikola għall-ewwel darba bħala kapijiet tal-azjenda fir-rigward ta' investimenti jkunu konformi mal-istandards tal-Unjoni li japplikaw għall-produzzjoni agrikola, inkluż is-sikurezza fuq il-post tax-xogħol. Tali appoġġ jista' jingħata għal mhux aktar minn 24 xahar mid-data tal-istabbiliment.

▼B

6. Fejn il-liġi tal-Unjoni timponi rekwiżiti ġodda fuq il-bdiewa, jista' jingħata appoġġ biex l-investimenti jikkonformaw ma' dawk ir-rekwiżiti għal mhux aktar minn 12-il xahar mid-data meta jsiru obbligatorji għall-azjenda agrikola.

Artikolu 18

Restawr tal-potenzjal tal-produzzjoni agrikola li saritlu ħsara b'diżastri naturali u naturali u avvenimenti katastrofiċi u l-introduzzjoni ta' azzjonijiet ta' prevenzjoni xierqa

1. L-appoġġ taħt din il-miżura għandu jkopri:

(a) investimenti f'azzjonijiet preventivi mmirati biex jitnaqqsu l-konsegwenzi ta' diżastri naturali, avvenimenti klimatiċi negattivi u avvenimenti katastrofiċi probabbli;

(b) investimenti għar-restawr tal-art agrikola u l-produzzjoni li potenzjalment issirilha ħsara minn diżastri naturali, avvenimenti klimatiċi negattivi u avvenimenti katastrofiċi.

2. L-appoġġ għandu jingħata lil bdiewa jew lil gruppi ta' bdiewa. L-appoġġ jista' jingħata wkoll lil entitajiet pubbliċi meta tiġi stabbilita konnessjoni bejn l-investiment li jkunu għamlu dawn l-entitajiet u l-potenzjal tal-produzzjoni agrikola.

3. L-appoġġ skont il-punt (b) tal-paragrafu 1 għandu jkun soġġett għar-rikonoxximent formali tal-awtoritajiet pubbliċi kompetenti tal-Istati Membri li jkun seħħ diżastru naturali u li dan id-diżastru jew il-miżuri adottati skont id-Direttiva tal-Kunsill 2000/29/KE ([1]) biex jiġu eradikati jew ikkontrollati mard jew organiżmi ta' ħsara jkunu kkawżaw il-qerda ta' mill-anqas 30 % tal-potenzjal agrikolu rilevanti.

4. Ma għandu jingħata ebda appoġġ taħt din il-miżura għal telf ta' dħul li jirriżulta mid-diżastru naturali jew l-avveniment katastrofiku.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jiġi evitat il-kumpens żejjed b'konsegwenza tal-kombinazzjoni ta' din il-miżura u strumenti oħra ta' appoġġ nazzjonali jew tal-Unjoni jew skemi tal-assigurazzjoni privata.

5. L-appoġġ skont il-punt (a) tal-paragrafu 1 għandu jkun limitat għar-rati massimi tal-appoġġ stabbiliti fl-Anness II.

Artikolu 19

Żvilupp tal-azjenda agrikola u tan-negozju

1. L-appoġġ taħt din il-miżura għandu jkopri:

(a) għajnuna biex jiġi stabbilit negozju għal:

(i) bdiewa żgħażagħ;

(ii) attivitajiet mhux agrikoli f'żoni rurali;

(iii) l-iżvilupp ta' azjendi agrikoli żgħar;

([1]) Direttiva tal-Kunsill 2000/29/KE tat-8 ta' Mejju 2000 dwar il-miżuri protettivi kontra l-introduzzjoni ġewwa l-Komunità ta' organiżmi ta' ħsara għall-prodotti tal-pjanti u kontra t-tixrid tagħhom ġewwa l-Komunità (ĠU L 169, 10.7.2000, p. 1).

▼B

(b) investimenti fil-ħolqien u l-iżvilupp ta' attivitajiet mhux agrikoli;

(c) pagamenti annwali jew ta' darba għall-bdiewa eliġibbli għall-Iskema Bdiewa Żgħar stabbilita bit-Titolu V tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013 ("l-iskema bdiewa żgħar") li jittrasferixxu b'mod permanenti l-azjenda tagħhom lil bidwi ieħor;

2. L-appoġġ skont il-punt (a)(i) tal-paragrafu 1 għandu jingħata lil bdiewa żgħażagħ.

L-appoġġ skont il-punt (a)(ii) tal-paragrafu 1 għandu jingħata lil bdiewa jew lil membri tal-familja ta' azjenda agrikola li jiddiversifikaw f'attivitajiet mhux agrikoli u lil impriżi mikro u żgħar u lil persuni fiżiċi f'żoni rurali.

L-appoġġ skont il-punt (a)(iii) tal-paragrafu 1 għandu jingħata lil azjendi agrikoli żgħar kif definit mill-Istati Membri.

L-appoġġ skont il-punt (b) tal-paragrafu 1 għandu jingħata lil impriżi mikro u żgħar u lil persuni fiżiċi f'żoni rurali, kif ukoll lil bdiewa jew lill-membri tal-familja ta' azjenda agrikola.

L-appoġġ skont il-punt (c) tal-paragrafu 1 għandu jingħata lill-bdiewa eliġibbli li jipparteċipaw fl-iskema 'Bdiewa żgħar', fiż-żmien meta tiġi ppreżentata l-applikazzjoni tagħhom għall-appoġġ, kienu eliġibbli għal tal-anqas sena u li jimpenjaw ruħhom li jittrasferixxu b'mod permanenti l-azjenda kollha tagħhom u l-intitolamenti ta' pagament korrispondenti lil bidwi ieħor. L-appoġġ għandu jitħallas mid-data tat-trasferiment sal-31 ta' Diċembru 2020 jew jiġi kkalkulat fir-rigward ta' dak il-perijodu u mħallas fl-għamla ta' ħlas ta' darba.

3. Kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika jew grupp ta' persuni fiżiċi jew ġuridiċi, irrispettivament mill-istatus legali mogħti lill-grupp u lill-membri tiegħu taħt il-liġi nazzjonali, jistgħu jitqiesu bħala membru ta' azjenda agrikola, bl-eċċezzjoni ta' ħaddiema f'azjenda agrikola. Meta persuna ġuridika jew grupp ta' persuni ġuridiċi jitqiesu bħala membru tal-azjenda agrikola, dak il-membru għandu jkun qed jagħmel attività agrikola fl-azjenda agrikola fiż-żmien tal-applikazzjoni għall-appoġġ.

4. L-appoġġ skont il-punt (a) tal-paragrafu 1 għandu jkun jiddependi fuq il-preżentazzjoni ta' pjan tan-negozju. L-implimentazzjoni tal-pjan tan-negozju trid tibda fi żmien disa' xhur mid-data tad-deċiżjoni li tingħata l-għajnuna.

Għal bdiewa żgħażagħ li jirċievu appoġġ skont il-punt (a)(i) tal-paragrafu 1, għandu jkun previst fil-pjan tan-negozju li l-bidwi żagħżugħ jikkonforma tal-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013, rigward bdiewa attivi, fi żmien 18-il xahar mid-data tal-istabbiliment.

L-Istati Membri għandhom jiddefinixxu l-limiti massimi u minimi biex l-azjendi agrikoli jingħatalhom aċċess għal appoġġ skont il-punti (a)(i) u (a)(iii) tal-paragrafu 1. Il-limitu minimu għall-appoġġ skont il-punt (a)(i) tal-paragrafu 1 għandu jkun ogħla mil-limitu massimu għall-appoġġ skont il-punt (a)(iii) tal-paragrafu 1. L-appoġġ għandu jkun limitat għall-azjendi li jaqgħu taħt id-definizzjoni ta' impriżi mikro u żgħar.

▼B

5. L-appoġġ taħt il-punt (a) tal-paragrafu 1 għandu jitħallas f'tal-anqas żewġ pagamenti fuq perijodu massimu ta' ħames snin. Il-pagamenti jistgħu jkunu digressivi. Il-ħlas tal-aħħar pagament skont il-punti (a)(i) u (a)(ii) tal-paragrafu 1 għandu jkun jiddependi fuq l-implimentazzjoni korretta tal-pjan tan-negozju.

6. L-ammont massimu ta' appoġġ skont il-punt (a) tal-paragrafu 1 huwa stabbilit fl-Anness II. L-Istati Membri għandhom jiddefinixxu l-ammont ta' appoġġ skont il-punti (a)(i) u (a)(ii) tal-paragrafu 1 filwaqt li titqies ukoll is-sitwazzjoni soċjoekonomika tal-qasam ikkonċernat tal-programm.

7. L-appoġġ skont il-punt (c) tal-paragrafu 1 għandu jkun ekwivalenti għal 120 % tal-pagament annwali li l-benefiċjarju jkun eliġibbli li jirċievi taħt l-iskema 'Bdiewa Żgħar'.

8. Sabiex jiġi żgurat l-użu effiċjenti u effettiv tar-riżorsi baġitarji tal-FAEŻR, il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li tadotta atti ddelegati f'konformità mal-Artikolu 83 li jistipula l-kontenut minimu tal-pjanijiet tan-negozju u l-kriterji li għandhom jintużaw mill-Istati Membri biex jiġu stabbiliti l-limiti msemmijin fil-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 20

Servizzi bażiċi u tiġdid tal-irħula f'żoni rurali

1. L-appoġġ taħt din il-miżura għandu jkopri, b'mod partikolari:

(a) it-tfassil u l-aġġornament ta' pjanijiet għall-iżvilupp tal-muniċipalitajiet u l-villaġġi fiż-żoni rurali u s-servizzi bażiċi tagħhom u tal-pjanijiet ta' protezzjoni u ġestjoni b'rabta mas-siti tan-Natura 2000 u żoni oħra ta' valur naturali għoli;

(b) investimenti fil-ħolqien, it-titjib jew l-espansjoni tat-tipi kollha ta' infrastruttura fuq skala żgħira, inklużi investiment fl-enerġija rinnovabbli u l-iffrankar tal-enerġija;

(c) infrastruttura tal-broadband, inkluż il-ħolqien, it-titjib u l-espansjoni tagħha, l-infrastruttura tal-broadband passiv u l-għoti ta' aċċess għal broadband u soluzzjonijiet tal-gvern elettroniku għall-pubbliku;

(d) investimenti fl-istabbiliment, it-titjib jew l-espansjoni ta' servizzi bażiċi lokali għall-popolazzjoni rurali, inkluż dawk relatati mad-divertiment u l-kultura, u l-infrastruttura relatata;

(e) investimenti għall-użu pubbliku f'infrastruttura rikreattiva, informazzjoni għat-turisti u infrastruttura turistika fuq skala żgħira;

(f) studji u investimenti assoċjati mal-manutenzjoni, ir-restawr u t-titjib tal-wirt kulturali u naturali u taż-żoni ta' valur ekoloġiku għoli ta' villaġġi, pajsaġġi rurali u siti ta' valur naturali għoli, inklużi aspetti soċjoekonomiċi relatati, kif ukoll azzjonijiet ta' sensibilizzazzjoni ambjentali;

(g) investimenti li jolqtu r-rilokazzjoni ta' attivitajiet u l-konverżjoni ta' bini jew faċilitajiet oħra li jinsabu f'żoni rurali jew viċin tagħhom, bl-għan li jtejbu l-kwalità tal-ħajja jew iżidu il-prestazzjoni ambjentali taż-żona.

▼B

2. L-appoġġ taħt din il-miżura għandu jikkonċerna biss infrastruttura fuq skala żgħira, kif definit minn kull Stat Membru fil-programm. Madankollu, il-programmi ta' żvilupp rurali jistgħu jipprevedu derogi speċifiċi minn din ir-regola għal investimenti fil-broadband u l-enerġija rinnovabbli. F'dan il-każ, għandhom jiġu pprovduti kriterji ċari li jiżguraw il-kumplimentarjetà mal-appoġġ taħt strumenti oħra tal-Unjoni.

3. L-investimenti skont il-paragrafu 1 għandhom ikunu eliġibbli għall-appoġġ meta l-operazzjonijiet rilevanti jiġu implimentati skont il-pjanijiet għall-iżvilupp tal-muniċipalitajiet u l-villaġġi fiż-żoni rurali u s-servizzi bażiċi tagħhom, fejn jeżistu tali pjanijiet, u għandhom ikunu konsistenti ma' kwalunkwe strateġija ta' żvilupp lokali rilevanti.

Artikolu 21

Investimenti fl-iżvilupp taż-żoni forestali u titjib tal-vijabbiltà tal-foresti

1. L-appoġġ taħt din il-miżura għandu jikkonċerna:

(a) l-afforestazzjoni u l-ħolqien ta' żoni msaġġra;

(b) l-istabbiliment ta' sistemi agroforestali;

(c) il-prevenzjoni u r-restawr tal-ħsara lill-foresti minn nirien tal-foresti, diżastri naturali u avvenimenti katastrofiċi, inklużi t-tfaqqigħ ta' organiżmi ta' ħsara u ta' mard, u t-theddidiet marbuta mal-klima;

(d) investimenti li jtejbu r-reżistenza u l-valur ambjentali kif ukoll il-potenzjal ta' mitigazzjoni tal-ekosistemi tal-foresti;

(e) Investimenti f'teknoloġiji tal-forestrija u fl-ipproċessar, il-mobilizzazzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti tal-forestrija.

2. Il-limitazzjonijiet fuq is-sidien tal-foresti previsti fl-Artikoli 22 sa 26 ma għandhomx japplikaw għall-foresti tropikali jew subtropikali u għall-imsaġar fit-territorji tal-Ażores, il-Madejra, il-Gżejjer Kanarji, il-gżejjer żgħar tal-Eġew skont it-tifsira tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2019/93 [1] u d-dipartimenti Franċiżi Extra-Ewropej.

Fir-rigward ta' azjendi li jaqbżu ċertu daqs li għandu jiġi stabbilit mill-Istati Membri fil-programm, l-appoġġ għandu jkun jiddependi mill-preżentazzjoni tal-informazzjoni rilevanti minn pjan għall-ġestjoni tal-foresti jew strument ekwivalenti f'konformità mal-ġestjoni sostenibbli tal-foresti kif definit fil-Konferenza Ministerjali dwar il-Protezzjoni tal-Foresti fl-Ewropa tal-1993

Artikolu 22

Afforestazzjoni u l-ħolqien ta' żoni msaġġra

1. L-appoġġ taħt il-punt (a) tal-Artikolu 21(1) għandu jingħata lil ġesturi pubbliċi u privati tal-art u lill-assoċjazzjonijiet tagħhom u għandu jkopri l-ispejjeż tal-istabbiliment u primjum annwali għal kull ettaru li l-ispejjeż tad-dħul agrikolu mitluf u l-manutenzjoni, inkluż tindif kmieni u tard, għal perijodu massimu ta' tnax-il sena. Fil-każ ta' art li hija proprjetà tal-gvern, l-appoġġ jista' jingħata biss jekk il-korp li jkun qed jiġġestixxi tali art ikun korp privat jew muniċipalità.

[1] Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2019/93 tad-19 ta' Lulju 1993 li jintroduċi miżuri speċifiċi għall-gżejjer iż-żgħar tal-Eġew rigward ċerti prodotti agrikoli (ĠU L 184, 27.7.1993, p. 1).

▼B

L-appoġġ għall-afforestazzjoni ta' art li tappartjeni lill-awtoritajiet pubbliċi jew għal siġar li jikbru malajr għandu jkopri biss l-ispejjeż tal-istabbiliment.

2. Kemm l-art agrikola kif ukoll l-art mhux agrikola għandhom ikunu eliġibbli. Speċijiet imħawlin għandhom ikunu adattati għall-kundizzjonijiet ambjentali u klimatiċi taż-żona u għandhom ikunu konformi ma' rekwiżiti ambjentali minimi. L-ebda appoġġ ma għandu jingħata għat-tħawwil ta' siġar għat-tkabbir ta' msaġar b'newba qasira, tas-siġar tal-Milied jew għas-siġar li jikbru malajr għall-produzzjoni tal-enerġija. F'żoni fejn l-afforestazzjoni hija diffiċli minħabba kondizzjonijiet pedoklimatiċi ħorox, l-appoġġ jista' jingħata għat-tħawwil ta' siġar perenni bħal arbuxelli jew buxxijiet adattati għall-kondizzjonijiet lokali.

3. Sabiex jiġi żgurat li l-afforestazzjoni tal-art agrikola tkun konformi mal-għanijiet tal-politika ambjentali, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 83 dwar id-definizzjoni tar-rekwiżiti ambjentali minimi msemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 23

L-istabbiliment ta' sistemi agroforestali

1. L-appoġġ skont il-punt (b) tal-Artikolu 21(1) għandu jingħata lil ġesturi privati tal-art, il-muniċipalitajiet u lill-assoċjazzjonijiet tagħhom u għandu jkopri l-ispejjeż tal-istabbiliment u primjum annwali għal kull ettaru li l-ispejjeż ta' manutenzjoni, għal perijodu massimu ta' ħames snin.

2. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu sistemi agroforestali tfisser sistemi ta' użu tal-art fejn jitkabbru s-siġar flimkien ma' agrikoltura fuq l-istess art. L-għadd minimu u massimu ta' siġar għal kull ettaru għandu jkun iddeterminat mill-Istati Membri b'kunsiderazzjoni għall-kondizzjonijiet pedoklimatiċi u ambjentali lokali, l-speċi tal-forestrija u l-ħtieġa li jkun żgurat użu agrikolu sostenibbli tal-art.

3. L-appoġġ għandu jkun limitat għar-rata massima ta' appoġġ stabbilita fl-Anness II.

Artikolu 24

Prevenzjoni u r-restawr tal-ħsara lill-foresti minn nirien tal-foresti u diżastri naturali u avvenimenti katastrofiċi

1. L-appoġġ skont il-punt (c) tal-Artikolu 21(1) għandu jingħata lis-silvikulturisti privati u pubbliċi u korpi tad-dritt privat u korpi pubbliċi oħrajn u lill-assoċjazzjonijiet tagħhom u għandu jkopri l-ispejjeż għal:

(a) l-istabbiliment ta' infrastruttura protettiva. Fil-każ tal-istrixxi kontra n-nirien ("firebreaks"), l-appoġġ jista' jkopri wkoll għajnuna li tikkontribwixxi għall-ispejjeż tal-manutenzjoni. Ma għandu jingħata ebda appoġġ għal attivitajiet relatati mal-agrikoltura f'żoni koperti minn impenji agroambjentali;

(b) l-attivitajiet lokali ta' prevenzjoni fuq skala żgħira kontra nirien jew perikli naturali oħra; inkluż l-użu ta' annimali li jirgħu;

(c) l-istabbiliment u titjib tal-faċilitajiet għall-monitoraġġ ta' nirien fil-foresti, organizmi ta' ħsara u mard u tat-tagħmir ta' komunikazzjoni; u

▼B

(d) il-kisba mill-ġdid tal-potenzjal ta’ foresta li tkun saritilu ħsara minn nirien jew diżastri naturali oħra inklużi organiżmi ta' ħsara, mard u avvenimenti marbuta mat-tibdil fil-klima.

2. Fil-każ ta’ azzjonijiet ta' prevenzjoni li jikkonċernaw organiżmi ta' ħsara u mard, ir-riskju li jseħħ diżastru rilevanti għandu jkun appoġġat b’evidenza xjentifika u għandu jkun rikonoxxut minn organizzazzjonijiet xjentifiċi pubbliċi. Fejn ikun rilevanti, għandha tiġi pprovduta fil-programm, il-lista tal-ispeċi ta’ organiżmi ta' ħsara lill-pjanti li jistgħu jikkawżaw diżastru.

L-operazzjonijiet eliġibbli għandhom ikunu konsistenti ma’ pjan għall-protezzjoni tal-foresti stabbilit mill-Istati Membri. Fir-rigward ta' azjendi li jaqbżu ċertu daqs, li għandu jiġi stabbilit mill-Istati Membri fil-programm, l-appoġġ għandu jkun jiddependi mill-preżentazzjoni tal-informazzjoni rilevanti minn pjan għall-ġestjoni tal-foresti jew strument ekwivalenti f’konformità mal-ġestjoni sostenibbli tal-foresti kif definit fil-Konferenza Ministerjali dwar il-Protezzjoni tal-Foresti fl-Ewropa tal-1993 li jipprovdi dettalji dwar l-objettivi ta' prevenzjoni.

Żoni forestali kklassifikati bħala riskju medju sa għoli skont il-pjan għall-protezzjoni tal-foresti stabbilit mill-Istati Membri, għandhom ikunu eliġibbli għal appoġġ relatat mal-prevenzjoni tan-nirien fil-foresti.

3. L-appoġġ skont il-punt (d) tal-paragrafu 1 għandu jkun soġġett għar-rikonoxximent formali tal-awtoritajiet pubbliċi kompetenti tal-Istati Membri li jkun seħħ diżastru naturali u li dak id-diżastru jew il-miżuri adottati skont id-Direttiva 2000/29/KE biex jiġu eradikati jew ikkontrollati mard jew organiżmi ta’ ħsara jkunu kkawżaw il-qerda ta’ mill-anqas 20 % tal-potenzjal tal-foresti rilevanti.

4. Ebda appoġġ taħt din il-miżura m’għandu jingħata għal telf ta’ dħul li jirriżulta mid-diżastru naturali.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jiġi evitat il-kumpens żejjed b’konsegwenza tal-kombinazzjoni ta’ din il-miżura u strumenti oħra ta’ appoġġ nazzjonali jew tal-Unjoni jew skemi tal-assigurazzjoni privata.

Artikolu 25

Investimenti li jtejbu r-reżistenza u l-valur ambjentali tal-ekosistemi tal-foresti

1. L-appoġġ taħt il-punt (d) tal-Artikolu 21(1) għandu jingħata lil persuni fiżiċi, u silvikulturisti privati u pubbliċi, u korpi oħra tad-dritt privat u korpi pubbliċi u lill-assoċjazzjonijiet tagħhom.

2. L-investimenti għandhom ikunu mmirati lejn it-twettiq tal-impenji għal għanijiet ambjentali, għall-għoti ta' servizzi relatati mal-ekosistemi u/jew għat-titjib tal-valur, tal-foresta jew art imsaġġra fiż-żona kkonċernata jew għat-titjib tal-potenzjal tal-ekosistemi għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima, mingħajr ma jiġu esklużi benefiċċji ekonomiċi fit-tul.

▼B

Artikolu 26

Investimenti f' teknoloġiji tal-forestrija u fi pproċessar, il-mobilizzazzjoni u fil-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti tal-forestrija

1. L-appoġġ skont il-punt (e) tal-Artikolu 21(1) għandu jingħata lis-silvikulturisti privati, il-muniċipalitajiet u l-assoċjazzjonijiet tagħhom u lill-SMEs għal investimenti li jtejbu l-potenzjal tal-forestrija jew li jkunu relatati mal-ipproċessar, il-mobilizzazzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni li jżidu l-valur tal-prodotti tal-forestrija. Fit-territorji tal-GżejjerAżores, il-Madejra, il-Gżejjer Kanarji, il-Gżejjer żgħar tal-Eġew skont it-tifsira tar-Regolament (KEE) Nru 2019/93 u d-Dipartimenti Franċiżi Extrakontinentali, l-appoġġ jista' jingħata wkoll lil impriżi li mhumiex SMEs.

2. L-investimenti marbuta mat-titjib tal-valur ekonomiku tal-foresti għandhom ikunu ġustifikati fir-rigward tat-titjib mistenni fil-foresti f'azjenda waħda jew aktar u jistgħu jinkludu l-investimenti relatati ma' makkinarju u prattiki tal-ħsad li ma jagħmlux ħsara lill-ħamrija u lir-riżorsi.

3. L-investimenti marbuta mal-produzzjoni u l-użu tal-injam bħala materja prima jew sors ta' enerġija għandhom ikunu limitati għall-operazzjonijiet ta' ħidma kollha qabel l-ipproċessar industrijali.

4. L-appoġġ għandu jkun limitat għar-rati massimi ta' appoġġ stabbiliti fl-Anness II.

Artikolu 27

Stabbiliment ta' gruppi ta' produtturi u organizzazzjonijiet

1. L-appoġġ taħt din il-miżura għandu jingħata sabiex jiffaċilita l-istabbiliment ta' gruppi u organizzazzjonijiet ta' produtturi fis-setturi tal-agrikoltura u l-forestrija għall-finijiet ta':

(a) l-adattament tal-produzzjoni u r-rendiment tal-produtturi li huma membri ta' dawn il-gruppi jew organizzazzjonijiet għar-rekwiżiti tas-suq;

(b) it-tqegħid konġunt ta' oġġetti fis-suq, inkluża l-preparazzjoni għall-bejgħ, iċ-ċentralizzazzjoni tal-bejgħ u l-provvista lil xerrejja bl-ingrossa;

(c) l-istabbiliment ta' regoli komuni dwar l-informazzjoni fuq il-produzzjoni, b'attenzjoni partikolari għall-ħsad u d-disponibbiltà; u

(d) l-attivitajiet l-oħra li jistgħu jitwettqu minn gruppi u organizzazzjonijiet ta' produtturi, bħall-iżvilupp ta' ħiliet tan-negozju u tal-kummerċjalizzazzjoni u l-organizzazzjoni u l-iffaċilitar tal-proċessi tal-innovazzjoni.

2. L-appoġġ għandu jingħata lil gruppi u organizzazzjonijiet ta' produtturi li jkunu uffiċjalment rikonoxxuti mill-awtorità kompetenti tal-Istati Membri abbażi ta' pjan tan-negozju. Dan għandu jkun limitat għal gruppi u organizzazzjonijiet ta' produtturi li huma SMEs.

L-Istati Membri għandhom jivverifikaw li l-objettivi tal-pjan ta' negozju jkunu ntlaħqu fi żmien ħames snin mir-rikonoxximent tal-grupp jew tal-organizzazzjoni ta' produtturi.

▼B

3. L-appoġġ għandu jitħallas abbażi ta' pjan ta' negozju bħala għajnuna b'rata fissa f'pagamenti annwali għal mhux iktar minn ħames snin wara d-data li fiha l-grupp jew l-organizzazzjoni ta' produtturi jkun ġie rikonoxxut u għandu jkun digressiv. Dan għandu jiġi kkalkulat abbażi tal-produzzjoni kummerċjalizzata annwali tal-grupp jew tal-organizzazzjoni. L-Istati Membri għandhom iħallsu l-aħħar pagament biss wara li jkunu vverifikaw l-implimentazzjoni korretta tal-pjan tan-negozju.

Fl-ewwel sena, l-Istati Membri jistgħu jħallsu appoġġ lill-grupp jew l-organizzazzjoni ta' produtturi kkalkulat abbażi tal-valur annwali medju tal-produzzjoni kkummerċjalizzata tal-membri tiegħu fit-tliet snin qabel ma ngħaqdu fil-grupp jew fl-organizzazzjoni. Fil-każ ta' gruppi u organizzazzjonijiet ta' produtturi fis-settur tal-forestrija, l-appoġġ għandu jiġi kkalkulat abbażi tal-produzzjoni kkumerċjalizzata medja tal-membri tal-membri tal-grupp jew l-organizzazzjoni fuq l-aħħar ħames snin qabel ir-rikonoxximent, eskluż l-ogħla valur u dak l-aktar baxx.

4. L-appoġġ għandu jkun limitat għar-rati u l-ammonti massimi stabbiliti fl-Anness II.

5. L-Istati Membri jistgħu jkomplu bl-appoġġ għall-istabbiliment ta' gruppi ta' produtturi anke wara li dawn ikunu ġew rikonoxxuti bħala organizzazzjonijiet tal-produtturi skont il-kondizzjonijiet tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013 ([1]).

Artikolu 28

Agroambjent - klima

1. L-Istati Membri għandhom jagħmlu l-appoġġ taħt din il-miżura, disponibbli fit-territorji tagħhom kollha, skont il-ħtiġijiet u l-prijoritajiet speċifiċi nazzjonali, reġjonali jew lokali tagħhom. Din il-miżura għandha timmira li tippreserva u tippromwovi l-bidliet meħtieġa fi prattiki agrikoli li jagħtu kontribut pożittiv għall-ambjent u l-klima. L-inklużjoni tagħha fil-programmi għall-iżvilupp rurali għandha tkun obbligatorja fil-livell nazzjonali u/jew reġjonali.

2. Il-pagamenti agroambjentali klimatiċi għandhom jingħataw lil bdiewa, gruppi ta' bdiewa u persuni oħra responsabbli mill-ġestjoni tal-artijiet li jimpenjaw ruħhom, fuq bażi volontarja, li jwettqu operazzjonijiet li jikkonsistu f'impenn agroambjentali klimatiku wieħed jew aktar fuq l-art agrikola li għandu jiġi ddefinit mill-Istati Membri, inkluż iżda mhux limitat għaż-żona agrikola definita skont l-Artikolu 2 ta' dan ir-Regolament. Meta jkun debitament ġustifikat biex jintlaħqu objettivi ambjentali, il-pagamenti agroambjentali klimatiċi jistgħu jingħataw lil persuni oħra responsabbli mill-ġestjoni tal-artijiet jew gruppi ta' persuni bħal dawn tal-aħħar.

3. Il-pagamenti agroambjentali klimatiċi jkopru biss dawk l-impenji li jmorru lil hinn mill-istandards obbligatorji rilevanti stabbiliti permezz tal-Kapitolu I tat-Titolu VI tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013, il-kriterji u l-attivitajiet minimi rilevanti kif stabbilit skont il-punti (c)(ii) u (c)(iii) tal-Artikolu 4(1) tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013, u rekwiżiti minimi rilevanti għal fertilizzanti u l-użu ta' prodotti tal-protezzjoni tal-pjanti kif ukoll rekwiżiti obbligatorji rilevanti oħra stabbiliti mil-liġi nazzjonali. Dawn ir-rekwiżiti obbligatorji kollha għandhom ikunu identifikati fil-programm.

([1]) Regolament (UE) Nru 1308/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li jistabbilixxi organizzazzjoni komuni tas-swieq fi prodotti agrikoli u li jħassar ir-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nru 922/72, (KEE) Nru 234/79,(KE)Nru 1037/2001 u (KE)Nru 1234/2007 (Ara paġna 671 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali).

▼B

4. L-Istati Membri għandhom jagħmlu kull sforz biex jiżguraw li l-persuni li jimpenjaw ruħhom li jwettqu operazzjonijiet taħt din il-miżura jingħataw l-għarfien u l-informazzjoni meħtieġa biex jimplimentaw tali operazzjonijiet. Huwa jistgħu jagħmlu dan permezz ta', pereżempju, pariri esperti relatati mal-impenn u/jew billi l-appoġġ taħt din il-miżura jingħata bil-kondizzjoni li jittieħed it-taħriġ rilevanti.

5. L-impenji taħt din il-miżura għandhom jittieħdu għal perijodu ta' bejn ħames u seba' snin. Madankollu, fejn ikun meħtieġ biex jinkisbu jew jinżammu l-benefiċċji ambjentali mixtieqa, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu perijodu itwal fil-programmi ta' żvilupp rurali tagħhom għal tipi ta' impenji partikolari, inkluż billi tiġi prevista estensjoni annwali wara t-terminazzjoni tal-perijodu inizjali. Fir-rigward ta' impenji ġodda li jsegwu direttament l-impenn imwettaq fil-perijodu inizjali, l-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw perijodu iqsar fil-programmi ta' żvilupp rurali tagħhom.

6. Il-pagamenti għandhom jingħataw kull sena u għandhom jikkumpensaw lill-benefiċjarji għall-ispejjeż addizzjonali kollha jew parti minnhom u dħul mitluf li jirriżultaw mill-impenji meħuda. Fejn ikun meħtieġ, dawn jistgħu jkopru wkoll spejjeż ta' transazzjoni sa valur massimu ta' 20 % tal-primjum imħallas għall-impenn agroambjentali klimatiċi. Meta l-impenji jittieħdu minn gruppi ta' bdiewa jew gruppi ta' bdiewa u persuni oħra responsabbli mill-ġestjoni tal-artijiet, il-livell massimu għandu jkun 30 %.

Meta jikkalkulaw pagamenti msemmija fl-ewwel subparagrafu, l-Istati Membri għandhom inaqqsu l-ammont meħtieġ sabiex jeskludu l-finanzjament doppju tal-prattiki msemmija fl-Artikolu 43 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013.

F'każijiet debitament ġustifikati għal operazzjonijiet li jirrigwardaw il-konservazzjoni ambjentali, jista' jingħata appoġġ b'rata fissa jew bħala pagament ta' darba għal kull unità għal impenji biex jitwaqqaf l-użu kummerċjali ta' żoni, ikkalkulat abbażi tal-ispejjeż addizzjonali mġarrba u d-dħul mitluf.

7. Fejn ikun meħtieġ, biex tiġi żgurata l-applikazzjoni effiċjenti tal-miżura, l-Istati Membri jistgħu jużaw il-proċedura msemmija fl-Artikolu 49(3) għall-għażla tal-benefiċjarji.

8. L-appoġġ għandu jkun limitat għall-ammonti massimi stabbiliti fl-Anness II.

Ebda appoġġ taħt din il-miżura ma jista' jingħata għal impenji li huma koperti taħt il-miżura tal-biedja organika.

9. L-appoġġ jista' jiġi provdut għall-konservazzjoni u għall-użu u l-iżvilupp sostenibbli tar-riżorsi ġenetiċi fl-agrikoltura għal operazzjonijiet mhux koperti mid-dispożizzjonijiet tal-paragrafi 1 sa 8. Tali impenji jistgħu jitwettqu minn benefiċjarji li mhumiex dawk imsemmijin fil-paragrafu 2.

10. Sabiex jiġi żgurat li l-impenji agroambjentali klimatiċi jiġu ddefiniti f'konformità mal-prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali,il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 83 dwar dan li ġej:

(a) il-kondizzjonijiet applikabbli għall-impenji għall-estensifikazzjoni tat-trobbija tal-bhejjem;

▼B

(b) il-kondizzjonijiet applikabbli għall-impenji għat-trobbija ta' razez lokali li huma fil-periklu li jintilfu minħabba skopijiet agrikoli jew għall-preservazzjoni ta' riżorsi ġenetiċi tal-pjanti li huma mhedda mill-erożjoni ġenetika, u

(c) id-definizzjoni tal-operazzjonijiet eliġibbli skont il-paragrafu 9.

11. Sabiex jiġi żgurat li l-finanzjament doppju, kif imsemmi fit-tieni subparagrafu tal-paragrafu 6 jiġi eskluż, il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li tadotta atti ddelegati f'konformità mal-Artikolu 83 li jistabbilixxi l-metodu tal-kalkolu li għandu jintuża, inkluż fil-każ ta' miżuri ekwivalenti skont l-Artikolu 43 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013.

Artikolu 29

Biedja Organika

1. L-appoġġ taħt din il-miżura għandu jingħata, għal kull ettaru ta' […] żona agrikola, lill-bdiewa jew gruppi ta' bdiewa li jimpenjaw ruħhom, fuq bażi volontarja, li jbiddlu jew iżommu prattiki u metodi tal-biedja organika kif definiti fir-Regolament (KE) Nru 834/2007 u li huma bdiewa attivi fit-tifsira tal-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013.

2. L-appoġġ għandu jingħata biss għal impenji li jmorru lil hinn mill-istandards obbligatorji rilevanti stabbiliti skont il-Kapitolu I tat-Titolu VI tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013, il-kriterji u l-attivitajiet minimi rilevanti kif stabbiliti skont il-punti (c)(ii) u (c)(iii) tal-Artikolu 4(1) tar-Regolament (UE) Nru DP/2013, rekwiżiti minimi rilevanti għal fertilizzanti u l-użu ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti kif ukoll rekwiżiti obbligatorji rilevanti oħra stabbiliti mil-liġi nazzjonali. Dawn ir-rekwiżiti kollha għandhom jiġu identifikati fil-programm.

3. L-impenji taħt din il-miżura għandhom jittieħdu għal perijodu ta' bejn ħames u seba' snin. Meta jingħata appoġġ għal bidla għall-biedja organika l-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw perijodu inizjali iqsar li jikkorrispondi għal perijodu ta' konverżjoni. Meta l-appoġġ jingħata għaż-żamma tal-biedja organika, l-Istati Membri jistgħu jipprevedu estensjoni annwali fil-programmi ta' żvilupp rurali tagħhom wara t-terminazzjoni tal-perijodu inizjali. Fir-rigward ta' impenji ġodda li jikkonċernaw il-manutenzjoni u li jsegwu direttament l-impenn imwettaq fil-perijodu inizjali, l-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw perijodu iqsar fil-programmi ta' żvilupp rurali tagħhom.

4. Il-pagamenti għandhom jingħataw kull sena u għandhom jikkumpensaw lill-benefiċjarji għall-ispejjeż addizzjonali kollha jew parti minnhom u dħul mitluf li jirriżultaw mill-impenji meħuda. Fejn ikun meħtieġ, dawn jistgħu jkopru wkoll spejjeż ta' transazzjonijiet sa valur massimu ta' 20 % tal-primjum imħallas għall-impenn. Meta l-impenji jittieħdu minn gruppi ta' bdiewa, il-livell massimu għandu jkun 30 %.

Meta jikkalkulaw pagamenti msemmija fl-ewwel subparagrafu, l-Istati Membri għandhom inaqqsu l-ammont meħtieġ sabiex jeskludu l-finanzjament doppju tal-prattiki msemmija fl-Artikolu 43 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013.

5. L-appoġġ għandu jkun limitat għall-ammonti massimi stabbiliti fl-Anness II.

▼B

6. Sabiex jiġi żgurat li l-possibbiltà ta' finanzjament doppju, kif imsemmi fit-tieni subparagrafu tal-paragrafu 4, tiġi eskluża, il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li tadotta atti ddelegati f'konformità mal-Artikolu 83 li jistabbilixxi l-metodu tal-kalkolu li għandu jintuża.

Artikolu 30

Pagamenti skont Natura 2000 u d-Direttiva Qafas dwar l-Ilma

1. L-appoġġ taħt din il-miżura għandu jingħata kull sena għal kull ettaru ta' żona agrikola jew għal kull ettaru ta' foresta sabiex jingħata kumpens lill-benefiċjarji għal spejjeż addizzjonali u dħul mitluf li jirriżulta minn żvantaġġi fiż-żoni kkonċernati, b'rabta mal-implimentazzjoni tad-Direttivi 92/43/KEE u d-Direttiva 2009/147/KE4 u d-Direttiva Qafas dwar l-Ilma.

Meta jikkalkulaw l-appoġġ taħt din il-miżura, l-Istati Membri għandhom inaqqsu l-ammont meħtieġ sabiex jeskludu l-finanzjament doppju tal-prattiki msemmija fl-Artikolu 43 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013.

2. L-appoġġ għandu jingħata lil bdiewa u lil silvikulturisti privati u assoċjazzjonijiet ta' silvikulturisti privati. F'każijiet debitament ġustifikati, jista' jingħata lil persuni oħra responsabbli mill-ġestjoni tal-artijiet.

3. L-appoġġ għall-bdiewa, b'rabta mad-Direttiva 92/43/KEE u 2009/147/KE għandu jingħata biss b'rabta mal-iżvantaġġi li jirriżultaw minn rekwiżiti li jmorru lil hinn mill-kundizzjoni agrikola u ambjentali tajba prevista fl-Artikolu 94 u l-Anness II tar-Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 1306/2013 u l-kriterji u l-attivitajiet minimi rilevanti stabbiliti skont il-punti (c)(ii) u (c)(iii) tal-Artikolu 4(1), tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013.

4. L-appoġġ għall-bdiewa, b'rabta mad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma għandu jingħata biss b'rabta ma' rekwiżiti speċifiċi li:

(a) ikunu ġew introdotti mid-Direttiva Qafas dwar l-Ilma, li jkunu f'konformità mal-programmi ta' miżuri tal-pjanijiet ta' ġestjoni taż-żoni idrografiċi għall-finijiet tal-ilħuq tal-objettivi ambjentali ta' dik id-Direttiva u li jmorru lil hinn mill-miżuri meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' liġi oħra tal-Unjoni għall-protezzjoni tal-ilma;

(b) imorru lil hinn mir-rekwiżiti statutorji tal-ġestjoni u l-kundizzjoni agrikola u ambjentali tajba prevista fil-Kapitolu I tat-Titolu VI tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 u l-kriterji u l-attivitajiet minimi rilevanti kif stabbilit skont il-punti (c)(ii) u (c)(iii) tal-Artikolu 4(1) tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013;

(c) imorru lil hinn mil-livell tal-protezzjoni tal-liġi tal-Unjoni eżistenti fiż-żmien li d-Direttiva Qafas dwar l-Ilma ġiet adottata kif stabbilit fl-Artikolu 4(9) ta' dik id-Direttiva; u

(d) jimponu bidliet radikali fit-tip ta' użu tal-art, u/jew restrizzjonijiet ewlenin fi prattika tal-biedja li tirriżulta f'telf sinifikanti ta' dħul.

▼B

5. Ir-rekwiżiti msemmija fil-paragrafi 3 u 4 għandhom jiġu identifikati fil-programm.

6. Iż-żoni li ġejjin għandhom ikunu eliġibbli għall-pagamenti:

(a) żoni agrikoli u tal-foresti tan-Natura 2000 identifikati skont id-Direttivi 92/43/KEE u 2009/147/KE;

(b) żoni oħra delimitati ta' protezzjoni tan-natura b'restrizzjonijiet ambjentali applikabbli għal biedja jew foresti li jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tal-Artikolu 10 tad-Direttiva 92/43/KEE, dment li dawk iż-żoni, skont il-programm ta' żvilupp rurali, ma jaqbżux 5 % taż-żoni identifikati tan-Natura 2000 koperti bl-ambitu territorjali tiegħu;

(c) żoni agrikoli inklużi fil-pjanijiet ta' ġestjoni taż-żoni idrografiċi skont id-Direttiva Qafas dwar l-Ilma.

7. L-appoġġ għandu jkun limitat għall-ammonti massimi stabbiliti fl-Anness II.

8. Sabiex jiġi żgurat li l-finanzjament doppju, kif imsemmi fit-tieni subparagrafu tal-paragrafu 1, jiġi eskluż, il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li tadotta atti ddelegati f'konformità mal-Artikolu 83 li jistabbilixxi l-metodu tal-kalkolu li għandu jintuża.

L-Artikolu 31

Pagamenti għal żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet speċifiċi oħra

1. Il-pagamenti lill-bdiewa f'żoni muntanjużi u żoni oħra li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet speċifiċi oħra, għandhom jingħataw kull sena għal kull ettaru ta' żona agrikola sabiex jikkumpensaw lill-bdiewa għall-ispejjeż addizzjonali kollha jew parti minnhom u d-dħul mitluf b'rabta mar-restrizzjonijiet għal produzzjoni agrikola fiż-żona kkonċernata.

L-ispejjeż addizzjonali u d-dħul mitluf għandhom jiġu kkalkulati b'paragun ma' żoni li mhumiex affettwati minn restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet speċifiċi oħra, filwaqt li jiġu kkunsidrati l-pagamenti skont il-Kapitolu 3 tat-Titolu III tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013.

Meta jiġu kkalkulati l-ispejjeż addizzjonali u d-dħul mitluf, fejn debitament ġustifikat, l-Istati Membri jistgħu jagħmlu distinzjoni bejn il-livelli ta' pagament b'kont meħud ta':

— is-severità tax-xkiel permanenti identifikat li jaffettwa l-attivitajiet tal-biedja;

— is-sistema tal-biedja.

2. Il-pagamenti għandhom jingħataw lil bdiewa li jimpenjaw ruħhom li jwettqu l-attività agrikola tagħhom fiż-żoni indikati skont l-Artikolu 32 u huma bdiewa attivi fit-tifsira tal-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013.

3. Il-pagamenti għandhom ikunu stabbiliti bejn l-ammont minimu u massimu stabbilit fl-Anness II. Dawn il-pagamenti jistgħu jiżdiedu f'każijiet sostanzjati kif xieraq filwaqt li jitqiesu ċirkostanzi speċifiċi li għandhom jiġu ġġustifikati fil-programmi ta' żvilupp rurali.

▼B

4. L-Istati Membri għandhom jipprevedu d-digressività ta' pagamenti 'l fuq minn livell minimu ta' daqs taż-żona għal kull azjenda, li għandu jiġi ddefinit fil-programm, għajr jekk l-għotja tkopri biss il-pagament minimu għal kull ettaru għal kull sena kif stabbilit fl-Anness II.

Fil-każ ta' persuna ġuridika, jew grupp ta' persuni fiżiċi jew ġuridiċi, l-Istati Membri jistgħu japplikaw id-digressività tal-pagamenti fil-livell tal-membri ta' dawn il-persuni fiżiċi jew tal-gruppi bil-kondizzjoni li:

(a) il-liġi nazzjonali tipprevedi li l-membri individwali jassumu d-drittijiet u l-obbligi paragunabbli ma' dawk ta' bdiewa individwali li għandhom l-istatus ta' kap tal-azjenda, b'mod partikolari fir-rigward tal-istatus ekonomiku, soċjali u fiskali tagħhom; u

(b) dawk il-membri individwali kkontribwixxew għat-tisħiħ tal-istrutturi agrikoli tal-persuni ġuridiċi jew il-gruppi kkonċernati.

5. Minbarra l-pagamenti previsti fil-paragrafu 2, l-Istati Membri jistgħu jagħmlu pagamenti taħt din il-miżura bejn l-2014 u l-2020 lil benefiċjarji f'żoni li kienu eliġibbli skont l-Artikolu 36(a)(ii) tar-Regolament (KE) Nru 1698/2005 matul il-perijodu ta' programmazzjoni 2007-2013. Għal benefiċjarji f'żoni li m'għadhomx eliġibbli b'segwitu għad-delimitazzjoni ġdida msemmija fl-Artikolu 32(3), dawk il-pagamenti għandhom ikunu digressivi matul perijodu ta' mhux aktar minn erba' snin. Dak il-perijodu għandu jibda fid-data li fiha tintemm id-delimitazzjoni f'konformità mal-Artikolu 32(3) u mhux aktar tard mill-2018. Dawk il-pagamenti għandhom jibdew meta jkunu mhux iktar minn 80 % tal-pagament medju stabbilit fil-programm għall-perijodu ta' programmazzjoni 2007-2013, f'konformità mal-Artikolu 36(a)(ii) tar-Regolament (KE) nru 1698/2005, u għandhom jintemmu mhux aktar tard mill-2020 meta jkunu mhux aktar minn 20 %. Meta l-applikazzjoni tar-riżultati ta' digressività fil-livell tal-pagament jilħaq EUR 25, l-Istat Membru jista' jkompli f'dan il-livell sakemm jintemm il-perijodu ta' tneħħija gradwali.

Wara li tintemm id-delimitazzjoni, il-benefiċjarji fiż-żoni li jibqgħu eliġibbli għandhom jirċievu pagament komplet taħt din il-miżura.

▼M1

6. Il-Kroazja tista' tagħti pagamenti skont din il-miżura lill-benefiċjarji fl-oqsma li ntgħażlu skont l-Artikolu 32(3), anki meta l-eżerċizzju ta' rfinar imsemmi fit-tielet subparagrafu ta' dak il-paragrafu ma jkunx ġie kkompletat. L-eżerċizzju ta' rfinar għandu jiġi kkompletat sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2014. Il-benefiċjarji fl-oqsma li ma għadhomx eliġibbli wara l-ikkompletar tal-eżerċizzju ta' rfinar ma għandhom jirċievu ebda pagamenti ulterjuri taħt din il-miżura.

▼B

Artikolu 32

Identifikazzjoni ta' żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali u restrizzjonijiet speċifiċi oħra

1. L-Istati Membri għandhom jagħżlu żoni, abbażi tal-paragrafi 2, 3 u 4, li huma eliġibbli għal pagamenti previsti fl-Artikolu 31 taħt il-kategoriji li ġejjin:

(a) żoni muntanjużi;

▼B

(b) żoni, minbarra żoni muntanjużi, li huma affettwati minn restrizzjonijiet naturali sinifikanti; u

(c) żoni oħra affettwati minn restrizzjonijiet speċifiċi.

2. Sabiex ikunu eliġibbli għal pagamenti skont l-Artikolu 31, iż-żoni muntanjużi għandhom ikunu kkaratterizzati minn limitazzjoni konsiderevoli tal-possibbiltajiet għall-użu tal-art u b'żieda apprezzabbli fl-ispejjeż tal-produzzjoni minħabba:

(a) l-eżistenza, ikkawżata mill-altitudni, ta' kondizzjonijiet klimatiċi diffiċli ħafna, li l-effett tagħhom iqassar sostanzjalment l-istaġun tal-kultivazzjoni;

(b) f'altitudni aktar baxxa, il-preżenza fuq il-parti l-kbira taż-żona inkwistjoni ta' tlajja' u inżul wisq inklinati għall-użu ta' makkinarju jew fejn ikun hemm bżonn, li jirrikjedu l-użu ta' tagħmir speċjali li jiswa ħafna flus, jew kombinazzjoni ta' dawn iż-żewġ fatturi, fejn ir-restrizzjonijiet li jirriżultaw mit-tnejn li huma separatament ikunu inqas gravi iżda l-kombinazzjoni tagħhom it-tnejn twassal għal restrizzjonijiet ekwivalenti.

Iż-żoni fit-tramuntana tat-62 parallel u ċerti nħawi biswit għandhom jitqiesu bħala żoni muntanjużi.

3. Sabiex ikunu eliġibbli għal pagamenti skont l-Artikolu 31, żoni, minbarra żoni muntanjużi, għandhom jitqiesu li huma affettwati minn restrizzjonijiet naturali sinifikanti jekk, tal-anqas 60 % taż-żona agrikola tissodisfa tal-anqas wieħed mill-kriterji elenkati fl-Anness III fil-valur limitu indikat.

Il-konformità ma' dawk il-kondizzjonijiet għandha tiġi żgurata fil- livell tal-unitajiet amministrattivi lokali (livell "LAU 2") jew fil-livell ta' unità lokali delinjata b'mod ċar li tkopri żona ġeografika kontigwa ċara u unika b'identità ekonomika u amministrattiva li tista' tiġi definita.

Meta jagħmlu d-delimitazzjoni taż-żoni kkonċernati b'dan il-paragrafu, l-Istati Membri għandhom iwettqu eżerċizzju ta' rfinar, ibbażat fuq kriterji oġġettivi, bl-għan li jiġu esklużi żoni li fihom ġew dokumentati restrizzjonijiet naturali sinifikanti, imsemmija l-ewwel subparagrafu, iżda li jkunu ġew megħluba b'investimenti jew b'attività ekonomika, jew b'evidenza ta' produttività normali tal-art, jew fejn il-metodi tal-produzzjoni jew is-sistemi ta' biedja jpattu għad-dħul mitluf jew spejjeż addizzjonali msemmija fl-Artikolu 31(1).

4. Iż-żoni minbarra dawk imsemmija fil-paragrafi 2 u 3 għandhom ikunu eliġibbli għall-pagamenti skont l-Artikolu 31 jekk ikunu affettwati minn restrizzjonijiet speċifiċi u jekk ikun meħtieġ biex il-ġestjoni tal-artijiet titkompla sabiex jitħares jew jittejjeb l-ambjent, biex tiġi mħarsa l-kampanja u jiġi ppreservat il-potenzal turistiku taż-żona jew biex tiġi protetta l-kosta.

Iż-żoni affettwati minn restrizzjonijiet speċifiċi għandhom jinkludu żoni ta' biedja li fihom il-kondizzjonijiet naturali tal-produzzjoni ikunu simili u li l-firxa totali tagħhom ma tisboqx l-10 % taż-żona tal-Istat Membru kkonċernat.

Barra minn hekk, iż-żoni jistgħu wkoll ikunu eliġibbli għal pagamenti skont dan il-paragrafu, meta:

— tal-inqas 60 % taż-żona agrikola tissodisfa tal-inqas tnejn mill-kriterji elenkati fl-Anness III, kull wieħed f'marġini ta' mhux iktar minn 20 % tal-valur limitu indikat, jew

▼B

— tal-inqas 60 % taż-żona agrikola hi magħmula minn żoni li jissodisfaw tal-inqas wieħed mill-kriterji elenkati fl-Anness III fil-valur limitu indikat, u ż-żoni li jissodisfaw tal-inqas tnejn mill-kriterji elenkati fl-Anness III, kull wieħed f'marġini ta' mhux aktar minn 20 % tal-valur limitu indikat.

Il-konformità ma' dawk il-kondizzjonijiet għandha tiġi żgurata fil-livell LAU2 jew fil-livell ta' unità lokali ddelinjata b'mod ċar li tkopri żona ġeografika kontigwa ċara u unika b'identità ekonomika u amministrattiva li tista' tiġi definita. Fid-delimitazzjoni taż-żoni affettwati minn dan is-subparagrafu, l-Istati Membri għandhom iwettqu eżerċizzju ta' irfinar kif deskritt fl-Artikolu 32(3). Iż-żoni meqjusa bħala eliġibbli skont dan is-subparagrafu għandhom jiġu kkunsidrati biex jiġi kkalkolat il-limitu ta' 10 % imsemmi fit-tieni subparagrafu.

B'deroga ta' dan, l-ewwel subparagrafu ma għandux japplika għall-Istati Membri fejn it-territorju kollu tagħhom jitqies bħala żona li qiegħda tiffaċċja żvantaġġi speċifiċi skont ir-Regolamenti (KE) Nru 1698/2005 u (KE) Nru 1257/1999.

5. L-Istati Membri għandhom jinkludu fil-programmi ta' żvilupp rurali tagħhom:

(a) id-delimitazzjoni eżistenti jew emendata skont il-paragrafi 2 u 4;

(b) id-delimitazzjoni ġdida taż-żoni msemmija fil-paragrafu 3.

Artikolu 33

Trattament xieraq tal-annimali

1. Il-pagamenti għat-trattament xieraq tal-annimali taħt din il-miżura għandhom jingħataw lil bdiewa li jimpenjaw ruħhom, fuq bażi volontarja, li jwettqu operazzjonijiet li jikkonsistu f'wieħed jew aktar impenji għat-trattament xieraq tal-annimali u li huma bdiewa attivi fit-tifsira tal-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013.

2. Il-pagamenti għall-benesseri tal-annimali jkopru biss dawk l-impenji li jmorru lil hinn mill-istandards obbligatorji rilevanti stabbiliti skont il-Kapitolu I tat-Titolu VI tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 u rekwiżiti obbligatorji rilevanti oħra. Dawn ir-rekwiżiti rilevanti għandhom jiġu identifikati fil-programm.

Dawn l-impenji għandhom jittieħdu għal perjodu ta' bejn sena u seba' snin li jiġġedded.

3. Il-pagamenti għandhom jingħataw kull sena u għandhom jikkumpensaw lill-bdiewa għall-ispejjeż addizzjonali kollha jew parti minnhom u dħul mitluf li jirriżultaw mill-impenn meħud. Fejn ikun meħtieġ, dawn jistgħu jkopru wkoll spejjeż ta' transazzjoni sal-valur massimu ta' 20 % tal-primjum imħallas għall-impenji relatati mat-trattament xieraq tal-annimali.

L-appoġġ għandu jkun limitat għall-ammont massimu stabbilit fl-Anness II.

▼B

4. Sabiex jiġi żgurat li l-impenji tal-ġid tal-annimali jkunu konformi mal-politika globali tal-Unjoni f'dan il-qasam, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 83 fir-rigward tad-definizzjoni taż-żoni li fihom dawn l-impenji għandhom jipprovdu standards aġġornati tal-metodi tal-produzzjoni.

Artikolu 34

Servizzi ambjentali u klimatiċi b'rabta mal-foresti u l-konservazzjoni tal-foresti

1. L-appoġġ taħt din il-miżura għandu jingħata għal kull ettaru ta' foresta lis-silvikulturisti pubbliċi u privati u lil korpi tad-dritt privat u korpi pubbliċi oħrajn u lill-assoċjazzjonijiet tagħhom li jimpenjaw ruħhom, fuq bażi volontarja, li jwettqu operazzjonijiet li jikkonsistu f'impenji klimatiċi u ambjentali wieħed jew aktar b'rabta mal-foresti. Fil-każ ta' foresti li huma proprjetà statali, l-appoġġ jista' jingħata biss jekk il-korp li jiġġestixxi tali foresta jkun korp privat jew muniċipalità.

Fir-rigward ta' azjendi forestali li jaqbżu ċertu daqs, li għandu jiġi stabbilit mill-Istati Membri fil-programmi ta' żvilupp reġjonali tagħhom, l-appoġġ skont il-paragrafu 1 għandu jkun jiddependi mill- preżentazzjoni tal-informazzjoni rilevanti minn pjan għall-ġestjoni tal-foresti jew strument ekwivalenti f'konformità mal-ġestjoni sostenibbli tal-foresti kif definit fil-Konferenza Ministerjali dwar il-Protezzjoni tal-Foresti fl-Ewropa tal-1993.

2. Il-pagamenti għandhom ikopru biss dawk l-impenji li jmorru lil hinn mir-rekwiżiti obbligatorji rilevanti stabbiliti bl-att nazzjonali dwar il-forestrija jew liġi nazzjonali rilevanti oħra. Dawn ir-rekwiżiti kollha għandhom jiġu identifikati fil-programm.

Dawn l-impenji għandhom jittieħdu għal perijodu ta' bejn ħames u seba' snin. Madankollu, fejn hu meħtieġ u fejn ikun debitament ġustifikat, l-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw perijodu itwal fil-programmi ta' żvilupp rurali tagħhom għal tipi partikolari ta' impenji.

3. Il-pagamenti għandhom jikkumpensaw lill-benefiċjarji għall-ispejjeż addizzjonali u d-dħul mitluf kollu li jirriżulta mill-impenji meħuda, jew parti minnu. Fejn meħtieġ, dawn jistgħu jkopru wkoll spejjeż ta' transazzjoni sal-valur massimu ta' 20 % tal-primjum imħallas għall-impenji ambjentali forestali. L-appoġġ għandu jkun limitat għall-ammont massimu stabbilit fl-Anness II.

F'każijiet debitament ġustifikati għal operazzjonijiet li jirrigwardaw il-konservazzjoni ambjentali, jista' jingħata appoġġ bħala rata fissa jew pagament ta' darba għal kull unità għal impenji biex jitwaqqaf l-użu kummerċjali ta' siġar u foresti, ikkalkulat abbażi ta' spejjeż addizzjonali mġarrba u dħul mitluf.

4. L-appoġġ jista' jiġi provdut ukoll lil entitajiet pubbliċi u privati għall-konservazzjoni u l-promozzjoni ta' riżorsi ġenetiċi tal-foresti għal operazzjonijiet mhux koperti mill-paragrafi 1, 2 u 3.

▼B

5. Sabiex jiġi żgurat l-użu effiċjenti tar-riżorsi baġitarji tal-FAEŻR, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati taħt l-Artikolu 83 b'rabta mat-tipi ta' operazzjonijiet eliġibbli għall-appoġġ skont il-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 35

Kooperazzjoni

1. L-appoġġ taħt din il-miżura għandu jingħata sabiex jippromwovi forom ta' kooperazzjoni li jinvolvu mill-inqas żewġ entitajiet u b'mod partikolari:

(a) approċċi ta' kooperazzjoni fost atturi differenti fis-settur agrikolu, fis-settur tal-forestrija u fil-katina tal-ikel tal-Unjoni u fost atturi oħra li jikkontribwixxu biex jintlaħqu l-objettivi u l-prijoritajiet tal-politika ta' żvilupp rurali, inklużi gruppi ta' produtturi, kooperattivi u organizzazzjonijiet interprofessjonali;

(b) il-ħolqien ta' raggruppamenti u netwerks;

(c) l-istabbiliment u l-operat ta' gruppi operazzjonali tas-SEI għall-produttività u s-sostenibbiltà agrikola kif imsemmija fl-Artikolu 56.

2. Il-kooperazzjoni taħt il-paragrafu 1 għandha tkun marbuta, b'mod partikolari, ma' dawn il-punti li ġejjin:

(a) proġetti pilota;

(b) l-iżvilupp ta' prodotti, prattiki, proċessi u teknoloġiji ġodda fis-setturi tal-agrikoltura, tal-ikel u tal-forestrija;

(c) il-kooperazzjoni fost l-operaturi ż-żgħar fl-organizzazzjoni ta' proċessi ta' ħidma konġunti u fil-kondiviżjoni ta' faċilitajiet u riżorsi u għall-iżvilupp u/jew it-tqegħid fis-suq ta' servizzi turistiċi marbuta mat-turiżmu rurali;

(d) kooperazzjoni orizzontali u vertikali fost atturi tal-katina tal-provvista għall-istabbiliment u l-iżvilupp ta' ktajjen tal-provvista qosra u swieq lokali;

(e) attivitajiet ta' promozzjoni f'kuntest lokali marbuta mal-iżvilupp ta' ktajjen tal-provvista qosra u swieq lokali;

(f) azzjoni konġunta li ssir bil-għan ta' mitigazzjoni jew adattament għat-tibdil fil-klima;

(g) approċċi konġunti għal proġetti ambjentali u prattiki ambjentali kontinwi, inkluż il-ġestjoni effiċjenti tal-ilma, l-użu ta' enerġija rinnovabbli u l-preservazzjoni tal-pajsaġġ agrikolu;

(h) kooperazzjoni orizzontali u vertikali fost l-atturi tal-katina tal-provvista għall-forniment sostenibbli tal-bijomassa għall-użu fil-produzzjoni tal-ikel u tal-enerġija u fil-proċessi industrijali;

(i) l-implimentazzjoni, b'mod partikolari permezz ta' gruppi ta' msieħba pubbliċi u privati minbarra dawk definiti fil-punt (b) tal-Artikolu 32(2) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, ta' strateġiji ta' żvilupp lokali minbarra dawk definiti fl-Artikolu 2(19) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 li jindirizzaw prijorità waħda jew iżjed tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali;

▼B

(j) it-tfassil ta' pjanijiet ta' ġestjoni tal-foresti jew strumenti ekwivalenti;

(k) id-diversifikazzjoni tal-attivitajiet tal-biedja f'attivitajiet rigward il-kura tas-saħħa, l-integrazzjoni soċjali, l-agrikoltura appoġġata mill-komunità u l-edukazzjoni rigward l-ambjent u l-ikel.

3. L-appoġġ skont il-punt (b) tal-paragrafu 1 għandu jingħata biss lil raggruppamenti u netwerks ġodda u lil dawk li jibdew attività ġdida għalihom.

L-appoġġ għall-operazzjonijiet skont il-punti (a) u (b) tal-paragrafu 2 jista' jingħata wkoll lil atturi individwali meta tiġi prevista din il-possibbiltà fil-programm ta' żvilupp rurali.

4. Ir-riżultati tal-proġetti pilota skont il-punt (a) tal-paragrafu 2 u l-operazzjonijiet skont il-punt (b) tal-paragrafu 2 twettqu minn atturi individwali, kif previst fil-paragrafu 3, għandhom jixxandru.

5. L-ispejjeż li ġejjin, konnessi mal-forom ta' kooperazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 għandhom ikunu eliġibbli għal appoġġ taħt din il-miżura:

(a) l-ispiża ta' studji taż-żona kkonċernata, studji tal-fattibbiltà, u t-tfassil ta' pjan tan-negozju jew pjan ta' ġestjoni tal-foresti jew pjan ekwivalenti jew strateġija tal-iżvilupp lokali minbarra dik imsemmija fl-Artikolu 33 tar-Regolament UE (Nru) 1303/2013;

(b) l-ispiża ta' attivitajiet fiż-żona kkonċernata sabiex isir fattibbli proġett territorjali kollettiv jew proġett li għandu jitwettaq minn grupp operazzjonali tas-SEI għall-Produttività u s-Sostenibbiltà Agrikola kif imsemmija fl-Artikolu 56. Fil-każ tar-raggruppamenti, l-attività tista' tikkonċerna wkoll l-organizzazzjoni ta' taħriġ, netwerking bejn membri u r-reklutaġġ ta' membri ġodda;

(c) l-ispejjeż operazzjonali tal-kooperazzjoni;

(d) l-ispejjeż diretti ta' proġetti speċifiċi marbuta mal-implimentazzjoni ta' pjan tan-negozju, pjan ambjentali, pjan ta' ġestjoni tal-foresti jew pjan ekwivalenti, strateġija tal-iżvilupp lokali minbarra dik imsemmija fl-Artikolu 33 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 jew spejjeż diretti ta' azzjonijiet oħrajn bil-mira tal-innovazzjoni, inklużi testijiet;

(e) l-ispiża ta' attivitajiet ta' promozzjoni.

6. Meta jiġu implimentati pjan tan-negozju jew pjan ambjentali jew pjan ta' ġestjoni tal-foresti jew pjan ekwivalenti jew strateġija ta' żvilupp, l-Istati Membri jistgħu jagħtu l-għajnuna bħala ammont globali li jkopri l-ispejjeż tal-kooperazzjoni l-ispejjeż tal-proġetti implimentati jew inkella jistgħu jkopru biss l-ispejjeż tal-kooperazzjoni u jużaw fondi minn miżuri oħra jew Fondi tal-Unjoni oħra għall-implimentazzjoni tal-proġetti.

Fejn l-appoġġ jitħallas bħala ammont globali u l-proġett implimentat huwa ta' tip kopert taħt miżura oħra ta' dan ir-Regolament, għandu japplika l-ammont jew ir-rata ta' appoġġ massimu rilevanti.

7. Kooperazzjoni fost atturi lokali f'reġjuni differenti jew Stati Membri għandha wkoll tkun eliġibbli għall-appoġġ.

▼B

8. L-appoġġ għandu jkun limitat għal perijodu massimu ta' seba' snin minbarra l-azzjoni ambjentali kollettiva f'każijiet debitament ġustifikati.

9. Il-kooperazzjoni taħt din il-miżura tista' tiġi kkombinata ma' proġetti appoġġati minn fondi tal-Unjoni minbarra l-FAEŻR fl-istess territorju. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jiġi evitat il-kumpens żejjed minħabba l-kombinazzjoni ta' din il-miżura ma' strumenti oħra ta' appoġġ nazzjonali jew tal-Unjoni.

10. Sabiex jiġi żgurat l-użu effiċjenti tar-riżorsi baġitarji tal-FAEŻR, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 83 dwar l-ispeċifikazzjonijiet ulterjuri tal-karatteristiċi tal-proġetti pilota, raggruppamenti, netwerks, ktajjen qosra tal-provvista u swieq lokali li ser ikunu eliġibbli għall-appoġġ, kif ukoll li jikkonċernaw il-kondizzjonijiet għall-għoti ta' għajnuna lit-tipi ta' operazzjonijiet elenkati fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 36

Ġestjoni tar-riskju

1. L-appoġġ taħt din il-miżura għandu jkopri:

(a) il-kontribuzzjonijiet finanzjarji bħala primjums għal assigurazzjoni tal-prodotti tar-raba', annimali u pjanti kontra telf ekonomiku għall-bdiewa kkawżat minn avvenimenti klimatiċi negattivi, mard tal-annimali jew tal-pjanti, infestazzjoni tal-organiżmi ta' ħsara, jew inċident ambjentali;

(b) kontribuzzjonijiet finanzjarji għal fondi mutwi għall-ħlas ta' kumpens finanzjarju lill-bdiewa, għal telf ekonomiku kkawżat minn avvenimenti klimatiċi negattivi jew mit-tfaqqigħ ta' mard tal-annimali jew tal-pjanti jew infestazzjoni minn organiżmi ta' ħsara jew inċident ambjentali;

(c) għodda għall-istabilizzazzjoni tad-dħul, fil-forma ta' kontribuzzjonijiet finanzjarji għal fondi mutwi, li tipprovdi kumpens lill-bdiewa għal tnaqqis kbir fid-dħul tagħhom.

2. Għall-finijiet ta' dan l-artikolu, "bidwi" tfisser bidwi attiv skont it-tifsira tal-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013.

3. Għall-finijiet tal- punti (b) u (c) tal-paragrafu 1, 'fond mutwu' tfisser skema akkreditata mill-Istat Membru skont il-liġi nazzjonali tiegħu biex il-bdiewa affiljati jassiguraw lilhom infushom, filwaqt li pagamenti ta' kumpens isiru lil bdiewa affiljati għal telf ekonomiku kkawżat minn avvenimenti klimatiċi negattivi jew mit-tfaqqigħ ta' mard tal-annimali jew tal-pjanti jew infestazzjoni minn organiżmi ta' ħsara jew inċident ambjentali, jew telf ikkawżat minn annimali selvaġġi, jew għal tnaqqis kbir fid-dħul tagħhom.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jiġi evitat il-kumpens żejjed b'konsegwenza tal-kombinazzjoni ta' din il-miżura ma' strumenti oħra ta' appoġġ nazzjonali jew tal-Unjoni jew skemi ta' assigurazzjoni privati.

5. Sabiex jiġi żgurat l-użu effiċjenti tar-riżorsi baġitarji tal-FAEŻR, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati taħt l-Artikolu 83 b'rabta mat-tul taż-żmien minimu u massimu tas-self kummerċjali għal fondi mutwi msemmija fil-punt (b) tal-Artikolu 38(3) u l-Artikolu 39(4).

▼B

Il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport dwar l-implimentazzjoni ta' dan l-Artikolu lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill sal-31 ta' Diċembru 2018.

Artikolu 37

Assigurazzjoni fuq il-prodotti tar-raba', l-annimali u l-pjanti

1. L-appoġġ skont il-punt (a) tal-Artikolu 36(1) għandu jingħata biss għal kuntratti tal-assigurazzjoni li jkopru t-telf ikkawżat minn avveniment klimatiku negattiv, jew minn mard tal-annimali, jew tal-pjanti jew infestazzjoni minn organiżmi ta' ħsara, jew inċident ambjentali jew miżura adottata skont id-Direttiva 2000/29/KE biex jiġu eradikati jew ikkontrollati mard tal-pjanti, jew organiżmu ta' ħsara għalihom li jeqirdu iżjed minn 30 % tal-produzzjoni annwali medja tal-bidwi fil-perijodu preċedenti ta' tliet snin jew medja ta' tliet snin ibbażata fuq il-perijodu preċedenti ta' ħames snin, eskluži l-ogħla entrata u dik l-iktar baxxa. L-Indiċijiet jistgħu jintużaw sabiex tiġi kkalkulata l-produzzjoni annwali tal-bidwi. Il-metodu tal-kalkolu użat għandu jippermetti li jiġi ddeterminat it-telf reali ta' bidwi individwali f'sena partikolari.

Il-kejl tal-entità tat-telf ikkawżat jista' jiġi adattat għall-karatteristiċi speċifiċi ta' kull tip ta' prodott bl-użu ta':

(a) indiċi bijoloġiċi (kwantità tat-telf tal-bijomassa) jew indiċi ekwivalenti ta' telf fir-rendiment stabbilit fl-livell tal-azjenda agrikola, lokali, reġjonali jew nazzjonali, jew

(b) indiċi tat-temp (inkluża l-kwantità ta' xita u t-temperatura) stabbiliti fl-livell lokali, reġjonali jew nazzjonali.

2. Il-fatt li jkun seħħ avveniment klimatiku negattiv jew li tkun faqqgħet marda tal-annimali jew tal-pjanti jew infestazzjoni ta' organiżmi ta' ħsara jew inċident ambjentali jrid jiġi rikonoxxut formalment bħala tali mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat.

L-Istati Membri jistgħu, fejn xieraq, jistabbilixxu bil-quddiem il-kriterji li fuq il-bażi tagħhom dan ir-rikonoxximent formali għandu jitqies li ngħata.

3. Fir-rigward tal-mard tal-annimali, il-kumpens finanzjarju skont il-punt (a) tal-Artikolu 36(1) jista' jingħata biss fir-rigward tal-mard imsemmi fil-lista ta' mard tal-annimali stabbilita mill-Organizzazzjoni Dinjija għas-Saħħa tal-Annimali jew fl-Anness għad-Deċiżjoni 2009/470/KE.

4. Il-pagamenti tal-assigurazzjoni għandhom jikkumpensaw għal mhux iżjed mit-total tal-ispiża għar-restituzzjoni tat-telf imsemmi fil-punt (a) tal-Artikolu 36(1) u ma għandhomx jirrikjedu jew jispeċifikaw it-tip jew il-kwantità tal-produzzjoni futura.

L-Istati Membri jistgħu jillimitaw l-ammont tal-primjum li hu eliġibbli għall-appoġġ billi japplikaw limiti massimi xierqa.

▼B

5. L-appoġġ għandu jkun limitat għall-ammonti massimi stabbiliti fl-Anness II.

Artikolu 38

Fondi mutwi għal avvenimenti klimatiċi negattivi, mard tal-annimali u tal-pjanti, infestazzjonijiet ta' organiżmi ta' ħsara u inċidenti ambjentali

1. Sabiex ikun eliġibbli għall-appoġġ, il-fond mutwu kkonċernat għandu:

(a) ikun akkreditat mill-awtorità kompetenti skont il-liġi nazzjonali;

(b) ikollu politika trasparenti dwar id-depożiti fil-fond u l-ġbid minnu;

(c) ikollu regoli ċari li jattribwixxu r-responsabbiltajiet għal kwalunkwe dejn imġarrab.

2. L-Istati Membri għandhom jiddefinixxu r-regoli għall-kostituzzjoni u l-ġestjoni tal-fondi mutwi, b'mod partikolari għall-għoti ta' pagamenti ta' kumpens u l-eliġibbiltà tal-bdiewa f'każ ta' kriżi, kif ukoll għall-amministrazzjoni u l-monitoraġġ tal-konformità ma' dawn ir-regoli. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-arranġamenti relatati mal-fondi jipprevedu pieni fil-każ ta' negliġenza min-naħa tal-bidwi.

Il-fatt li jkunu ġraw inċidenti li jissemmew fil-punt (b) tal-Artikolu 36(1) għandu jiġi rikonoxxut formalment bħala tali mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat.

3. Il-kontribuzzjonijiet finanzjarji msemmija fl-Artikolu 36(1)(b) jistgħu jkunu marbuta biss ma':

(a) l-ispejjeż amministrattivi għall-istabbiliment tal-fond mutwu, mifruxa fuq massimu ta' tliet snin b'mod digressiv;

(b) l-ammonti mħallsa mill-fond mutwu bħala kumpens finanzjarju lill-bdiewa. Barra minn hekk, il-kontribuzzjoni finanzjarja tista' tkun marbuta mal-interess fuq is-self kummerċjali meħud mill-fond mutwu għall-finijiet tal-ħlas tal-kumpens finanzjarju lill-bdiewa f'każ ta' kriżi.

L-appoġġ skont il-punt (b) tal-Artikolu 36(1) għandu jingħata biss biex ikopri t-telf ikkawżat minn avvenimenti klimatiċi negattivi, mard tal-annimali jew tal-pjanti, infestazzjoni ta' organiżmi ta' ħsara, jew miżura adottata skont id-Direttiva 2000/29/KE biex jinqerdu jew jiġu kkontrollati mard tal-pjanti jew organiżmi ta' ħsara għalihom li jeqirdu iżjed minn 30 % tal-produzzjoni annwali medja tal-bidwi fil-perijodu preċedenti ta' tliet snin jew medja ta' tliet snin ibbażata fuq il-perijodu preċedenti ta' ħames snin, eskluż l-ogħla entrata u dik l-iktar baxxa. L-indiċijiet jistgħu jintużaw sabiex tiġi kkalkulata l-produzzjoni annwali tal-bidwi. Il-metodu tal-kalkolu użat għandu jippermetti li jiġi ddeterminat it-telf reali ta' bidwi individwali f'sena partikolari.

L-ebda kontribuzzjoni mill-fondi pubbliċi m'għandha ssir lill-kapital azzjonarju inizjali.

▼B

4. Fir-rigward tal-mard tal-annimali, il-kumpens finanzjarju skont il-punt (b) tal-Artikolu 36(1) jista' jingħata fir-rigward tal-mard imsemmi fil-lista ta' mard tal-annimali stabbilita mill-Organizzazzjoni Dinjija għas-Saħħa tal-Annimali jew fl-Anness għad-Deċiżjoni 2009/470/KE.

5. L-appoġġ għandu jkun limitat għar-rata massima ta' appoġġ stabbilita fl-Anness II.

L-Istati Membri jistgħu jillimitaw l-ispejjeż li huma eliġibbli għall-appoġġ billi japplikaw:

(a) limiti massimi għal kull fond;

(b) limiti massimi xierqa għal kull unità.

Artikolu 39

Għodda għall-istabilizzazzjoni tad-dħul

1. L-appoġġ skont il-punt (c) tal-Artikolu 36(1) għandu jingħata biss meta t-tnaqqis fid-dħul jeċċedi 30 % tad-dħul annwali medju tal-bidwi individwali fil-perijodu preċedenti ta' tliet snin jew medja ta' tliet snin ibbażata fuq il-perijodu preċedenti ta' ħames snin minbarra l-ogħla entrata u dik l-iktar baxxa. Id-dħul għall-finijiet tal-punt (c) tal-Artikolu 36(1) għandu jirreferi għas-somma tad-dħul li l-bidwi jirċievi mis-suq, inkluż kwalunkwe forma ta' appoġġ pubbliku, wara li jitnaqqsu l-ispejjeż tal-produzzjoni. Il-pagamenti mill-fond mutwu lill-bdiewa għandhom jikkumpensaw għal anqas minn 70 % tad-dħul mitluf fis-sena li fiha l-produttur isir eliġibbli li jirċievi din l-assistenza.

2. Sabiex ikun eliġibbli għall-appoġġ, il-fond mutwu kkonċernat għandu:

(a) ikun akkreditat mill-awtorità kompetenti skont il-liġi nazzjonali;

(b) ikollu politika trasparenti dwar id-depożiti fil-fond u l-ġbid minnu;

(c) ikollu regoli ċari li jattribwixxu r-responsabbiltajiet għal kwalunkwe dejn imġarrab.

3. L-Istati Membri għandhom jiddefinixxu r-regoli għall-kostituzzjoni u l-ġestjoni tal-fondi mutwi, b'mod partikolari għall-għoti ta' pagamenti ta' kumpens lill-bdiewa f'każ ta' kriżi u għall-amministrazzjoni u l-monitoraġġ tal-konformità ma' dawn ir-regoli. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-arranġamenti relatati mal-fondi jipprevedu pieni fil-każ ta' negliġenza min-naħa tal-bidwi.

4. Il-kontribuzzjonijiet finanzjarji msemmija fil-punt (c) tal-Artikolu 36(1) jistgħu jkunu marbuta biss ma':

(a) l-ispejjeż amministrattivi għall-istabbiliment tal-fond mutwu, mifruxa fuq massimu ta' tliet snin b'mod digressiv;

(b) l-ammonti mħallsa mill-fond mutwu bħala kumpens finanzjarju lill-bdiewa. Barra minn hekk, il-kontribuzzjoni finanzjarja tista' tkun marbuta mal-interess fuq is-self kummerċjali meħud mill-fond mutwu għall-finijiet tal-ħlas tal-kumpens finanzjarju lill-bdiewa f'każ ta' kriżi. L-ebda kontribuzzjoni mill-fondi pubbliċi m'għandha ssir lill-kapital azzjonarju inizjali.

▼B

5. L-appoġġ għandu jkun limitat għall-ammonti massimi stabbiliti fl-Anness II.

Artikolu 40

Finanzjament ta' pagamenti diretti nazzjonali kumplementari għall-Kroazja

1. Jista' jingħata appoġġ lill-bdiewa eliġibbli għall-pagamenti diretti nazzjonali kumplementari skont l-Artikolu 19 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013. Il-kondizzjonijiet stipulati f'dak l-Artikolu għandhom japplikaw ukoll għall-appoġġ li għandu jingħata skont dan l-Artikolu.

2. L-appoġġ mogħti lil bidwi fir-rigward tas-snin 2014, 2015 u 2016 ma għandux jaqbeż id-differenza bejn:

(a) il-livell ta' pagamenti diretti applikabbli fil-Kroazja għas-sena kkonċernata skont l-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013; u

(b) 45 % tal-livell korrispondenti tal-pagamenti diretti kif applikati mill-2022 'l hemm.

3. Il-kontribut tal-Unjoni għall-appoġġ mogħti skont dan l-Artikolu fil-Kroazja fir-rigward tas-snin 2014, 2015 u 2016 ma għandux jaqbeż l-20 % tal-allokazzjoni totali annwali rispettiva tagħha tal-FAEŻR.

4. Ir-rata ta' kontribuzzjoni tal-FAEŻR għall-komplementi għall-pagamenti diretti ma għandhiex taqbeż it-80 %.

Artikolu 41

Regoli dwar l-implimentazzjoni tal-miżuri

Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistipulaw regoli dwar l-implimentazzjoni tal-miżuri f'din it-taqsima li jikkonċernaw:

(a) proċeduri għall-għażla ta' awtoritajiet jew korpi li joffru servizzi konsultattivi tal-biedja u tal-forestrija, servizzi ta' ġestjoni jew ta' sostituzzjoni b'rabta mal-azjendi agrikoli u d-digressività tal-għajnuna skont il-miżura tas-servizzi konsultattivi msemmija fl-Artikolu 15;

(b) il-valutazzjoni mill-Istat Membru tal-progress tal-pjan tan-negozju, l-alternattivi ta' pagamenti kif ukoll il-modalitajiet tal-aċċess għal miżuri oħra għal bdiewa żgħażagħ skont il-miżura tal-iżvilupp tal-azjenda agrikola u tan-negozju msemmija fl-Artikolu 19;

(c) konverżjoni għal unitajiet minbarra dawk użati fl-Anness II, u rati ta' konverżjoni ta' annimali għal unitajiet ta' bhejjem (LU - livestock unit) taħt il-miżuri msemmija fl-Artikoli 28, 29, 33 u 34;

(d) il-possibbiltà tal-użu ta' suppożizzjonijiet standard tal-ispejjeż addizzjonali u d-dħul mitluf skont il-miżuri tal-Artikoli 28 sa 31, 33 u 34 u l-kriterji għall-kalkolu tagħhom;

▼B

(e) kalkolu tal-ammont ta’ appoġġ fejn operazzjoni tkun eliġibbli għal appoġġ skont iżjed minn miżura waħda.

Dawk l-atti ta’ implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta’ eżami msemmija fl-Artikolu 84.

LEADER

Artikolu 42

Gruppi ta’ azzjoni lokali LEADER

1. Minbarra l-kompiti msemmija fl-Artikolu 34 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, il-gruppi ta’ azzjoni lokali jistgħu jwettqu kompiti addizzjonali delegati lilhom mill-Awtorità ta’ Ġestjoni u/jew l-aġenzija tal-pagamenti.

2. Il-gruppi ta’ azzjoni lokali jistgħu jitolbu l-pagament ta’ ħlas bil-quddiem mill-aġenzija tal-pagamenti kompetenti jekk ikun hemm din il-possibbiltà fil-programm ta' żvilupp rurali. L-ammont ta' pagamenti bil-quddiem ma għandux jaqbeż 50 % tal-appoġġ pubbliku marbut mal-ispejjeż operazzjonali.

Artikolu 43

Pakkett tal-bidu LEADER

Appoġġ għall-iżvilupp lokali LEADER jista' jinkludi wkoll "Pakkett tal-bidu LEADER" għall-komunitajiet lokali li ma implimentawx il-LEADER fil-perijodu ta' programmazzjoni 2007-2013. Il-"Pakkett tal-bidu LEADER" għandu jikkonsisti f'appoġġ għat-tisħiħ tal-kapaċità u proġetti pilota żgħar. L-appoġġ taħt il-"Pakkett tal-bidu LEADER" ma għandux ikun kondizzjonali għall-preżentazzjoni ta' strateġija tal-iżvilupp lokali LEADER.

Artikolu 44

Attivitajiet ta’ kooperazzjoni LEADER

1. L-appoġġ imsemmi fil-punt (c) tal-Artikolu 35(1) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 għandu jingħata għal

(a) proġetti ta' kooperazzjoni fi Stat Membru (kooperazzjoni interterritorjali) jew proġetti ta' kooperazzjoni bejn territorji f'diversi Stati Membri jew ma' teritorji f'pajjiżi terzi (kooperazzjoni transnazzjonali).

(b) appoġġ tekniku preparatorju għal proġetti ta’ kooperazzjoni interterritorjali u transnazzjonali, bil-kundizzjoni li l-gruppi ta’ azzjoni lokali jkunu jistgħu juru li qed jipprevedu l-implimentazzjoni ta’ proġett konkret.

2. Minbarra gruppi oħra ta’ azzjoni lokali, l-imsieħba ta’ grupp ta’ azzjoni lokali skont il-FAEŻR jistgħu jkunu:

(a) grupp ta' msieħba pubbliċi u privati lokali f’territorju rurali li qed jimplimenta strateġija tal-iżvilupp lokali fl-Unjoni jew barra mill-Unjoni;

(b) grupp ta' msieħba pubbliċi u privati lokali f’territorju mhux rurali li qed jimplimenta strateġija tal-iżvilupp lokali.

▼B

3. F'każijiet fejn il-proġetti ta' kooperazzjoni ma jintgħażlux mill-gruppi ta' azzjoni lokali, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu sistema ta' applikazzjoni kontinwa.

Huma għandhom jippubblikaw il-proċeduri amministrattivi nazzjonali jew reġjonali li jikkonċernaw l-għażla ta' proġetti ta' kooperazzjoni transnazzjonali u lista ta' spejjeż eliġibbli mhux iktar tard minn sentejn wara d-data tal-approvazzjoni tal-programmi għall-iżvilupp rurali tagħhom.

L-approvazzjoni ta' proġetti ta' kooperazzjoni mill-awtorità kompetenti għandha sseħħ mhux iżjed tard minn erba' xhur wara d-data ta' sottomissjoni tal-applikazzjoni tal-proġett.

4. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni l-proġetti ta' kooperazzjoni transnazzjonali approvati.

KAPITOLU II

Dispożizzjonijiet komuni għal diversi miżuri

Artikolu 45

Investimenti

1. Sabiex l-operazzjonijiet ta' investiment ikunu eliġibbli għall-appoġġ tal-FAEŻR, dawn għandhom ikunu preċeduti minn valutazzjoni tal-impatt ambjentali mistenni f'konformità mal-liġi speċifika għal dak it-tip ta' investiment fejn l-investiment x'aktarx li jkollu effetti negattivi fuq l-ambjent.

2. In-nefqa li hija eliġibbli għall-appoġġ tal-FAEŻR għandha tkun limitata għal:

(a) il-kostruzzjoni, l-akkwist, inkluż il-kiri, jew it-titjib tal-proprjetà immobbli;

(b) ix-xiri jew ix-xiri bil-kiri ta' makkinarju u tagħmir ġdid sal-valur fis-suq tal-ass;

(c) l-ispejjeż ġenerali relatati man-nefqa msemmija fil-punti (a) u (b), bħal tariffi tal-arkitett, tal-inġinier u dawk tal-konsultazzjoni, tariffi relatati ma' konsulenza dwar is-sostenibbiltà ambjentali u ekonomika, inkluż studji tal-fattibbiltà. L-istudji tal-fattibbiltà għandhom jibqgħu nefqa eliġibbli anke meta, abbażi tar-riżultati tagħhom, ma ssir l-ebda nefqa skont il-punti (a) u (b);

(d) l-investimenti mhux tanġibbli li ġejjin: l-akkwist jew l-iżvilupp ta' softwer tal-kompjuter u l-akkwist ta' privattivi, liċenzji, drittijiet tal-awtur, marki kummerċjali;

(e) l-ispejjeż tal-istabbiliment ta' pjanijiet għall-ġestjoni tal-foresti u l-ekwivalenti tagħhom.

3. Fil-każ ta' investimenti agrikoli, ix-xiri ta' drittijiet ta' produzzjoni agrikola, intitolamenti għal ħlas, annimali, pjanti annwali u t-tħawwil tagħhom ma għandhomx ikunu eliġibbli għall-appoġġ ta' investiment. Madankollu, f'każ tar-restawr tal-potenzjal tal-produzzjoni agrikola minn diżastri naturali jew avvenimenti katastrofiċi skont il-punt (b) tal-Artikolu 18(1), in-nefqa għax-xiri tal-annimali tista' tkun nefqa eliġibbli.

▼B

4. Il-benefiċjarji ta' appoġġ marbut mal-investiment jistgħu jitolbu l-ħlas ta' pagament bil-quddiem sa massimu ta' 50 % tal-għajnuna pubblika marbuta mal-investiment mill-aġenziji ta' pagament kompetenti jekk dik il-possibbiltà tkun inkluża fil-programm ta' żvilupp rurali.

5. Il-kapital operatorju li huwa anċillari u marbut ma' investiment ġdid fis-settur tal-agrikoltura jew tal-forestrija, li jirċievi appoġġ mill-FAEŻR permezz ta' strument finanzjarju stabbilit f'konformità mal-Artikolu 37 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, jista' jkun nefqa eliġibbli. Tali nefqa eliġibbli ma għandhiex teċċedi t-30 % tal-ammont totali tan-nefqa eliġibbli għall-investiment. It-talba rilevanti għandha tkun debitament immotivata.

6. Sabiex jitqiesu l-karatteristiċi speċjali ta' tipi partikolari ta' investimenti, il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 83, li jistipulaw il-kondizzjonijiet li taħthom spejjeż oħra marbuta ma' kuntratti ta' kiri u tagħmir użat jistgħu jitqiesu bħala nefqa eliġibbli u jispeċifikaw it-tipi ta' infrastruttura tal-enerġija rinnovabbli li għandhom ikunu eliġibbli għall-appoġġ.

Artikolu 46

Investimenti fl-irrigazzjoni

1. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 45 ta' dan ir-Regolament, fil-każ ta' irrigazzjoni f'żoni ta' irrigazzjoni ġodda u eżistenti, l-investimenti li jissodisfaw il-kondizzjonijiet f'dan l-Artikolu biss għandhom jitqiesu bħala nefqa eliġibbli.

2. Pjan ta' ġestjoni tal-baċir ta' xmara, kif meħtieġ skont it-termini tad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma, għandu jkun notifikat lill-Kummissjoni għaż-żona kollha li fiha ser isir l-investiment, kif ukoll fi kwalunkwe żona oħra fejn l-ambjent tagħha jista' jiġi affettwat mill-investiment. Il-miżuri li jidħlu fis-seħħ taħt il-pjan ta' ġestjoni tal-baċir ta' xmara skont l-Artikolu 11 tad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma u li jkunu ta' rilevanza għas-settur agrikolu kellhom ikunu speċifikati fil-programm rilevanti ta' miżuri.

3. Ikun fis-seħħ l-użu ta' arloġġi tal-ilma li jippermetti l-kejl tal-użu tal-ilma fil-livell tal-investiment appoġġat jew ikollu jitpoġġa fil-prattika bħala parti mill-investiment.

4. Investiment f'titjib ta' installazzjoni ta' irrigazzjoni eżistenti jew f'element ta' infrastruttura ta' irrigazzjoni, għandu jkun eliġibbli biss jekk jiġi vvalutat ex-ante li joffri ffrankar potenzjali fl-użu tal-ilma ta' massimu ta' bejn 5 % u 25 % skont il-parametri tekniċi tal-installazzjoni jew l-infrastruttura eżistenti.

Jekk l-investiment jaffettwa korpi ta' ilma ta' taħt l-art jew tal-wiċċ li l-istatus tagħhom ġie identifikat bħala anqas minn tajjeb fil-pjan ta' ġestjoni rilevanti tal-baċir ta' xmara għal raġunijiet marbutin mal-kwantità tal-ilma:

(a) l-investiment għandu jiżgura tnaqqis effettiv fl-użu tal-ilma, fil-livell tal-investiment, li jammonta minn tal-anqas għal 50 % tal-iffrankar potenzjali tal-ilma li jkun sar possibbli permezz tal-investiment;

▼B

(b) fil-każ ta' investiment f'azjenda agrikola waħda, huwa għandu wkoll jirriżulta fi tnaqqis għall-użu totali ta' ilma mill-azjenda li jammonta minn tal-anqas għal 50 % tal-iffrankar potenzjali tal-ilma li jkun sar possibbli fil-livell tal-investiment. L-użu totali ta' ilma mill-azjenda għandu jinkludi l-ilma mibjugħ mill-azjenda.

Ebda waħda mill-kondizzjonijiet fil-paragrafu 4 ma għandha tapplika għal investiment f'installazzjoni eżistenti li taffettwa biss l-effiċjenza enerġetika jew għal investiment fil-ħolqien ta' ġiebja jew għal investiment fl-użu ta' ilma rriċiklat li ma jaffettwax massa ta' ilma ta' taħt l-art jew ta' ilma tal-wiċċ.

5. Investiment li jirriżulta f'żieda netta taż-żona irrigata li taffettwa korp partikolari ta' ilma ta' taħt l-art jew tal-wiċċ għandu jkun eliġibbli biss jekk:

(a) l-istatus tal-korp ta' ilma ma jkunx ġie identifikat bħala anqas minn tajjeb fil-pjan ta' ġestjoni rilevanti tal-baċir ta' xmara għal raġunijiet marbutin mal-kwantità tal-ilma; u

(b) analiżi ambjentali turi li mhux ser ikun hemm impatt ambjentali negattiv sinifikanti mill-investiment; tali analiżi tal-impatt ambjentali għandha titwettaq jew tkun approvata mill-awtorità kompetenti u tista' wkoll tirreferi għal gruppi ta' azjendi.

Iż-żoni mingħajr irrigazzjoni iżda li fihom kien hemm installazzjoni ta' irrigazzjoni attiva fil-passat reċenti, li għandhom jiġu stabbiliti jew iġġustifikati fil-programm, jistgħu jitqiesu bħala żoni b'irrigazzjoni għall-fini tad-determinazzjoni taż-żieda netta taż-żona b'irrigazzjoni.

6. Permezz ta' deroga mill-punt (a) tal-paragrafu 5, l-investimenti li jirriżultaw f'żieda netta taż-żona ta' irrigazzjoni jistgħu xorta jkunu eliġibbli jekk:

(a) l-investiment jiġi kkumbinat ma' investiment f'installazzjoni ta' irrigazzjoni jew element ta' infrastruttura ta' irrigazzjoni eżistenti vvalutat ex-ante li joffri ffrankar potenzjali tal-ilma ta' mill-anqas bejn 5 % u 25 % skont il-parametri tekniċi tal-installazzjoni jew infrastruttura eżistenti u

(b) l-investiment inġenerali jiżgura tnaqqis effettiv fl-użu tal-ilma, fil-livell tal-investiment inġenerali, li jammonta għal tal-anqas 50 % tal-iffrankar potenzjali tal-ilma possibbli permezz tal-investiment fl-installazzjoni tal-irrigazzjoni jew l-element ta' infrastruttura eżistenti.

Barra minn hekk, permezz ta' deroga, il-kondizzjoni fil-punt (a) tal-paragrafu 5 ma għandhiex tapplika għal investimenti fl-istabbiliment ta' installazzjoni tal-irrigazzjoni ġdida li tingħata l-ilma minn ġiebja eżistenti approvat mill-awtoritajiet kompetenti qabel il-31 ta' Ottubru 2013 jekk jiġu sodisfatti l-kondizzjonijiet li ġejjin:

— il-ġiebja inkwistjoni jiġi identifikat fil-pjan rilevanti ta' ġestjoni tal-baċin tax-xmara u jkun soġġett għar-rekwiżiti ta' kontroll stabbiliti fl-Artikolu 11(3)(e) tad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma;

— fil-31 ta' Ottubru 2013 kien fis-seħħ limitu massimu fuq l-astrazzjonijiet totali mill-ġiebja jew livell minimu meħtieġ ta' fluss fil-korpi tal-ilma affettwati mill-ġiebja;

▼B

— dak il-limitu massimu jew il-livell minimu meħtieġ ta' fluss jikkonforma mal-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 4 tad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma; u

— l-investiment inkwistjoni ma jirriżultax f'astrazzjonijiet lil hinn mil-limitu massimu fis-seħħ fil-31 ta' Ottubru 2013 jew fi tnaqqis tal-livell ta' fluss fil-mases tal-ilma affettwati taħt il-livell minimu meħtieġ fis-seħħ fil-31 ta' Ottubru 2013.

Artikolu 47

Regoli għall-pagamenti skont iż-żona

1. In-numru ta' ettari li għalihom jista' japplika impenn skont l-Artikoli 28, 29 u 34 jista' jvarja minn sena għal oħra meta:

(a) din il-possibbiltà tkun prevista fil-programm ta' żvilupp rurali;

(b) l-impenn inkwistjoni ma japplikax għal ħbula tal-art fissi; u

(c) ma jkunx hemm periklu li ma jintlaħaqx l-objettiv ambjentali tal-impenn.

2. Meta l-art kollha jew parti mill-art impenjata, jew l-azjenda kollha, tiġi trasferita lil persuna oħra waqt il-perijodu ta' dak l-impenn, l-impenn jew parti minnu li jikkorrispondi għall-art trasferita jista' jkompli għaddej għall-kumplament tal-perijodu taħt dik il-persuna l-oħra jew jista' jiskadi u mhux ser ikun meħtieġ rimborż fir-rigward tal-perijodu li waqtu l-impenn kien effettiv.

3. Meta benefiċjarju ma jkunx jista' jkompli jikkonforma mal-impenji meħuda għax l-azjenda jew parti mill-azjenda titqassam fi ħbula jew tkun is-suġġett ta' miżuri ta' konsolidazzjoni ta' art pubblika jew miżuri ta' konsolidazzjoni ta' art approvati mill-awtoritajiet pubbliċi kompetenti, l-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jippermettu li l-impenji jiġu adattati għas-sitwazzjoni l-ġdida tal-azjenda. Jekk tali adattament ikun impossibbli, l-impenn għandu jiskadi u r-rimborż ma għandux ikun meħtieġ fir-rigward tal-perijodu li fih l-impenn kien effettiv.

4. Mhux ser jintalab ir-rimborż tal-għajnuna riċevuta f'każijiet ta' force majeureuċirkostanzi eċċezzjonali kif imsemmija fl-Artikolu 2 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013.

5. Il-paragrafu 2, fir-rigward ta' każijiet ta' trasferiment tal-azjenda kollha, u l-paragrafu 4 għandhom japplikaw ukoll għall-impenji skont l-Artikolu 33.

6. Sabiex tiġi żgurata l-implimentazzjoni effiċjenti ta' miżuri marbuta maż-żoni u sabiex jiġu ggarantiti l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li tadotta atti ddelegati f'konformità mal-Artikolu 83 li jistipula l-kondizzjonijiet applikabbli għall-konverżjoni jew l-aġġustament ta' impenji taħt il-miżuri msemmija fl-Artikoli 28, 29, 33 u 34 u, l-ispeċifikazzjoni ta' sitwazzjonijiet oħra li fihom ir-rimborż tal-għajnuna ma għandux ikun meħtieġ.

▼B

Artikolu 48

Klawsola ta' reviżjoni

Għandha tiġi prevista klawsola ta' reviżjoni għal impenji meħuda skont l-Artikoli 28, 29, 33 u 34 sabiex jiġi żgurat l-aġġustament tagħhom fil-każ ta' emendi għall-istandards, ir-rekwiżiti jew l-obbligi obbligatorji rilevanti msemmija f'dawk l-Artikoli; l-impenji għandhom imorru lil hinn mill-Artikoli. Il-klawsola ta' reviżjoni għandha tkopri wkoll l-aġġustamenti meħtieġa biex jiġi evitat finanzjament doppju tal-prattiki msemmija fl-Artikolu 43 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013 fil-każ ta' emendi għal dawk il-prattiki.

L-impenji meħuda skont l-Artikoli 28, 29, 33 u 34 li jmorru lil hinn mill-perijodu ta' pprogrammar attwali għandu jkun fihom klawsola ta' reviżjoni li tippermetti l-aġġustament tagħhom skont il-qafas legali tal-perijodu ta' pprogrammar li jmiss.

Jekk tali aġġustament ma jiġix aċċettat mill-benefiċjarju, l-impenn għandu jiskadi u ma jkunx meħtieġ rimborż fir-rigward tal-perijodu li matulu l-impenn kien effettiv.

Artikolu 49

Għażla ta' operazzjonijiet

1. Mingħajr preġudizzju għall-punt (d) tal-Artikolu 34(3) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, l-Awtorità ta' Ġestjoni tal-programm ta' żvilupp rurali għandha tiddefinixxi l-kriterji ta' għażla għal operazzjonijiet wara konsultazzjoni mal-Kumitat għall-Monitoraġġ. Il-kriterji ta' għażla għandu jkollhom l-għan li jiżguraw it-trattament ugwali tal-applikanti, l-użu aħjar ta' riżorsi finanzjarji u l-indirizzar ta' miżuri skont il-prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali. Fid-definizzjoni u l-applikazzjoni tal-kriterji ta' għażla, il-prinċipju ta' proporzjonalità għandu jitqies b'rabta mad-daqs tal-operat.

2. L-awtorità tal-Istat Membru responsabbli għall-għażla tal-operazzjonijiet għandha tiżgura li l-operazzjonijiet, bl-eċċezzjoni tal-operazzjonijiet taħt l-Artikoli 28 sa 31, 33 sa 34 u 36 sa 39, jintgħażlu f'konformità mal-kriterji tal-għażla msemmija fil-paragrafu 1 u skont proċedura trasparenti u dokumentata sew.

3. Fejn ikun xieraq, il-benefiċjarji jistgħu jintgħażlu fuq il-bażi ta' sejħiet għal proposti, billi japplikaw kriterji ta' effikaċja ekonomika u ambjentali.

Artikolu 50

Definizzjoni ta' żona rurali

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, l-Awtorità ta' Ġestjoni għandha tiddefinixxi "żona rurali" fil-livell tal-programm. L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu din id-definizzjoni għal miżura jew tip ta' operazzjoni jekk dan ikun debitament iġġustifikat.

▼B

KAPITOLU III

Assistenza teknika u netwerking

Artikolu 51

Finanzjament tal-assistenza teknika

1. F'konformità mal-Artikolu 6 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013, il-FAEŻR jista' juża sa mhux aktar minn 0,25 % tal-allokazzjoni annwali tiegħu biex jiffinanzja l-kompiti msemmija fl-Artikolu 58 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, inkluži l-ispejjeż għall-istabbiliment u t-tħaddim tan-netwerk Ewropew għall-iżvilupp rurali msemmi fl-Artikolu 52 u n-netwerk tas-SEI msemmi fl-Artikolu 53 fuq inizjattiva tal-Kummissjoni u/jew f'isimha.

Il-FAEŻR jista' jiffinanzja wkoll l-azzjonijiet previsti fl-Artikolu 41(2) tar-Regolament (UE) Nru 1151/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([1]), b'rabta mal-indikazzjonijiet u s-simboli tal-iskema ta' kwalità tal-Unjoni.

Dawk l-azzjonijiet għandhom jitwettqu f'konformità mal-Artikolu 58 tar-Regolament (UE, EURATOM) Nru 966/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([2]) u kwalunkwe dispożizzjoni oħra ta' dak ir-Regolament u d-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni tiegħu li jkunu applikabbli għal din il-forma ta' eżekuzzjoni tal-baġit.

2. Fuq inizjattiva tal-Istati Membri, sa massimu ta' 4 % tal-ammont totali ta' kull programm ta' żvilupp rurali jista' jiġi ddedikat għall-kompiti msemmija fl-Artikolu 59 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, u għal spejjeż b'rabta ma' ħidma ta' tħejjija għad-delimitazzjoni ta' żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew oħrajn speċifiċi msemmija fl-Artikolu 32.

L-ispejjeż relatati mal-korp ta' ċertifikazzjoni msemmi fl-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 ma għandhomx ikunu eliġibbli taħt dan il-paragrafu.

Fi ħdan dak il-limitu ta' 4 %, ammont għandu jkun riservat għall-istabbiliment u l-operazzjoni tan-netwerk rurali nazzjonali msemmi fl-Artikolu 54.

3. Fil-każ ta' programmi ta' żvilupp rurali li jkopru kemm ir-reġjuni anqas żviluppati kif ukoll reġjuni oħrajn, ir-rata ta' kontribuzzjoni tal-FAEŻR għall-assistenza teknika msemmija fl-Artikolu 59(3) tista' tiġi determinata billi jitqies it-tip predominanti ta' reġjuni, skont l-għadd tagħhom, fil-programm.

Artikolu 52

Netwerk Ewropew għall-iżvilupp rurali

1. Għandu jiġi stabbilit netwerk Ewropew għall-iżvilupp rurali għall-ħolqien ta' netwerk tan-netwerks, l-organizzazzjonijiet, u l-amministrazzjonijiet nazzjonali attivi fil-qasam tal-iżvilupp rurali fil-livell tal-Unjoni skont l-Artikolu 51(1).

([1]) Regolament (UE) Nru 1151/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Novembru 2012 dwar skemi tal-kwalità għal prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel (ĠU L 343, 14.12.2012, p. 1).

([2]) Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 (ĠU L 298, 26.10.2012, p. 1).

▼B

2. Il-ħolqien ta' netwerk permezz tan-netwerk Ewropew għall-iżvilupp rurali għandu jkollu l-għan li:

(a) iżid l-involviment tal-partijiet interessati kollha, u b'mod partikolari partijiet interessati oħra għall-iżvilupp agrikolu, forestali u rurali fl-implimentazzjoni tal-iżvilupp rurali;

(b) itejjeb il-kwalità tal-programmi ta' żvilupp rurali;

(c) ikollu rwol fl-infurmar tal-pubbliku ġenerali dwar il-benefiċċji tal-politika għall-iżvilupp rurali.

(d) jappoġġa l-evalwazzjoni tal-programmi ta' żvilupp rurali.

3. Il-kompiti tan-netwerk għandhom ikunu li:

(a) jiġbor, janalizza u jxerred informazzjoni dwar azzjoni fil-qasam tal-iżvilupp rurali;

(b) jipprovdi appoġġ fil-proċessi ta' evalwazzjoni u fil-ġbir u l-ġestjoni ta' data;

(c) jiġbor, jikkonsolida u jxerred prattiki ta' żvilupp rurali tajbin fil-livell tal-Unjoni, inkluż fir-rigward ta' metodoloġiji u għodod ta' evalwazzjoni;

(d) jistabbilixxi u jmexxi gruppi tematiċi u/jew workshops bil-għan li jiffaċilita l-iskambju tal-ħiliet esperti u jappoġġja l-implimentazzjoni, il-monitoraġġ u l-iżvilupp ulterjuri tal-politika ta' żvilupp rurali;

(e) jipprovdi informazzjoni dwar żviluppi fiż-żoni rurali tal-Unjoni u f'pajjiżi terzi;

(f) jorganizza laqgħat u seminars fil-livell tal-Unjoni għal dawk li huma attivament involuti fl-iżvilupp rurali;

(g) jappoġġa n-netwerks nazzjonali u l-inizjattivi ta' kooperazzjoni transnazzjonali u l-iskambju dwar azzjonijiet u esperjenza fil-qasam tal-iżvilupp rurali ma' netwerks f'pajjiżi terzi;

(h) speċifikament għall-gruppi ta' azzjoni lokali:

(i) joħloq sinerġiji mal-attivitajiet imwettqa fil-livell nazzjonali jew reġjonali, jew it-tnejn, min-netwerks rispettivi fir-rigward ta' azzjonijiet tal-bini tal-kapaċità u skambju ta' esperjenza; u

(ii) jikkoopera mal-korpi tan-netwerks u tal-appoġġ tekniku għall-iżvilupp lokali stabbilit mill-FEŻR, il-FSE u l-EMFF fir-rigward tal-attivitajiet ta' żvilupp lokali u l-kooperazzjoni transnazzjonali tagħhom.

4. Il-Kummissjoni għandha tadotta ' atti ta' implimentazzjoni li jistabbilixxu l-istruttura organizzattiva u l-operat tan-netwerk Ewropew għan-netwerk tal-iżvilupp rurali. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 84.

▼B

Artikolu 53

Netwerk tas-Sħubija Ewropea għall-Innovazzjoni

1. Għandu jkun hemm Netwerk tas-SEI li jappoġġa s-SEI għall-produttività u s-sostenibbiltà agrikola msemmija fl-Artikolu 55, skont l-Artikolu 51(1). Dan għandu jippermetti l-ħolqien ta' netwerk ta' gruppi operazzjonali, servizzi konsultattivi u riċerkaturi.

2. L-għan tan-netwerk tas-SEI għandu jkun li:

(a) jiffaċilita l-iskambju ta' ħiliet esperti u prattiki tajbin;

(b) jistabbilixxi djalogu bejn il-bdiewa u l-komunità ta' riċerka u jiffaċilita l-inklużjoni tal-partijiet interessati kollha fil-proċess ta' skambju tal-għarfien.

3. Il-kompiti tan-netwerk tas-SEI għandhom ikunu li:

(a) jipprovdi funzjoni ta' help desk u jipprovdi informazzjoni lil atturi ewlenin dwar is-SEI;

(b) iħeġġeġ it-twaqqif ta' gruppi operazzjonali u jagħti tagħrif dwar l-opportunitajiet ipprovduti mill-politiki tal-Unjoni;

(c) jiffaċilita t-twaqqif ta' inizjattivi ta' ragruppament u proġetti pilota jew ta' dimostrazzjoni li jirrigwardaw, fost l-oħrajn il-kwistjonijiet li ġejjin:

(i) żieda fil-produttività agrikola, il-vijabbiltà ekonomika, is-sostenibbiltà, ir-rendiment u l-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi;

(ii) l-innovazzjoni b'appoġġ għal ekonomija fuq bażi bijoloġika;

(iii) il-biodiversità, is-servizzi tal-ekosistema, il-funzjonalità tal-ħamrija u l-immaniġġjar sostenibbli tal-ilma;

(iv) prodotti innovattivi u servizzi għall-katina ta' provvista integrata;

(v) il-ħolqien ta' opportunitajiet ta' prodotti u swieq ġodda għall-prodotturi primarji;

(vi) il-kwalità tal-ikel, is-sikurezza tal-ikel u dieta bilanċjata;

(vii) it-tnaqqis tat-telf wara l-ħsad u l-ħela ta' ikel.

(d) Il-ġbir u t-tixrid tal-informazzjoni fil-qasam tas-SEI, inklużi s-sejbiet tar-riċerka u teknoloġiji ġodda rilevanti għall-innovazzjoni u l-iskambju tal-għarfien u skambji fil-qasam tal-innovazzjoni ma' pajjiżi terzi.

4. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistabbilixxu l-istruttura organizzattiva u l-operat tan-Netwerk tas-SEI. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 84.

▼B

Artikolu 54

Netwerk rurali nazzjonali

1. Kull Stat Membru għandu jistabbilixxi netwerk rurali nazzjonali, li jiġbor fi gruppi l-organizzazzjonijiet u l-amministrazzjonijiet involuti fl-iżvilupp rurali. Is-sħubija msemmija fl-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 għandha tkun ukoll parti min-netwerk rurali nazzjonali.

L-Istati Membri bi programmi reġjonali jistgħu jissottomettu għall-approvazzjoni programm speċifiku għall-istabbiliment u l-operat tan-netwerk rurali nazzjonali tagħhom.

2. Il-ħidma permezz ta' netwerk min-netwerk rurali nazzjonali għandu jkollu l-għan li:

(a) iżid l-involviment tal-partijiet interessati fl-implimentazzjoni tal-iżvilupp rurali;

(b) itejjeb il-kwalità tal-implimentazzjoni tal-programmi ta' żvilupp rurali;

(c) jinforma lill-pubbliku ġenerali u l-benefiċjarji potenzjali dwar il-politika għall-iżvilupp rurali u opportunitajiet ta' finanzjament;

(d) irawwem l-innovazzjoni fl-agrikoltura, il-produzzjoni tal-ikel, il-forestrija u ż-żoni rurali.

3. L-appoġġ mill-FAEŻR skont l-Artikolu 51(3) għandu jintuża:

(a) għall-istrutturi meħtieġa biex jitmexxa n-netwerk;

(b) għall-preparazzjoni u l-implimentazzjoni ta’ pjan ta’ azzjoni li jkun ikopri mill-inqas dan li ġej:

(i) attivitajiet li jirrigwardaw il-ġbir ta’ eżempji ta’ proġetti li jkopru l-prijoritajiet kollha tal-programmi ta' żvilupp rurali;

(ii) attivitajiet li jirrigwardaw il-faċilitazzjoni ta' skambji tematiċi u analitiċi bejn il-partijiet interessati tal-iżvilupp rurali, il-kondiviżjoni u t-tixrid tas-sejbiet;

(iii) attivitajiet li jirrigwardaw il-provvista ta' taħriġ u netwerking għal gruppi ta’ azzjoni lokali u b’mod partikolari assistenza teknika għal kooperazzjoni interterritorjali u transnazzjonali, l-iffaċilitar ta’ kooperazzjoni fost gruppi ta' azzjoni lokali u t-tiftix ta’ imsieħba għall-miżura msemmija fl-Artikolu 35;

(iv) attivitajiet li jirrigwardaw il-provvista ta' netwerking għal kunsilliera u servizzi ta' appoġġ għall-innovazzjoni;

(v) attivitajiet li jirrigwardaw il-kondiviżjoni u t-tixrid tas-sejbiet tal-monitoraġġ u l-evalwazzjoni;

(vi) pjan ta’ komunikazzjoni li jinkludi pubbliċità u informazzjoni li jirrigwardaw il-programm ta' żvilupp rurali bi qbil mal-Awtoritajiet ta’ Ġestjoni u attivitajiet ta’ informazzjoni u ta’ komunikazzjoni mmirati lejn il-pubbliku ġenerali;

(vii) attivitajiet li jirrigwardaw il-parteċipazzjoni u l-kontribut f’attivitajiet tan-netwerk Ewropew għall-iżvilupp rurali.

▼B

4. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistipulaw regoli għall-istabbiliment u l-operat tan-netwerks rurali nazzjonali u l-kontenut tal-programmi speċifiċi msemmijin fil-paragrafu 1. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 84.

TITOLU IV

SEI GĦALL-PRODUTTIVITÀ U S-SOSTENIBBILTÀ AGRIKOLA

Artikolu 55

Għanijiet

1. Is-SEI għall-produttività u s-sostenibbiltà agrikola għandha:

(a) tippromwovi settur agrikolu u tal-foresterija effiċjenti fl-użu tar-riżorsi, ekonomikament vijabbli, produttiv, kompetittiv, b'livell baxx ta' emissjonijiet, li ma jagħmilx ħsara lill-klima u reżistenti, li jaħdem lejn sistemi ta' produzzjoni agroekoloġiċi u li jaħdem f'armonija mar-riżorsi naturali essenzjali li fuqhom tiddependi l-biedja u l-foresterija;

(b) tgħin biex ikun hemm provvista kostanti u sostenibbli ta' ikel, għalf u bijomaterjali, inklużi tipi eżistenti u tipi ġodda;

(c) ittejjeb il-proċessi tal-preservazzjoni tal-ambjent, l-adattament għat-tibdil fil-klima u l-mitigazzjoni tiegħu;

(d) tibni pontijiet bejn ir-riċerka, l-għarfien u t-teknoloġija avvanzati u l-bdiewa, il-maniġers tal-foresti, il-komunitajiet rurali, in-negozji, l-NGOs u s-servizzi konsultattivi.

2. Is-SEI għall-produttività u s-sostenibbiltà agrikola għandha tfittex li tilħaq l-għanijiet tagħha billi:

(a) toħloq valur miżjud billi torbot aħjar ir-riċerka u l-prattiki tal-biedja u billi tinkoraġġixxi l-użu iżjed mifrux ta' miżuri ta' innovazzjoni disponibbli;

(b) tippromwovi t-traspożizzjoni iżjed mgħaġġla u iżjed mifruxa ta' soluzzjonijiet innovattivi fil-prattika; u

(c) tinforma lill-komunità xjentifika dwar il-ħtiġijiet ta' riċerka dwar il-prattiki tal-biedja.

3. Il-FAEŻR għandu jikkontribwixxi għall-għanijiet tas-SEI għall-produttività u s-sostenibbiltà agrikola permezz tal-appoġġ, f'konformità mal-Artikolu 35, tal-gruppi operazzjonali tas-SEI msemmija fl-Artikolu 56 u n-netwerk tas-SEI msemmi fl-Artikolu 53.

Artikolu 56

Gruppi operazzjonali

1. Gruppi operazzjonali tas-SEI għandhom jiffurmaw parti mis-SEI għall-produttività u s-sostenibbiltà agrikola. Huma għandhom jiġu stabbiliti minn atturi interessati bħal bdiewa, riċerkaturi, konsulenti u negozji involuti fis-settur agrikolu u tal-ikel, li huma rilevanti fil-kisba tal-objettivi tas-SEI.

▼B

2. Il-gruppi operazzjonali tas-SEI għandhom jistabbilixxu proċeduri interni li jiżguraw, li l-operat u t-teħid ta' deċiżjonijiet tagħhom huwa trasparenti u li jevitaw sitwazzjonijiet ta' konflitt ta' interess.

3. L-Istati Membri għandhom jiddeċiedu fi ħdan il-qafas tal-programmi tagħhom sa fejn huma ser jappoġġaw il-gruppi operazzjonali.

Artikolu 57

Kompiti tal-gruppi operazzjonali

1. Il-gruppi operazzjonali tas-SEI għandhom ifasslu pjan li jkun fih dan li ġej:

(a) deskrizzjoni tal-proġett innovattiv li ser jiġi żviluppat, ipprovat, adattat jew implimentat;

(b) deskrizzjoni tar-riżultati mistennija u l-kontribut biex jintlaħaq l-objettiv tas-SEI għat-titjib tal-produttività u l-ġestjoni tar-riżorsi sostenibbli.

2. Meta jimplimentaw il-proġetti innovattivi tagħhom, il-gruppi operazzjonali għandhom:

(a) jieħdu deċiżjonijiet dwar l-elaborazzjoni u l-implimentazzjoni ta' azzjonijiet innovattivi; u

(b) jimplimentaw azzjonijiet innovattivi permezz ta' miżuri ffinanzjati permezz ta' programmi ta' żvilupp rurali.

3. Il-gruppi operazzjonali għandhom ixerrdu r-riżultati tal-proġett tagħhom, b'mod partikolari permezz tan-netwerk tas-SEI.

TITOLU V

DISPOŻIZZJONIJIET FINANZJARJI

Artikolu 58

Riżorsi u d-distribuzzjoni tagħhom

1. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafi 5, 6 u 7 ta' dan l-Artikolu, l-ammont totali ta' appoġġ tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali taħt dan ir-Regolament għall-perijodu mill-1 ta' Jannar 2014 sal-31 ta' Diċembru 2020 għandu jkun EUR 84 936 miljun, fil-prezzijiet tal-2011,skont il-qafas finanzjarju pluriennali għas-snin mill-2014 sal-2020.

2. 0,25 % tar-riżorsi msemmija fil-paragrafu 1 għandhom ikunu ddedikati għall-assistenza teknika għall-Kummissjoni kif imsemmi fl-Artikolu 51(1).

3. Għall-finijiet tal-ipprogrammar u l-inklużjoni sussegwenti tagħhom fil-baġit ġenerali tal-Unjoni, l-ammonti msemmija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu indiċjati bir-rata ta' 2 % fis-sena.

4. It-tqassim annwali skont l-Istat Membru tal-ammonti msemmija fil-paragrafu 1, wara tnaqqis tal-ammont imsemmi fil-paragrafu 2 huwa stipulat fl-Anness I.

▼B

5. Fondi trasferiti minn Stat Membru skont l-Artikolu 14(2) tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 għandhom jitnaqqsu mill-ammonti allokati lil dak l-Istat Membru f'konformità mal-paragrafu 4.

▼M1

6. Il-fondi trasferiti lill-FAEŻR bl-applikazzjoni tal-Artikolu 136a(1) tar-Regolament (KE) Nru 73/2009 u l-Artikolu 7(2) tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013 u l-fondi trasferiti lill-FAEŻR fl-applikazzjoni tal-Artikoli 10b, 136 u 136b tar-Regolament (KE) Nru 73/2009 fir-rigward tas-snin kalendarji 2013 u 2014 għandhom jiġu inklużi wkoll fl-analiżi annwali msemmija fil-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu.

▼B

7. Sabiex jittieħed kont tal-iżviluppi marbutin mat-tqassim annwali msemmi fil-paragrafi 4, inklużi t-trasferimenti msemmija fil-paragrafi 5 u6; biex isiru aġġustamenti tekniċi mingħajr ma jinbidlu l-allokazzjonijiet ġenerali; jew biex jittieħed kont ta' kwalunkwe bidla oħra prevista minn att leġislattiv wara l-adozzjoni ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati, f'konformità mal-Artikolu 83, biex issir reviżjoni tal-limiti massimi stabbiliti fl-Anness I.

8. Għall-finijiet tal-allokazzjoni tar-riżerva ta' prestazzjoni msemmija fl-Artikolu 22(3) u (4) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, id-dħul assenjat disponibbli miġbur skont l-Artikolu 43 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 tal-FAEŻR, għandu jiżdied mal-ammonti msemmija fl-Artikolu 20 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013. Dak id-dħul assenjat disponibbli għandu jkun allokat lill-Istati Membri b'mod proporzjonat għas-sehem tal-ammont totali tal-appoġġ mill-FAEŻR.

Artikolu 59

Kontribuzzjoni mill-fond

1. Id-deċiżjoni li tapprova programm ta' żvilupp rurali għandha tistabbilixxi l-kontribuzzjoni massima mill-FAEŻR lill-programm. Id-deċiżjoni għandha tidentifika b'mod ċar, fejn ikun meħtieġ, l-approprjazzjonijiet allokati lir-reġjuni inqas żviluppati.

2. Il-kontribuzzjoni mill-FAEŻR għandha tiġi kkalkulata fuq il-bażi tal-ammont tan-nefqa pubblika eliġibbli.

3. Il-programmi ta' żvilupp rurali għandhom jistabbilixxu rata ta' kontribuzzjoni unika mill-FAEŻR applikabbli għall-miżuri kollha. Fejn applikabbli, għandha tiġi stabbilita rata ta' kontribuzzjoni mill-FAEŻR separata għar-reġjuni inqas żviluppati, għar-reġjuni ultraperiferiċi u għall-gżejjer żgħar tal-Eġew skont it-tifsira tar-Regolament (KEE) Nru 2019/93, kif ukoll għar-reġjuni ta' transizzjoni. Ir-rata ta' kontribuzzjoni massima mill-FAEŻR għandha tkun:

(a) 85 % tan-nefqa pubblika eliġibbli fir-reġjuni inqas żviluppati, fir-reġjuni ultraperiferiċi u fil-gżejjer żgħar tal-Eġew skont it-tifsira tar-Regolament (KEE) Nru 2019/93;

(b) 75 % tan-nefqa pubblika eliġibbli għar-reġjuni kollha li l-PDG per capita tagħhom għall-perijodu 2007-2013 kien anqas minn 75 % tal-medja tal-UE-25 għall-perijodu ta' referenza iżda li l-PDG per capita tagħhom huwa ogħla minn 75 % tal-medja tal-PDG tal-UE-27;

▼B

(c) 63 % tan-nefqa pubblika eliġibbli għar-reġjuni ta' transizzjoni minbarra dawk imsemmijin fil-punt (b) ta' dan il-paragrafu;

(d) 53 % tan-nefqa pubblika eliġibbli fir-reġjuni l-oħra.

Ir-rata ta' kontribuzzjoni minima mill-FAEŻR għandha tkun 20 %.

4. Permezz ta' deroga mill-paragrafu 3, il-kontribuzzjoni massima tal-FAEŻR għandha tkun:

(a) 80 % għall-miżuri msemmija fl-Artikoli 14, 27 u 35, għall-iżvilupp lokali LEADER imsemmi fl-Artikolu 32 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 u għal operazzjonijiet taħt il-punt (a)(i) tal-Artikolu 19(1). Dik ir-rata tista' tiżdied sa mhux aktar minn 90 % għall-programmi ta' reġjuni inqas żviluppati, ir-reġjuni ultra-periferiċi, tal-gżejjer żgħar tal-Eġew skont it-tifsira tar-Regolament (KEE) Nru 2019/93 u tar-reġjuni ta' transizzjoni msemmija fil-punti (b) u (c) tal-paragrafu 3;

(b) 75 % għall-operazzjonijiet li jikkontribwixu għall-objettivi tal-ambjent u tal-mitigazzoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih skont l-Artikoli 17, punti (a) u (b) tal-Artikolu 21(1), l-Artikoli 28, 29, 30, 31 u 34.

(c) 100 % għall-istrumenti finanzjarji fuq livell tal-Unjoni msemmija fil-punt (a) tal-Artikolu 38(1) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013;

(d) ir-rata ta' kontribuzzjoni applikabbli għall-miżura kkonċernata żdiedet b'10 punti perċentwali addizzjonali għal kontribuzzjonijiet għal strumenti finanzjarji msemmija fil-punt (b) tal-Artikolu 38(1) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013.

(e) 100 % għall-operazzjonijiet li qed jirċievu finanzjament mill-fondi ttrasferiti għall-FAEŻR bl-applikazzjoni tal-Artikolu 7(2) ul-Artikolu 14(1) tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013.

▼M1

(f) 100 % għal ammont ta' EUR 100 miljun, fi prezzijiet tal-2011, allokati lill-Irlanda, għal ammont ta' EUR 500 miljun, fi prezzijiet tal-2011, allokati lill-Portugall u għal ammont ta' EUR 7 miljuni, fi prezzijiet tal-2011, allokati lil Ċipru, bil-kondizzjoni li dawk l-Istati Membri qed jirċievu assistenza finanzjarja f'konformità mal-Artikoli 136 u 143 TFUE fl-1 ta' Jannar 2014 jew wara, sal-2016 meta l-applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni għandha tiġi valutata mill-ġdid.

▼B

(g) Għall-Istati Membri li jirċievu, fl-1 ta' Jannar 2014 jew wara, assistenza finanzjarja f'konformità mal-Artikoli 136 u 143 TFUE, ir-rata tal-kontribuzzjoni tal-FAEŻR li tirriżulta mill-applikazzjoni tal-Artikolu 24(1) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 tista' togħla b'massimu ta' 10 punti perċentwali addizzjonali sa massimu totali ta' 95 %, għan-nefqa li għandha titħallas minn dawn l-Istati Membri fl-ewwel sentejn tal-implimentazzjoni tal-programm ta' żvilupp rurali. Ir-rata tal-kuntribuzzjoni tal-FAEŻR li tkun applikabbli mingħajr din id-deroga għandha, madankollu, tkun rispettata għan-nefqa pubblika totali magħmula matul il-perijodu ta' pprogrammar.

5. Mill-anqas 5 %, u fil-każ tal-Kroazja 2,5 %, tal-kontribuzzjoni totali tal-FAEŻR lill-programm ta' żvilupp rurali għandu jiġi rriżervat għal-LEADER.

▼B

6. Tal-inqas 30 % tal-kontribuzzjoni totali tal-FAEŻR għall-programm ta' żvilupp rurali għandu jkun riservat għal miżuri taħt l-Artikoli li ġejjin: l-Artikolu 17 għall-investimenti relatati mal-ambjent u l-klima; l-Artikoli 21, 28, 29 u 30, bl-eċċezzjoni tal-ħlasijiet relatati mad-Direttiva Qafas dwar l-ilma; u l-Artikoli 31, 32 u 34.

L-ewwel subparagrafu ma għandux japplika għar-reġjuni ultraperiferiċi u t-territorji extra-Ewropej tal-Istati Membri.

7. Fejn Stat Membru jippreżenta kemm programm nazzjonali kif ukoll sett ta' programmi reġjonali, il-paragrafi 5 u 6 ma għandhomx japplikaw għall-programm nazzjonali. Il-kontribuzzjoni tal-FAEŻR għall-programm nazzjonali għandha titqies għall-finijiet tal-kalkolu tal-perċentwal imsemmi fil-paragrafi 5 u 6 għal kull programm reġjonali, b'mod proporzjonali għas-sehem ta' dak il-programm reġjonali mill-allokazzjoni nazzjonali.

8. Nefqa kkofinanzjata mill-FAEŻR ma għandhiex tkun ikkofinanzjata permezz ta' kontribuzzjoni mill-Fondi Strutturali, mill-Fond ta' Koeżjoni jew minn kwalunkwe strument finanzjarju ieħor tal-Unjoni.

9. In-nefqa pubblika fl-għajnuna lill-intrapriżi għandha tikkonforma mal-limiti ta' għajnuna stabbiliti fir-rigward tal-għajnuna mill-Istat, sakemm dan ir-Regolament ma jipprevedix mod ieħor.

Artikolu 60

Eliġibbiltà tan-nefqa

1. Permezz ta' deroga mill-Artikolu 65(9) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, f'każijiet ta' miżuri ta' emerġenza minħabba diżastri naturali, il-programmi għall-iżvilupp rurali jistgħu jipprevedu li l-eliġibbiltà tan-nefqa marbuta ma' bidliet fil-programm tista' tibda tgħodd mid-data meta jkun seħħ id-diżastru naturali.

2. In-nefqa għandha tkun eliġibbli għal kontribuzzjoni mill-FAEŻR biss meta tkun imġarrba għal operazzjonijiet li ġew deċiżi mill-Awtorità ta' Ġestjoni tal-programm inkwistjoni jew taħt ir-responsabbiltà tagħha, skont il-kriterji ta' għażla msemmija fl-Artikolu 49.

Bl-eċċezzjoni ta' spejjeż ġenerali kif definiti fl-Artikolu 45(2)(c), fir-rigward ta' operazzjonijiet ta' investiment taħt miżuri li jaqgħu taħt l-ambitu tal-Artikolu 42 TFUE, hija biss in-nefqa mġarrba wara li tkun ġiet ippreżentata applikazzjoni lill-awtorità kompetenti li għandha titqies eliġibbli.

L-Istati Membri jistgħu jipprevedu fil-programmi tagħhom li n-nefqa għandha tkun eliġibbli biss meta tkun iġġarrbet wara li l-applikazzjoni għall-appoġġ tkun ġiet approvata mill-awtorità kompetenti.

3. Il-paragrafi 1 u 2 ma għandhomx japplikaw għall-Artikolu 51(1) u (2).

4. Il-pagamenti minn benefiċjarji għandhom ikunu appoġġati minn fatturi u dokumenti li jagħtu prova tal-pagament. Meta dan ma jkunx jista' jsir, il-pagamenti għandhom jiġu appoġġati b'dokumenti ta' valur ġustifikattiv ekwivalenti, minbarra għall-forom ta' appoġġ taħt il-punt (b), (c) u (d) tal-Artikolu 67(1) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013.

▼B

Artikolu 61

Nefqa eliġibbli

1. Meta l-ispejjeż operazzjonali jkunu koperti b'appoġġ skont dan ir-Regolament, għandhom ikunu eliġibbli t-tipi ta' spejjeż li ġejjin:

(a) spejjeż operazzjonali;

(b) spejjeż tal-persunal;

(c) spejjeż tat-taħriġ;

(d) spejjeż marbuta mar-relazzjonijiet pubbliċi;

(e) spejjeż finanzjarji;

(f) spejjeż tan-netwerks.

2. L-istudji għandhom jikkostitwixxu nefqa eliġibbli biss meta jkunu marbuta ma' operazzjoni speċifika taħt il-programm jew l-objettivi u l-miri speċifiċi tal-programm.

3. Il-kontribuzzjonijiet in natura fil-forma ta' provvediment ta' xogħlijiet, oġġetti, servizzi, art u proprjetà immobbli li għalihom ma sar l-ebda ħlas bi flus kontanti u li huma apoġġati minn fatturi u dokumenti oħra li għandhom valur ġustifikattiv ekwivalenti, jistgħu jkunu eliġibbli għall-appoġġ sakemm ikunu sodisfatti l-kondizzjonijiet tal-Artikolu 69 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013.

Artikolu 62

Verifikabbiltà u kontrollabbiltà tal-miżuri

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-miżuri kollha għall-iżvilupp rurali li jkollhom l-intenzjoni li jimplimentaw ikunu verifikabbli u kontrollabbli. Għal dan il-għan, l-Awtorità ta' Ġestjoni u l-aġenzija tal-pagamenti ta' kull programm ta' żvilupp rurali għandhom jipprovdu valutazzjoni ex ante tal-verifikabbiltà u l-kontrollabbiltà tal-miżuri li għandhom jiġu inklużi fil-programm ta' żvilupp rurali. L-Awtorità ta' Ġestjoni u l-aġenzija tal-pagamenti għandhom iwettqu wkoll il-valutazzjoni tal-verifikabbiltà u l-kontrollabbiltà tal-miżuri waqt l-implimentazzjoni tal-programm ta' żvilupp rurali. Il-valutazzjoni ex ante u l-valutazzjoni waqt il-perijodu tal-implimentazzjoni għandhom iqisu r-riżultati tal-kontrolli fil-perijodu tal-ipprogrammar preċedenti u dak kurrenti. Meta l-valutazzjoni tiżvela li r-rekwiżiti tal-verifikabbiltà u l-kontrollabbiltà ma jkunux ġew sodisfatti, il-miżuri kkonċernati għandhom jiġu aġġustati skont dan.

2. Meta tingħata għajnuna fuq il-bażi tal-ispejjeż standard jew spejjeż addizzjonali u dħul mitluf, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kalkoli rilevanti jkunu xierqa u preċiżi u stabbiliti bil-quddiem fuq il-bażi ta' kalkolu ġust, ekwu u verifikabbli. Għal dan il-għan, korp li jkun funzjonalment indipendenti mill-awtoritajiet responsabbli għall-implimentazzjoni tal-programmi u li jkollu l-kompetenza xierqa għandu jagħmel il-kalkoli jew jikkonferma l-adegwatezza u l-preċiżjoni tal-kalkoli. Fil-programm ta' żvilupp rurali għandha tiġi inkluża dikjarazzjoni li tikkonferma l-adegwatezza u l-preċiżjoni tal-kalkoli.

▼B

Artikolu 63

Ħlasijiet bil-quddiem

1. Il-pagament ta' ħlasijiet bil-quddiem għandu jkun soġġett għall-istabbiliment ta' garanzija tal-bank jew garanzija ekwivalenti korrispondenti għal 100 % tal-ammont tal-ħlas bil-quddiem. Fir-rigward tal-benefiċjarji pubbliċi, il-ħlasijiet bil-quddiem għandhom jitħallsu lill-muniċipalitajiet, l-awtoritajiet reġjonali u l-assoċjazzjonijiet tagħhom, kif ukoll lil korpi tal-liġi pubblika.

Faċilità pprovduta bħala garanzija minn awtorità pubblika għandha titqies li hi ekwivalenti għall-garanzija msemmija fl-ewwel subparagrafu, sakemm l-awtorità timpenja ruħha li tħallas l-ammont kopert minn dik il-garanzija jekk l-intitolament għall-ħlas bil-quddiem imħallas ma jkunx stabbilit.

2. Il-garanzija tista' tiġi rilaxxata meta l-aġenzija tal-pagamenti kompetenti tistabbilixxi li l-ammont ta' nefqa proprja korrispondenti għall-kontribuzzjoni pubblika marbuta mal-operazzjoni jaqbeż l-ammont tal-ħlas bil-quddiem.

TITOLU VI

ĠESTJONI, KONTROLL U PUBBLIĊITÀ

Artikolu 64

Responsabbiltajiet tal-Kummissjoni

Sabiex tiġi żgurata ġestjoni finanzjarja tajba, fil-kuntest tal-ġestjoni konġunta, skont l-Artikolu 317 TFUE, il-Kummissjoni għandha tieħu l-miżuri u twettaq il-kontrolli stabbiliti fir-Regolament (UE) Nru 1306/2013.

Artikolu 65

Responsabbiltajiet tal-Istati Membri

1. L-Istati Membri għandhom jadottaw id-dispożizzjonijiet leġislattivi, statutorji u amministrattivi skont l-Artikolu 58(1) tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 sabiex jiġi żgurat li l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jiġu protetti effettivament.

2. L-Istati Membri għandhom jaħtru, għal kull programm ta' żvilupp rurali, l-awtoritajiet li ġejjin:

(a) l-Awtorità ta' Ġestjoni, li tista' tkun korp pubbliku jew privat li jaġixxi fil-livell nazzjonali jew reġjonali, jew l-Istat Membru nnifsu meta jwettaq dak il-kompitu, u li tkun inkarigata mill-ġestjoni tal-programm ikkonċernat;

(b) l-aġenzija tal-pagamenti akkreditata skont it-tifsira tal-Artikolu 7 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013;

(c) il-korp ta' ċertifikazzjoni skont it-tifsira tal-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013.

▼B

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw, għal kull programm ta' żvilupp rurali, li s-sistema rilevanti tal-ġestjoni u l-kontroll tkun ġiet stabbilita b'mod li tiżgura allokazzjoni ċara u separazzjoni tal-funzjonijiet bejn l-Awtorità ta' Ġestjoni u korpi oħra. L-Istati Membri għandhom ikunu responsabbli biex jiżguraw li s-sistemi jiffunzjonaw b'mod effettiv matul il-perijodu ta' pprogrammar.

4. L-Istati Membri għandhom jiddefinixxu b'mod ċar il-kompiti tal-Awtorità ta' Ġestjoni, l-Aġenzija tal-Pagamenti u l-gruppi ta' azzjoni lokali taħt LEADER fir-rigward tal-applikazzjoni tal-kriterji ta' eliġibbiltà u ta' għażla u l-proċedura tal-għażla tal-proġetti.

Artikolu 66

Awtorità ta' Ġestjoni

1. L-Awtorità ta' Ġestjoni għandha tkun responsabbli għall-ġestjoni u l-implimentazzjoni tal-programm b'mod effiċjenti, effettiv u korrett u b'mod partikolari li:

(a) tiżgura li jkun hemm sistema elettronika sikura xierqa li tirreġistra, iżżomm, timmaniġġa u tirrapporta informazzjoni statistika dwar il-programm u l-implimentazzjoni tiegħu meħtieġa għall-finijiet tal-monitoraġġ u l-evalwazzjoni u, b'mod partikolari, l-informazzjoni meħtieġa għall-monitoraġġ tal-progress b'rabta mal-objettivi u l-prijoritajiet definiti;

(b) tipprovdi lill-Kummissjoni, sal-31 ta' Jannar u l-31 ta' Ottubru f'kull sena tal-programm, informazzjoni indikattiva rilevanti dwar l-operazzjonijiet magħżula għall-finanzjament, inkluż informazzjoni dwar ir-rendiment u indikaturi finanzjarji;

(c) tiżgura li l-benefiċjarji u l-korpi l-oħra involuti fl-implimentazzjoni tal-operazzjonijiet:

(i) jiġu mgħarrfa dwar l-obbligi tagħhom li jirriżultaw mill-għajnuna mogħtija, u jżommu sistema ta' kontabbiltà separata jew kodiċi ta' kontabbiltà xieraq għat-transazzjonijiet kollha marbuta mal-operazzjoni;

(ii) ikunu konxji tar-rekwiżiti fir-rigward tal-provvediment tad-data lill-Awtorità ta' Ġestjoni u r-reġistrazzjoni tar-rendiment u r-riżultati;

(d) tiżgura li l-evalwazzjoni ex ante msemmija fl-Artikolu 55 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 tikkonforma mas-sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni u taċċettahom u tippreżentahom lill-Kummissjoni;

(e) tiżgura li l-pjan ta' evalwazzjoni msemmi fl-Artikolu 56 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 ikun introdott, li l-evalwazzjoni tal-programm ex post imsemmija fl-Artikolu 57 tar-Regolament (UE) Nru1303/2013 issir fil-limiti ta' żmien stipulat f'dak ir-Regolament, sabiex ikun żgurat li dawn l-evalwazzjonijiet jikkonformaw mas-sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni u tippreżentahom lill-Kumitat ta' Monitoraġġ u lill-Kummissjoni;

(f) tipprovdi lill-Kumitat ta' Monitoraġġ bl-informazzjoni u d-dokumenti meħtieġa biex tkun issorveljata l-implimentazzjoni tal-programm fid-dawl tal-objettivi u l-prijoritajiet speċifiċi tiegħu;

▼B

(g) tfassal il-programm annwali dwar il-progress, inkluži t-tabelli ta' monitoraġġ aggregati, u, wara approvazzjoni mill-Kumitat ta' Monitoraġġ, tippreżentah lill-Kummissjoni;

(h) tiżgura li l-aġenzija tal-pagamenti tirċievi l-informazzjoni meħtieġa kollha, b'mod partikolari dwar il-proċeduri operati u kwalunkwe kontroll imwettaq b'relazzjoni mal-operazzjonijiet magħżula għall-finanzjament, qabel ma jkunu awtorizzati l-pagamenti;

(i) tiżgura l-pubbliċità għall-programm, inkluż permezz tan-netwerk rurali nazzjonali, billi tgħarraf lill-benefiċjarji potenzjali, lill-organizzazzjonijiet professjonali, lill-imsieħba ekonomiċi u soċjali, lill-korpi involuti fil-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa, u lill-organizzazzjonijiet mhux governattivi ikkonċernati, inkluži organizzazzjonijiet ambjentali, dwar il-possibbiltajiet offruti mill-programm u r-regoli sabiex jinkiseb aċċess għall-finanzjament tal-programm kif ukoll billi tgħarraf lill-benefiċjarji dwar il-kontribuzzjoni tal-Unjoni u lill-pubbliku ġenerali dwar ir-rwol li għandha l-Unjoni fil-programm.

2. L-Istat Membru jew l-Awtorità ta' Ġestjoni jistgħu jaħtru korp intermedjarju wieħed jew iktar li jinkludi lill-awtoritajiet lokali, il-korpi għall-iżvilupp reġjonali jew l-organizzazzjonijiet mhux governattivi, biex iwettqu l-ġestjoni u l-implimentazzjoni ta' operazzjonijiet għall-iżvilupp rurali.

Meta parti mill-kompiti tagħha jiġu delegati lil korp ieħor, l-Awtorità ta' Ġestjoni għandha żżomm responsabbiltà sħiħa għall-effiċjenza u l-korrettezza tal-ġestjoni u l-implimentazzjoni ta' dawk il-kompiti. L-Awtorità ta' Ġestjoni għandha tiżgura li jkunu stabbiliti dispożizzjonijiet xierqa li jippermettu lill-korp ieħor jikseb id-data u l-informazzjoni kollha meħtieġa għall-eżekuzzjoni ta' dawk il-kompiti.

3. Meta sottoprogramm tematiku, kif imsemmi fl-Artikolu 7, jiġi inkluż fil-programm għall-iżvilupp rurali, l-Awtorità ta' Ġestjoni tista' taħtar korp intermedjarju wieħed jew iktar, inkluži awtoritajiet lokali, gruppi ta' azzjoni lokali jew organizzazzjonijiet mhux governattivi, biex iwettqu l-ġestjoni u l-implimentazzjoni ta' dik l-istrateġija. F'dan il-każ għandu japplika l-paragrafu 2.

L-awtorità ta' ġestjoni għandha tiżgura li l-operazzjonijiet u r-rendimenti ta' dan is-sottoprogramm tematiku jiġu identifikati separatament għall-finijiet tas-sistema tal-monitoraġġ u l-evalwazzjoni msemmija fl-Artikolu 67.

4. Soġġett għar-rwol tal-aġenziji ta' pagament u korpi oħra kif stabbilit fir-Regolament (UE) Nru 1306/2013, fejn Stat Membru għandu aktar minn programm wieħed, jista' jiġi nominat korp ta' koordinazzjoni bil-għan li jiżgura l-konsistenza fl-immaniġġjar tal-fondi u li jipprovdi rabta bejn il-Kummissjoni u l-awtoritajiet ta' ġestjoni nazzjonali.

5. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistabbilixxu kondizzjonijiet uniformi għall-applikazzjoni tal-informazzjoni u r-rekwiżiti tal-pubbliċità msemmija fil-punt (i) tal-paragrafu 1.

▼B

TITOLU VII

MONITORAĠĠ U EVALWAZZJONI

KAPITOLU I

Dispożizzjonijiet ġenerali

Taqsima 1

Stabbiliment u objettivi sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni

Artikolu 67

Sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni

F'konformità ma' dan it-Titolu, għandha titfassal sistema komuni ta' monitoraġġ u evalwazzjoni b'kooperazzjoni bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri u għandha tiġi adottata mill-Kummissjoni permezz ta' atti ta' implimentazzjoni. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 84.

Artikolu 68

Għanijiet

Is-sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni għandu jkollha l-objettivi li:

(a) turi l-progress u l-kisbiet tal-politika ta' żvilupp rurali u li tevalwa l-impatt, l-effikaċja, l-effiċjenza u r-rilevanza tal-interventi tal-politika ta' żvilupp rurali;

(b) tikkontribwixxi biex jingħata appoġġ immirat aħjar għall-iżvilupp rurali;

(c) tappoġġa proċess ta' tagħlim komuni marbut mal-monitoraġġ u l-evalwazzjoni.

Taqsima 2

Dispożizzjonijiet tekniċi

Artikolu 69

Indikaturi komuni

1. Għandha tiġi speċifikata lista ta' indikaturi komuni marbuta mas-sitwazzjoni inizjali kif ukoll mal-eżekuzzjoni finanzjarja, ir-rendimenti, ir-riżultati u l-impatt tal-programm u li tkun applikabbli għal kull programm fis-sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni previsti fl-Artikolu 67 biex tkun tista' ssir l-aggregazzjoni tad-data fil-livell tal-Unjoni.

2. L-indikaturi komuni għandhom ikunu bbażati fuq data disponibbli u għandhom ikunu marbuta mal-istruttura u l-objettivi tal-politika ta' żvilupp rurali u għandhom jippermettu l-valutazzjoni tal-progress, l-effiċjenza u l-effikaċja tal-implimentazzjoni tal-politika abbażi tal-objettivi u l-miri fil-livell tal-Unjoni, nazzjonali u tal-programm. L-indikaturi komuni ta' impatt għandhom ikunu bbażati fuq id-data disponibbli.

▼B

3. L-evalwatur għandu jikkwantifika l-impatt tal-programm imkejjel mill-indikaturi tal-impatt. Abbażi tal-evidenza fl-evalwazzjonijiet dwar il-PAK, inklużi l-evalwazzjonijiet dwar programmi ta' Żvilupp Rurali, il-Kummissjoni għandha, bl-għajnuna tal-Istati Membri, tevalwa l-impatt ikkombinat tal-istrumenti kollha tal-PAK.

Artikolu 70

Sistema Elettronika ta' Informazzjoni

Informazzjoni ewlenija dwar l-implimentazzjoni tal-programm, dwar kull operazzjoni magħżula għall-finanzjament, kif ukoll dwar operazzjonijiet kompluti, meħtieġa għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni, inkluż informazzjoni ewlenija dwar kull benefiċjarju u proġett, għandhom jiġu rrekordjati u miżmuma elettronikament.

Artikolu 71

Għoti ta' informazzjoni

Il-benefiċjarji tal-appoġġ skont il-miżuri ta' żvilupp rurali u l-gruppi ta' azzjoni lokali għandhom jimpenjaw ruħhom li jipprovdu lill-Awtorità ta' Ġestjoni u/jew lill-evalwaturi maħtura jew korpi oħra delegati li jwettqu funzjonijiet f'isimha, l-informazzjoni kollha meħtieġa li tippermetti l-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-programm, b'mod partikolari biex jintlaħqu objettivi u prijoritajiet speċifikati.

KAPITOLU II

Monitoraġġ

Artikolu 72

Proċeduri ta' monitoraġġ

1. L-Awtorità ta' Ġestjoni u l-Kumitat għall-Monitoraġġ imsemmija fl-Artikolu 47 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 għandhom jissorveljaw il-kwalità tal-implimentazzjoni tal-programm.

2. L-Awtorità ta' Ġestjoni u l-Kumitat għall-Monitoraġġ għandhom iwettqu l-monitoraġġ ta' kull programm ta' żvilupp rurali permezz ta' indikaturi finanzjarji, tar-rendimenti u tal-miri.

Artikolu 73

Kumitat ta' monitoraġġ

L-Istati Membri bi programmi reġjonali jistgħu jistabbilixxu Kumitat għall-Monitoraġġ nazzjonali biex jikkoordina l-implimentazzjoni ta' dawn il-programmi b'rabta mal-Qafas Nazzjonali u l-użu tar-riżorsi finanzjarji.

▼B

Artikolu 74

Responsabbiltajiet tal-Kumitat ta' Monitoraġġ

Il-Kumitat għall-Monitoraġġ għandu jkun sodisfatt bil-prestazzjoni tal-programm ta' żvilupp rurali u bl-effikaċja tal-implimentazzjoni tiegħu. Għal dan il-għan, minbarra l-funzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 49 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, il-Kumitat għall-Monitoraġġ għandu:

(a) jiġi kkonsultat u għandu jagħti opinjoni, fi żmien erba' xhur mid-deċiżjoni li tapprova l-programm, dwar il-kriterji tal-għażla għal operazzjonijiet iffinanzjati, li għandhom jiġu riveduti skont il-ħtiġijiet tal-ipprogrammar;

(b) jeżamina l-attivitajiet u r-rendimenti relatati mal-progress fl-implimentazzjoni tal-pjan ta' evalwazzjoni tal-programm;

(c) jeżamina, b'mod partikolari, azzjonijiet fil-programmrelatati mal-issodisfar tal-kondizzjonalitajiet ex ante, li jaqgħu taħt ir-responsabbiltajiet tal-Awtorità ta' Ġestjoni, u għandu jkun informat dwar azzjonijiet relatati mal-issodisfar ta' kondizzjonalitajiet ex ante oħrajn;

(d) jipparteċipa fin-netwerk rurali nazzjonali għall-iskambju ta' informazzjoni dwar l-implimentazzjoni tal-programm; u

(e) jqis u japprova r-rapporti ta' implimentazzjoni annwali qabel ma jintbagħtu lill-Kummissjoni.

Artkolu 75

Rapport dwar l-implementazzjoni annwali

1. Sat-30 ta' Ġunju 2016 u sat-30 ta' Ġunju ta' kull sena sussegwenti sa u inkluża l-2024, l-Istati Membri għandhom jippreżentaw lill-Kummissjoni rapport annwali ta' implimentazzjoni dwar l-implimentazzjoni tal-programmi ta' żvilupp rurali fis-sena kalendarja ta' qabel. Ir-rapport ippreżentat fl-2016 għandu jkopri s-snin kalendarji 2014 u 2015.

2. Minbarra li jikkonformaw mar-rekwiżiti tal-Artikolu 50 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 r-rapporti ta' implimentazzjoni annwali għandhom jinkludu informazzjoni, inter alia, dwar l-impenji finanzjarji u n-nefqa għal kull miżura, u taqsira tal-attivitajiet magħmula b'rabta mal-pjan ta' evalwazzjoni.

3. Minbarra li jikkonforma mar-rekwiżiti tal-Artikolu 50 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, ir-rapport annwali dwar l-implimentazzjoni ppreżentat fl-2017 għandu jkopri wkoll deskrizzjoni tal-implimentazzjoni ta' kwalunkwe sottoprogramm inkluż fil-programm.

4. Minbarra li jikkonforma mar-rekwiżiti tal-Artikolu 50 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, ir-rapport annwali dwar l-implimentazzjoni ppreżentat fl-2019 għandu jkopri wkoll deskrizzjoni tal-implimentazzjoni ta' kwalunkwe sottoprogramm inkluż fil-programm u valutazzjoni tal-progress li jkun sar biex jiġi żgurat approċċ integrat biex il-FAEŻR u strumenti finanzjarji oħra tal-UE jintużaw għall-appoġġ tal-iżvilupp territorjali taż-żoni rurali, inkluż permezz ta' strateġiji ta' żvilupp lokali.

5. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistipulaw regoli dwar il-preżentazzjoni tar-rapporti annwali dwar l-implimentazzjoni. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 84.

▼B

KAPITOLU III

Evalwazzjoni

Artikolu 76

Dispożizzjonijiet ġenerali

1. Il-Kummissjoni tista' tadotta atti ta' implimentazzjoni li jispeċifikaw l-elementi li għandhom jiġu inklużi fl- evalwazzjoni ex ante u ex post, imsemmija fl-Artikoli 55 u 57 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 u li jistabilixxu r-rekwiżiti minimi għall-pjan ta' evalwazzjoni msemmi fl-Artikolu 56 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 84.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-evalwazzjonijiet huma f'konformità mal-approċċ ta' evalwazzjoni komuni miftiehem f'konformità mal-Artikolu 67, għandhom jorganizzaw il-produzzjoni u l-ġbir tad-data meħtieġa, u għandhom jipprovdu d-diversi biċċiet ta' informazzjoni pprovduti mis-sistema ta' monitoraġġ lill-evalwaturi.

3. Ir-rapporti ta' evalwazzjoni għandhom ikunu disponibbli mill-Istati Membri fuq l-internet u mill-Kummissjoni fuq is-sit tal-internet tagħha.

Artikolu 77

Evalwazzjoni ex ante

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-evalwatur ex ante huwa involut minn stadju bikri fil-proċess tal-iżvilupp tal-programm ta' żvilupp rurali, inkluż fl-iżvilupp tal-analiżi msemmi fl-Artikolu 8(1)(b), fid-disinn tal-loġika tal-intervent tal-programm u fl-istabbiliment tal-miri tal-programm.

Artikolu 78

Evalwazzjoni ex post

Fl-2024, għandu jitħejja rapport ta' evalwazzjoni ex post mill-Istati Membri għal kull wieħed mill-programmi ta' żvilupp rurali tagħhom. Dak ir-rapport għandu jiġi ppreżentat lill-Kummissjoni sal-31 ta' Diċembru 2024.

Artikolu 79

Sinteżi tal-evalwazzjonijiet

Għandhom isiru sinteżi fil-livell tal-Unjoni tar-rapporti ta' evalwazzjoni ex ante u ex post taħt ir-responsabbiltà tal-Kummissjoni.

Is-sinteżi tar-rapporti tal-evalwazzjoni għandha titlesta sa mhux iżjed tard mill-31 ta' Diċembru tas-sena wara l-preżentazzjoni tal-evalwazzjonijiet rilevanti.

▼B

TITOLU VIII

DISPOŻIZZJONIJIET DWAR IL-KOMPETIZZJONI

Artikolu 80

Regoli li japplikaw għall-intrapriżi

Meta jingħata appoġġ skont dan ir-Regolament għal forom ta' kooperazzjoni bejn intrapriżi, dan għandu jingħata biss lil dawk il-forom ta' kooperazzjoni li jikkonformaw mar-regoli ta' kompetizzjoni kif japplikaw bis-saħħa tal-Artikoli 206 sa 210 tar-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (UE) Nru 1308/2013.

Artikolu 81

Għajnuna mill-Istat

1. Sakemm mhux previst mod ieħor skont dan it-Titolu, l-Artikoli 107, 108 u 109 TFUE għandhom japplikaw għal appoġġ għall-iżvilupp rurali mill-Istati Membri.

2. L-Artikoli 107, 108 u 109 TFUE ma għandhomx japplikaw għal pagamenti magħmula mill-Istati Membri skont, u f'konformità ma' dan ir-Regolament, jew għal finanzjament nazzjonali addizzjonali msemmi fl-Artikolu 82, fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 TFUE.

Artikolu 82

Finanzjament nazzjonali addizzjonali

Il-ħlasijiet li saru mill-Istati Membri fir-rigward tal-operazzjonijiet li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 TFUE u intenzjonati li jipprovdu finanzjament addizzjonali għall-iżvilupp rurali li għalih jingħata l-appoġġ tal-Unjoni fi kwalunkwe ħin matul il-perijodu ta' programmar, għandhom jiġu inklużi mill-Istati Membri fil-programm għall-iżvilupp rurali kif previst fil-paragrafu 1(j) tal-Artikolu 8 u, fejn ikunu konformi mal-kriterji skont dan ir-Regolament, għandhom jiġu approvati mill-Kummissjoni.

TITOLU IX

SETGĦAT TAL-KUMMISSJONI, DISPOŻIZZJONIJIET KOMUNI U DISPOŻIZZJONIJIET TRANSIZZJONALI U FINALI

KAPITOLU I

Setgħat tal-Kummissjoni

Artikolu 83

Eżerċizzju tad-delega

1. Il-Kummissjoni qed tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati msemmija fl-Artikolu 2(3), l-Artikolu 14(5), l-Artikolu 16(5), l-Artikolu 19(8), l-Artikolu 22(3), l-Artikolu 28(10) u (11), l-Artikolu 29(6), l-Artikolu 30(8), l-Artikolu 33(4), l-Artikolu 34(5), l-Artikolu 35(10), l-Artikolu 36(5), l-Artikolu 45(6), l-Artikolu 47(6) u l-Artikolu 89, soġġetta għall-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.

▼B

2. Is-setgħa li jiġu adottati l-atti delegati msemmija fl-Artikolu 2(3), l-Artikolu 14(5), l-Artikolu 16(5), l-Artikolu 19(8), l-Artikolu 22(3), l-Artikolu 28(10) u (11), l-Artikolu 29(6), l-Artikolu 30(8), l-Artikolu 33(4), l-Artikolu 34(5), l-Artikolu 35(10), l-Artikolu 36(5), l-Artikolu 45(6), l-Artikolu 47(6) u l-Artikolu 89 għandha tingħata lill-Kummissjoni għal perijodu ta' seba' snin mid-data tad-dħul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament. Il-Kummissjoni għandha tfassal rapport dwar id-delega tas-setgħa mhux aktar tard minn disa' xhur qabel tmiem il-perijodu ta' seba' snin. Id-delega tas-setgħa għandha tiġi estiża b'mod taċitu għal perijodi tal-istess tul, sakemm il-Parlament Ewropew jew il-Kunsill ma jopponux tali estensjoni mhux aktar tard minn tliet xhur qabel it-tmiem ta' kull perijodu.

3. Is-setgħa biex jiġu adottati atti ddelegati msemmija fl-Artikolu 2(3), l-Artikolu 14(5), l-Artikolu 16(5), l-Artikolu 19(8), l-Artikolu 22(3), l-Artikolu 28(10) u (11), l-Artikolu 29(6), l-Artikolu 30(8), l-Artikolu 33(4), l-Artikolu 34(5), l-Artikolu 35(10), l-Artikolu 36(5), l-Artikolu 45(6), l-Artikolu 47(6) u l-Artikolu 89 tista' tiġi rrevokata fi kwalunkwe ħin mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni li tirrevoka għandha ġġib fi tmiemha d-delega tas-setgħat speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Hija għandha tibda tapplika mill-jum ta' wara l-pubblikazzjoni tad-Deċiżjoni f'Il-*Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jew f'data iżjed tard speċifikata fih. Hija m'għandha taffetwa l-validità tal-ebda att delegat diġà fis-seħħ.

4. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifika fl-istess żmien lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar dan.

5. Att delegat adottat skont l-Artikolu 2(3), l-Artikolu 14(5), l-Artikolu 16(5), l-Artikolu 19(8), l-Artikolu 22(3), l-Artikolu 28(10) u (11), l-Artikolu 29(6), l-Artikolu 30(8), l-Artikolu 33(4), l-Artikolu 34(5), l-Artikolu 35(10), l-Artikolu 36(5), l-Artikolu 45(6) u l-Artikolu 47(6) u l-Artikolu 89 għandu jidħol fis-seħħ biss jekk ma tkun saret l-ebda oġġezzjoni la mill-Parlament Ewropew u lanqas mill-Kunsill fi żmien perijodu ta' xahrejn min-notifika dwar dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel l-iskadenza ta' dak il-perijodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn li huma għarrfu lill-Kummissjoni li mhux se joġġezzjonaw. Dak il-perijodu għandu jiġi estiż b'xahrejn bl-inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill.

Artikolu 84

Proċedura tal-Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tiġi megħjuna minn kumitat imsejjaħ "Kumitat għall-Iżvilupp Rurali". Dak il-Kumitat għandu jkun kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

▼B

KAPITOLU II

Dispożizzjonijiet Komuni

Artikolu 85

Skambju ta' informazzjoni u dokumenti

1. Il-Kummissjoni, flimkien mal-Istati Membri, għandha tistabbilixxi sistema ta' informazzjoni li tippermetti l-iskambju sikur ta' data ta' interess komuni bejn il-Kummissjoni u kull Stat Membru. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistipulaw regoli dwar it-tħaddim ta' dik is-sistema. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 84.

2. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li jkun hemm sistema elettronika sikura xierqa li tirreġistra, iżżomm u timmaniġġa informazzjoni ewlenija u tirrapporta dwar il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni.

Artikolu 86

Proċessar u protezzjoni tad-data personali

1. L-Istati Membri u l-Kummissjoni għandhom jiġbru d-data personali bil-għan li jwettqu l-obbligi rispettivi tagħhom ta' ġestjoni, kontroll, monitoraġġ u evalwazzjoni skont dan ir-Regolament, u b'mod partikolari, dawk stabbiliti fit-Titoli VI u VII, u ma għandhomx jipproċessaw din id-data b'mod li hija inkompatibbli ma' dan il-fini.

2. Fejn id-data personali hija pproċessata għall-finijiet ta' monitoraġġ u evalwazzjoni skont it-Titolu VII, bl-użu tas-sistema elettronika sigura msemmija fl-Artikolu 85, din għandha tkun anonima, u pproċessata f'forma aggregata biss.

3. Data personali għandha tiġi proċessata skont ir-regoli tad-Direttiva 95/46/KE u r-Regolament (KE) Nru 45/2001. B'mod partikolari, tali data ma għandiex tiġi maħżuna f'forma li tippermetti l-identifikazzjoni tas-suġġetti tad-data għal aktar żmien milli huwa meħtieġ għall-finijiet li għalihom tkun inġabret jew li għalihom tiġi pproċessata ulterjorment, b'kont meħud tal-perijodi ta' żamma minimi stabbiliti fil-liġi applikabbli nazzjonali u tal-Unjoni.

4. L-Istati Membri għandhom jinfurmaw lis-suġġetti tad-data li d-data personali tagħhom tista' tiġi pproċessata mill-korpi nazzjonali u tal-Unjoni skont il-paragrafu 1 u li f'dan ir-rigward huma jgawdu mid-drittijiet stabbiliti fir-regoli tal-protezzjoni tad-data ta', rispettivament, id-Direttiva 95/46/KE u r-Regolament (KE) Nru 45/2001.

5. L-Artikoli 111 sa 114 fir-Regolament (UE) 1306/2013 għandhom japplikaw għal dan l-Artikolu.

▼B

Artikolu 87

Dispożizzjonijiet ġenerali tal-PAK

Ir-Regolament (UE) Nru 1306/2013 u d-dispożizzjonijiet adottati skontu għandhom japplikaw b'rabta mal-miżuri stabbiliti f'dan ir-Regolament.

KAPITOLU III

Dispożizzjonijiet tranżitorji u finali

Artikolu 88

Regolament (KE) Nru 1698/2005

Ir-Regolament (KE) Nru 1698/2005 għandu jitħassar.

Ir-Regolament (KE) Nru 1698/2005 għandu jibqa' japplika għal operazzjonijiet implimentati skont il-programmi approvati mill-Kummissjoni taħt dak ir-Regolament qabel l-1 ta' Jannar 2014.

Artikolu 89

Dispożizzjonijiet tranżizzjonali

Sabiex tiffaċilita t-transizzjoni mis-sistema stabbilita mir-Regolament (KE) Nru 1698/2005 għas-sistema stabbilita minn dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati taħt l-Artikolu 83 li jistipula l-kondizzjonijiet li taħthom l-appoġġ approvat mill-Kummissjoni taħt ir-Regolament (KE) Nru 1698/2005 jista' jiġi integrat f'appoġġ previst taħt dan ir-Regolament, inkluż għal assistenza teknika u għall-evalwazzjonijiet ex-post. Dawk l-atti delegati jistgħu wkoll jipprovdu kondizzjonijiet għat-tranżizzjoni mill-appoġġ għall-iżvilupp rurali għall-Kroazja skont ir-Regolament (KE) Nru 1085/2006 għall-appoġġ stipulat skont dan ir-Regolament.

Artikolu 90

Dħul fis-seħħ u applikazzjoni

Dan ir-Regolament għandu jidħol fis-seħħ fil-jum tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-*Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Huwa għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2014.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

▼M3

ANNESS I

RENDIKONT TAT-TQASSIM TAL-APPOĠĠ TAL-UNJONI GĦALL-IŻVILUPP RURALI (2014 SA 2020)

(prezzijiet kurrenti f'EUR)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	AMMONT TOTALI 2014-2020
Il-Belġju	78 342 401	78 499 837	91 078 375	97 175 076	97 066 202	102 912 713	102 723 155	647 797 759
Il-Bulgarija	335 499 038	335 057 822	337 270 538	340 409 994	339 966 052	339 523 306	338 990 216	2 366 716 966
Ir-Repubblika Ċeka	314 349 445	312 969 048	345 955 782	344 509 078	343 033 490	323 242 050	321 615 103	2 305 673 996
Id-Danimarka	90 287 658	90 168 920	136 397 742	144 868 072	153 125 142	152 367 537	151 588 619	918 803 690
Il-Ġermanja	1 221 378 847	1 219 851 936	1 407 185 642	1 404 073 302	1 400 926 899	1 397 914 658	1 394 588 766	9 445 920 050
L-Estonja	103 626 144	103 651 030	111 192 345	122 865 093	125 552 583	127 277 180	129 177 183	823 341 558
L-Irlanda	313 148 955	313 059 463	313 149 965	313 007 411	312 891 690	312 764 355	312 570 314	2 190 592 153
Il-Greċja	605 051 830	604 533 693	705 210 906	703 471 245	701 719 722	700 043 071	698 261 326	4 718 291 793
Spanja	1 187 488 617	1 186 425 595	1 186 659 141	1 185 553 005	1 184 419 678	1 183 448 718	1 183 394 067	8 297 388 821
Franza	1 404 875 907	1 635 877 165	1 663 306 545	1 665 777 592	1 668 304 328	1 671 324 729	1 675 377 983	11 384 844 249
Il-Kroazja	332 167 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	2 026 222 500
L-Italja	1 480 213 402	1 483 373 476	1 491 492 990	1 493 380 162	1 495 583 530	1 498 573 799	1 501 763 408	10 444 380 767
Ċipru	18 895 839	18 893 552	18 897 207	18 894 801	18 892 389	18 889 108	18 881 481	132 244 377
Il-Latvja	138 327 376	150 968 424	153 066 059	155 139 289	157 236 528	159 374 589	161 491 517	1 075 603 782
Il-Litwanja	230 392 975	230 412 316	230 431 887	230 451 686	230 472 391	230 483 599	230 443 386	1 613 088 240
Il-Lussemburgu	14 226 474	14 272 231	14 318 896	14 366 484	14 415 051	14 464 074	14 511 390	100 574 600

▼M3

(prezzijiet kurrenti f'EUR)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	AMMONT TOTALI 2014-2020
L-Ungerija	495 668 727	495 016 871	489 265 618	488 620 684	488 027 342	487 402 356	486 662 895	3 430 664 493
Malta	13 880 143	13 965 035	13 938 619	13 914 927	13 893 023	13 876 504	13 858 647	97 326 898
Il-Pajjiżi l-Baxxi	87 118 078	87 003 509	118 496 585	118 357 256	118 225 747	118 107 797	117 976 388	765 285 360
L-Awstrija	557 806 503	559 329 914	560 883 465	562 467 745	564 084 777	565 713 368	567 266 225	3 937 551 997
Il-Polonja	1 569 517 638	1 175 590 560	1 193 429 059	1 192 025 238	1 190 589 130	1 189 103 987	1 187 301 202	8 697 556 814
Il-Portugall	577 031 070	577 895 019	578 913 888	579 806 001	580 721 241	581 637 133	582 456 022	4 058 460 374
Ir-Rumanija	1 149 848 554	1 148 336 385	1 176 689 135	1 186 544 149	1 184 725 381	1 141 925 604	1 139 927 194	8 127 996 402
Is-Slovenja	118 678 072	119 006 876	119 342 187	119 684 133	120 033 142	120 384 760	120 720 633	837 849 803
Is-Slovakkja	271 154 575	213 101 979	215 603 053	215 356 644	215 106 447	214 844 203	214 524 943	1 559 691 844
Il-Finlandja	335 440 884	336 933 734	338 456 263	340 009 057	341 593 485	343 198 337	344 776 578	2 380 408 338
L-Isvezja	257 858 535	258 014 757	249 223 940	249 386 135	249 552 108	249 710 989	249 818 786	1 763 565 250
Ir-Renju Unit	667 773 873	752 322 030	755 698 156	755 518 938	755 301 511	756 236 113	756 815 870	5 199 666 491
Total UE-28	13 970 049 060	13 796 873 677	14 297 896 488	14 337 975 697	14 347 801 509	14 297 087 137	14 299 825 797	99 347 509 365
Assistenza teknika	34 130 699	34 131 977	34 133 279	34 134 608	34 135 964	34 137 346	34 138 756	238 942 629
Totali	14 004 179 759	13 831 005 654	14 332 029 767	14 372 110 305	14 381 937 473	14 331 224 483	14 333 964 553	99 586 451 994

▼B

ANNESS II

AMMONTI U RATI TA' APPOĠĠ

Artikolu	Suġġett	Ammont Massimu f'EUR jew rata	
15(8)	Servizzi konsultattivi, servizzi ta' ġestjoni u ta' sostituzzjoni b'rabta mal-azjendi agrikoli	1 500	Għal kull parir
		200 000	Għal kull tliet snin għat-taħriġ tal-konsulenti
16(2)	Attivitajiet ta' informazzjoni u promozzjoni	70 %	Tal-ispejjeż eliġibbli tal-azzjoni
16(4)	Skemi ta' kwalità jew prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel	3 000	Għal kull azjenda għal kull sena
17(3)	Investiment f'assi fiżiċi		Settur agrikolu
		50 %	Tal-ammont tal-investiment eliġibbli f'reġjuni inqas żviluppati u fir-reġjuni kollha li l-PDG per capita tagħhom għall-perijodu 2007 - 2013 kien anqas minn 75 % tal-medja tal-UE-25 għall-perijodu ta' referenza iżda li l-PDG per capita tagħhom huwa ogħla minn 75 % tal-medja tal-PDG tal-UE-27.
		75 %	Tal-ammont ta' investiment eliġibbli fir-reġjuni ultraperiferiċi
		75 %	Tal-ammont ta' investiment eliġibbli fil-Kroazja għall-implimentazzjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 91/676/KEE [1] (*) f'perijodu massimu ta' erba' snin mid-data tal-adeżjoni skont l-Artikolu 3(2) u l-Artikolu 5(1) ta' dik id-Direttiva
		75 %	Tal-ammont ta' investiment eliġibbli fil-gżejjer żgħar tal-Eġew
		40 %	Tal-ammont ta' investiment eliġibbli f'reġjuni oħra Dawn ir-rati ta' hawn fuq jistgħu jiżdiedu b'20 punt perċentwali addizzjonali, sakemm l-appoġġ massimu kkombinat ma jaqbiżx 90 %, għal: — Bdiewa żgħażagħ kif definiti f'dan ir-Regolament, jew li diġà ġew stabbiliti matul il-ħames snin qabel l-applikazzjoni għall-appoġġ; — Investimenti kollettivi u proġetti integrati, inklużi dawk marbutin ma' amalgamazzjoni ta' organizzazzjonijiet tal-produtturi; — Żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali u restrizzjonijiet oħrajn speċifiċi kif imsemmi fl-Artikolu 32;

▼B

Artikolu	Suġġett	Ammont Massimu f'EUR jew rata	
			— Operazzjonijiet appoġġati fil-qafas tas-SEI; — Investimenti marbutin mal-operazzjonijiet skont l-Artikoli 28 u 29
			Proċessar u kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti elenkati fl-Anness I tat-TFUE
		50 %	Tal-ammont tal-investiment eliġibbli f'reġjuni inqas żviluppati u fir-reġjuni kollha li l-PDG per capita tagħhom għall-perijodu 2007 - 2013 kien anqas minn 75 % tal-medja tal-UE-25 għall-perijodu ta' referenza iżda li l-PDG per capita tagħhom huwa ogħla minn 75 % tal-medja tal-PDG tal-UE-27.
		75 %	Tal-ammont ta' investiment eliġibbli fir-reġjuni ultraperiferiċi
		75 %	Tal-ammont ta' investiment eliġibbli fil-gżejjer żgħar tal-Eġew
		40 %	Tal-ammont ta' investiment eliġibbli f'reġjuni oħra Ir-rati ta' hawn fuq jistgħu jiżdiedu b'20 punt perċentwali addizzjonali, sakemm dak it-total tal-appoġġ massimu pprovdut ma jaqbiżx 90 %, għal operazzjonijiet appoġġjati fil-qafas tas-SEI jew dawk marbutin ma' amalgazzjoni ta' organizzazzjonijiet tal-produtturi
17(4)	Investiment f'assi fiżiċi	100 %	Investimenti mhux produttivi u infrastruttura agrikola u forestali
18(5)	Ir-restawr tal-potenzjal tal-produzzjoni agrikola li saritlu ħsara b'diżastri naturali u l-introduzzjoni ta' azzjonijiet ta' prevenzjoni xierqa	80 %	Tal-ammont ta' spejjeż tal-investiment eliġibbli għal operazzjonijiet ta' prevenzjoni mwettqa mill-bdiewa individwali.
		100 %	Tal-ammont ta' spejjeż tal-investiment eliġibbli għal operazzjonijiet ta' prevenzjoni mwettqa kollettivamemt minn aktar minn benefiċjarju wieħed.
		100 %	Tal-ammont ta' spejjeż ta' investiment eliġibbli għal operazzjonijiet għar-restawr ta' art agrikola u potenzjal tal-produzzjoni li saritilhom ħsara minħabba diżastri naturali u avvenimenti katastrofiċi.
19(6)	Żvilupp tal-azjenda agrikola u tan-negozju	70 000	Għal kull bidwi żgħażugħ skont l-Artikolu 19(1)(a)(i)
		70 000	Għal kull intrapriża skont l-Artikolu 19(1)(a)(ii)
		15 000	Għal kull azjenda agrikola żgħira skont l-Artikolu 19(1)(a)(iii)

▼B

Artikolu	Suġġett	Ammont Massimu f'EUR jew rata	
23(3)	Stabbiliment ta' sistemi agroforestali	80 %	Tal-ammont ta' investiment eliġibbli għall-istabbiliment ta' sistemi agroforestali
26(4)	Investimenti f' teknoloġiji tal-forestrija u fl-ipproċessar, fil-mobilizzazzjoni u fil-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti tal-forestrija	65 %	Tal-ammont ta' investiment eliġibbli f'reġjuni inqas żviluppati
		75 %	Tal-ammont ta' investiment eliġibbli fir-reġjuni ultraperiferiċi
		75 %	Tal-ammont ta' investiment eliġibbli fil-gżejjer żgħar tal-Eġew
		40 %	Tal-ammont ta' investiment eliġibbli f'reġjuni oħra
27(4)	Stabbiliment ta' gruppi u organizzazzjonijiet ta' produtturi	10 %	Bħala perċentwal tal-produzzjoni kummerċjalizzata fl-ewwel ħames snin wara r-rikonoxximent. L-appoġġ għandu jkun digressiv.
		100 000	L-ammont massimu fis-sena fil-każijiet kollha.
28(8)	Agroambjent - klima	600 (*)	Għal kull ettaru fis-sena għall-uċuħ tar-raba' annwali
		900 (*)	Għal kull ettaru fis-sena għall-uċuħ tar-raba' perenni speċjalizzati
		450 (*)	Għal kull ettaru fis-sena għal użi oħra tal-art
		200 (*)	Għal kull unità ta' bhejjem ("LU" – Livestock Unit) fis-sena għal speċijiet lokali fil-periklu li jintilfu għall-iskopijiet tal-bdiewa
29(5)	Biedja organika	600 (*)	Għal kull ettaru fis-sena għall-uċuħ tar-raba' annwali
		900 (*)	Għal kull ettaru fis-sena għall-uċuħ tar-raba' perenni speċjalizzati
		450 (*)	Għal kull ettaru fis-sena għal użi oħra tal-art
30(7)	Pagamenti skont Natura 2000 u d-Direttiva Qafas dwar l-ilma	500 (*)	Massimu għal kull ettaru fis-sena fil-perijodu inizjali li ma jaqbiżx ħames snin
		200 (*)	Massimu għal kull ettaru fis-sena
		50 (**)	Minimu għal kull ettaru fis-sena għal pagamenti skont id-Direttiva Qafas dwar l-ilma
31(3)	Pagamenti lil żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet speċifiċi oħra	25	Minimu għal kull ettaru fis-sena fuq il-medja taż-żona tal-benefiċjarju li qed jirċievi l-appoġġ
		250 (*)	Massimu għal kull ettaru fis-sena
		450 (*)	Massimu għal kull ettaru fis-sena fiż-żoni bil-muntanji kif definit fl-Artikolu 32(2)

▼B

Artikolu	Suġġett	Ammont Massimu f'EUR jew rata	
33(3)	Trattament xieraq tal-annimali	500	Għal kull LU
34(3)	Servizzi ambjentali u klimatiċi tal-foresti u konservazzjoni tal-foresti	200 (*)	Għal kull ettaru fis-sena
37(5)	Assigurazzjoni fuq l-uċuħ tar-raba', l-annimali u l-pjanti	65 %	Tal-primjum tal-assigurazzjoni dovut
38(5)	Fond mutwu għal avvenimenti klimatiċi negattivi, mard tal-annimali u tal-pjanti, infestazzjonijiet ta' organiżmi ta' ħsara u inċidenti ambjentali	65 %	Tal-ispejjeż eliġibbli.
39(5)	Għodda għall-istabilizzazzjoni tad-dħul	65 %	Tal-ispejjeż eliġibbli

([1]) Direttiva tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 1991 dwar il-protezzjoni tal-ilma kontra t-tniġġis ikkawżat min-nitrati minn sorsi agrikoli (ĠU L 375, 31.12.1991, p. 1).

(*) Dawn l-ammonti jistgħu jiġu miżjuda f'każijiet sostanzjati kif xieraq filwaqt li jitqiesu ċirkostanzi speċifiċi li għandhom jiġu ġġustifikati fil-programmi ta' żvilupp rurali.

(**) Dan l-ammont jista' jitnaqqas f'każijiet sostanzjati kif xieraq filwaqt li jitqiesu ċirkostanzi speċifiċi li għandhom jiġu ġġustifikati fil-programmi ta' żvilupp rurali.

NB: L-intensità tal-għajnuna hija mingħajr preġudizzju għar-regoli tal-Unjoni dwar Għajnuna mill-Istat

▼B

ANNESS III

KRITERJI BIJOFIZICI GHAD-DELIMITAZZJONI TAZ-ZONI LI JIFFACCJAW RESTRIZZJONIJIET NATURALI

KRITERJU	DEFINIZZJONI	LIMITU MINIMU
KLIMA		
Temperatura Baxxa (*)	Tul tal-perijodu ta' tkabbir (numru ta’ jiem) definit bin-numru ta’ jiem bit-temperatura medja ta’ kuljum > 5 °C (LGP_{t5}) jew	≤ 180 jum
	Total ta’ żmien termali (grad-jiem) għal Perjodu ta' Tkabbir definit bit-temperatura medja akkumulata ta’ kuljum > 5 °C	≤ 1 500 grad-jiem
Nixfa	Proporzjon tal-preċipitazzjoni annwali (P) mal-evapotranspirazzjoni potenzjali annwali (PET)	P/PET ≤ 0.5
KLIMA U ĦAMRIJA		
Eċċess ta’ Umdità fil-Ħamrija	Numru ta’ jiem fil-kapaċità tal-għalqa jew iktar	≥ 230 jum
ĦAMRIJA		
Skular Limitat ta’ Ilma mill-Ħamrija (*)	Żoni li huma mifqugħa bl-ilma għal tul ta’ żmien sinifikanti tas-sena	Imxarrba sa fond ta’ 80 cm mill-wiċċ tal-ħamrija għal iktar minn 6 xhur, jew sa fond ta’ 40 cm għal iktar minn 11-il xahar jew Ħamrija li fiha ma jiskulax jew ma tantx jiskula ilma jew Xejra ta’ kulur “gleyic” f’fond ta’ 40 cm mill-wiċċ
Konsistenza Mhux Favorevoli u Natura Ġeblija (*)	Abbundanza relattiva ta’ tafal, ħama, ramel, materjal organiku (piż %) u frazzjonijiet ta’ materjal grezz (volumetriku %)	≥ 15 % tal-volum tal-ħamrija ta’ fuq hu materjal grezz inkluż blat, ġebel kbir jew
		klassi ta' konsistenza ta' nofs jew aktar (b'mod kumulattiv) ta' 100 cm tal-wiċċ tal-ħamrija hija ramel, ramel sedimentali definit bħala: ħama % + (2 × tafal %) ≤ 30 % jew
		Klassi ta’ konsistenza tal-ħamrija ta’ fuq hija tafal tqil (≥ 60 % tafal) jew
		Ħamrija organika (materja organika ≥ 30 %) ta’ mill-inqas 40 cm jew
		Il-ħamrija ta' fuq fiha 30 % jew aktar tafal, u hemm proprjetajiet vertiċi sa fond ta' 100 cm mill-wiċċ tal-ħamrija

▼B

KRITERJU	DEFINIZZJONI	LIMITU MINIMU
Għeruq Mhux fil-Fond	Fond (cm) mill-wiċċ tal-ħamrija għall-ġebel iebes koerenti jew il-qiegħ iebes	≤ 30 cm
Proprjetajiet Kimiċi Dgħajfa (*)	Preżenza ta' mluħa, sodju li jista' jiġi skambjat, aċidità eċċessiva	Salinità: ≥ 4 deċi-Siemens għal kull metru (dS/m) fil-ħamrija ta' fuq jew
		Sodiċità: ≥ 6 Perċentwal tas-sodju li jista' jiġi skambjat (ESP) f'nofs jew aktar (b'mod kumulattiv) tas-saff tal-wiċċ sa 100 cm fond tal-ħamrija jew
		Aċidità tal-Ħamrija: pH ≤ 5 (fl-ilma) fil-ħamrija tal-wiċċ
TERREN		
Xaqliba Wieqfa	Bidla fl-elevazzjoni fir-rigward tad-distanza planimetrika (%)	≥ 15 %

(*) L-Istati Membri jeħtieġu jivverifikaw l-ilħuq ta' dan il-kriterju fil-konfront biss tal-limiti li huma rilevanti għas-sitwazzjoni speċifika ta' żona

▼B

ANNESS IV

LISTA INDIKATTIVA TA' MIŻURI U OPERAZZJONIJIET TA' RILEVANZA PARTIKOLARI GĦAS-SOTTOPROGRAMMI TEMATIĊI MSEMMIJA FL-ARTIKOLU 7

Bdiewa żgħażagħ:

- Għajnuna għall-bidu ta' negozju għal bdiewa żgħażagħ li jwaqqfu għall-ewwel darba azjenda agrikola
- Investimenti f'assi fiżiċi
- Trasferiment tal-għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni
- Servizzi konsultattivi, servizzi ta' ġestjoni u ta' sostituzzjoni b'rabta mal-azjendi agrikoli
- Kooperazzjoni
- Investimenti f'attivitajiet mhux agrikoli

Azjendi agrikoli żgħar:

- Għajnuna għall-bidu ta' negozju għall-iżvilup ta' azjendi agrikoli żgħar
- Investimenti f'assi fiżiċi
- Skemi ta' kwalità għal prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel
- Trasferiment tal-għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni
- Servizzi konsultattivi, servizzi ta' ġestjoni u ta' sostituzzjoni b'rabta mal-azjendi agrikoli
- Kooperazzjoni

Investimenti f'attivitajiet mhux agrikoli

- Stabbiliment ta' gruppi ta' produtturi
- LEADER

Żoni bil-muntanji:

- Pagamenti lil żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet speċifiċi oħra
- Operazzjonijiet agroambjentali klimatiċi
- Kooperazzjoni
- Investimenti f'assi fiżiċi
- Żvilupp tal-azjenda agrikola u tan-negozju fiż-żoni rurali
- Skemi ta' kwalità għal prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel
- Stabbiliment ta' sistemi agroforestali
- Servizzi bażiċi u tiġdid ta' villaġġi f'żoni rurali
- Trasferiment tal-għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni
- Servizzi konsultattivi, servizzi ta' ġestjoni u ta' sostituzzjoni b'rabta mal-azjendi agrikoli
- Stabbiliment ta' gruppi ta' produtturi
- LEADER

Ktajjen tal-provvista qosra:

- Kooperazzjoni
- Stabbiliment ta' gruppi ta' produtturi
- LEADER
- Skemi ta' kwalità għal prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel

▼B

Servizzi bażiċi u tiġdid ta’ villaġġi f’żoni rurali

Investimenti f’assi fiżiċi

Trasferiment tal-għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni

Servizzi konsultattivi, servizzi ta’ ġestjoni u ta’ sostituzzjoni b’rabta mal-azjendi agrikoli

Nisa fiż-żoni rurali:

Trasferiment tal-għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni

Servizzi konsultattivi, servizzi ta’ ġestjoni u ta’ sostituzzjoni b’rabta mal-azjendi agrikoli

Investimenti f’assi fiżiċi

Żvilupp tal-azjenda agrikola u tan-negozju

Servizzi bażiċi u tiġdid ta’ villaġġi f’żoni rurali

Kooperazzjoni

LEADER

Mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih u bijodiversità:

Trasferiment tal-għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni

Servizzi konsultattivi, servizzi ta’ ġestjoni u ta’ sostituzzjoni b’rabta mal-azjendi agrikoli

Investimenti f’assi fiżiċi

Ir-restawr tal-potenzjal tal-produzzjoni agrikola li saritlu ħsara b’diżastri naturali u avvenimenti katastrofiċi u l-introduzzjoni ta’ azzjonijiet ta’ prevenzjoni adatta

Servizzi bażiċi u tiġdid ta’ villaġġi f’żoni rurali

Investimenti fl-iżvilupp taż-żoni forestali u titjib tal-vijabbiltà tal-foresti

Agroambjent - klima

Biedja organika

Pagamenti skont Natura 2000 u d-Direttiva Qafas dwar l-ilma

Pagamenti lil żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali u restrizzjonijiet speċifiċi oħra (bijodiversità)

Servizzi ambjentali u klimatiċi b’rabta mal-foresti u l-konservazzjoni tal-foresti

Kooperazzjoni

Ġestjoni tar-riskji

▼B

ANNESS V

KONDIZZJONALITAJIET EX ANTE GĦALL-IŻVILUPP RURALI

1. KONDIZZJONALITAJIET MARBUTA MA' PRIJORITAJIET

Prijorità tal-UE għall-Objettiv Tematiku (OT) tal-Iżvilupp Rurali / RDK	Kondizzjonalità ex-ante	Kriterji għat-twettiq
Prijorità 3 tal-Iżvilupp Rurali: promozzjoni tal-organizzazzjoni tal-katina tal-ikel, inklużi l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti agrikoli, it-trattament xieraq tal-annimali u l-ġestjoni tar-riskju fl-agrikoltura OT 5: promozzjoni tal-adattament għat-tibdil fil-klima, il-prevenzjoni u l-ġestjoni tar-riskji	3.1. Prevenzjoni tar-riskji u ġestjoni tar-riskji: l-eżistenza ta' evalwazzjonijiet nazzjonali jew reġjonali tar-riskju għall-ġestjoni tad-diżastri, li jqisu l-adattament għat-tibdil fil-klima	— Għandha tiġi stabbilita evalwazzjoni nazzjonali jew reġjonali tar-riskju bl-elementi li ġejjin: — Deskrizzjoni tal-proċess, metodoloġija, metodi u data mhux sensittiva użati għall-evalwazzjoni tar-riskju […] kif ukoll tal-kriterji bbażati fuq ir-riskju għall-prijoritizzazzjoni tal-investiment; — Deskrizzjoni tax-xenarji b'riskju wieħed u b'diversi riskji; — Fejn xieraq, il-kunsiderazzjoni tal-istrateġiji nazzjonali ta' adattament għat-tibdil fil-klima.
Prijorità 4 tal-Iżvilupp Rurali: restawr, preservazzjoni u tisħiħ tal-ekosistemi […] marbutin mal-agrikoltura u l-forestrija	4.1 Kondizzjonijiet Agrikoli u Ambjentali Tajbin (KAAT): standards għal kondizzjoni agrikola u ambjentali tajba tal-art imsemmija fil-Kapitolu I tat-Titolu VI tar-Regolament (UE) 1306/2013 huma stabbiliti fil-livell nazzjonali	— L-istandards tal-GAEC huma definiti fil-liġi nazzjonali u speċifikati fil-programmi;
OT 5: promozzjoni tal-adattament għat-tibdil fil-klima, il-prevenzjoni u l-ġestjoni tar-riskji	4.2 Rekwiżiti minimi għall-fertilizzanti u l-prodotti għall-ħarsien tal-pjanti: rekwiżiti minimi għal fertilizzanti u prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti msemmija fl-Artikolu 28 tal-Kapitolu I tat-Titolu III ta' dan ir-Regolament huma definiti fil-livell nazzjonali	— ir-rekwiżiti minimi għall-fertilizzanti u l-prodotti għall-ħarsien tal-pjanti msemmija fil-Kapitolu I tat-Titolu III ta' dan ir-Regolament huma speċifikati fil-programmi;
OT 6: preservazzjoni u protezzjoni tal-ambjent u l-promozzjoni tal-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi	4.3 standards nazzjonali oħra rilevanti: ġew definiti standards nazzjonali obbligatorji rilevanti għall-finijiet tal-Artikolu 28 tal-Kapitolu I tat-Titolu III ta' dan ir-Regolament	— l-istandards nazzjonali obbligatorji rilevanti huma speċifikati fil-programmi;
Prijorità 5 tal-Iżvilupp Rurali: promozzjoni tal-effiċjenza tar-riżorsi u l-appoġġ għat-trasferiment lejn ekonomija b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju u reżiljenti għat-tibdil fil-klima fis-settur agrikolu u dak tal-ikel kif ukoll fil-qasam tal-forestrija OT 4: appoġġ għat-trasferiment lejn ekonomija b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju fis-setturi kollha	5.1 Effiċjenza fl-enerġija: Twettqu azzjonijiet biex jiġi promoss titjib kosteffettiv fl-effiċjenza tal-użu finali tal-enerġija u investiment kosteffettiv fl-Effiċjenza fl-enerġija meta jinbena jew jiġi rinovat bini.	— L-azzjonijiet huma: — Miżuri li jiżguraw li jkun hemm fis-seħħ rekwiżiti minimi relatati mal-prestazzjoni tal-enerġija tal-binjiet konsistenti mal-Artikoli 4 u 5 tad-Direttiva 2010/31/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([1]). — Miżuri meħtieġa sabiex tiġi stabbilita sistema ta' ċertifikazzjoni tal-prestazzjoni tal-enerġija tal-binjiet konsistenti mal-Artkolu 11 tad-Direttiva 2010/31/UE

▼B

Prijorità tal-UE għall-Objettiv Tematiku (OT) tal-Iżvilupp Rurali / RDK	Kondizzjonalità ex-ante	Kriterji għat-twettiq
OT 6: Preservazzjoni u protezzjoni tal-ambjent u l-promozzjoni tal-użu effiċjenti tar-riżorsi		— Miżuri sabiex jiġi żgurat l-ippjanar strateġiku dwar l-effiċjenza fl-enerġija, konsistenti mal-Artikolu 3 tad-Direttiva 2012/27/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([2]). — Miżuri konsistenti mal-Artikolu 13 tad-Direttiva 2006/32/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([3]) dwar l-effiċjenza fl-użu finali tal-enerġija u dwar servizzi ta' enerġija sabiex jiġi żgurat li l-klijenti aħħarin jiġu provduti individwalment b'arloġġi tal-kejl dment li dan ikun teknikament possibbli, finanzjarjament raġonevoli u proporzjonat b'rabta mal-iffrankar potenzjali tal-enerġija.
	5.2 Settur tal-ilma: L-eżistenza ta' a) politika tal-ipprezzar tal-ilma li tipprovdi inċentivi adegwati għall-utenti biex jużaw ir-riżorsi tal-ilma b'mod effiċjenti u b) kontribuzzjoni adegwata tal-użi differenti tal-ilma għall-irkupru tal-ispejjeż tas-servizzi tal-ilma, b'rata stabbilita fil-pjan ta' ġestjoni approvat tal-baċir tax-xmara għal investiment appoġġat mill-programmi.	— F'setturi appoġġati mill-FAEŻR, […] Stat Membru jkun […] żgura kontribuzzjoni tal-użi differenti tal-ilma għall-irkupru tal-ispejjeż tas-servizzi tal-ilma mis-settur konsistenti mal-Artikolu 9 l-ewwel inċiż tal-paragrafu tad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma b'kont meħud fejn adatt tal-effetti soċjali, ambjentali u ekonomiċi tal-irkupru kif ukoll il-kondizzjonijiet ġeografiċi u klimatiċi tar-reġjun jew ir-reġjuni affettwati.
	5.3 Enerġija rinnovabbli: Twettqu azzjonijiet biex tiġi promossa l-produzzjoni u d-distribuzzjoni tas-sorsi tal-enerġija rinnovabbli ([4]).	— Ikun hemm skemi ta' appoġġ trasparenti, prijorità fl-aċċess għan-netwerk jew aċċess u prijorità garantiti fil-kunsinna, kif ukoll regoli standard relatati mal-ħlas u l-kondiviżjoni tal-ispejjeż ta' adattamenti tekniċi li jkunu saru pubbliċi implimentati f'konformità mal-Artikolu 14(1) u l-Artikolu 16(2,) (3) tad-Direttiva 2009/28/KE — Stat Membru adotta pjan ta' azzjoni nazzjonali dwar l-enerġija rinnovabbli konsistenti mal-Artikolu 4 tad-Direttiva 2009/28/KE
Prijorità 6 tal-Iżvilupp Rurali: promozzjoni tal-inklużjoni soċjali, it-tnaqqis tal-faqar u l-iżvilupp ekonomiku fiż-żoni rurali OT 2: It-titjib tal-aċċess għal, l-użu l-kwalità ta', teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni (il-mira tal-Broadband)	6. L-Infrastruttura għan-Netwerk tal-Ġenerazzjoni li Jmiss (NGN): L-eżistenza ta' Pjanijiet nazzjonali jew reġjonali ta' NGA (aċċess tal-ġenerazzjoni li jmiss) li jqisu l-azzjonijiet reġjonali sabiex jilħqu l-miri tal-Unjoni għal aċċess għall-Internet veloċi ħafna, li jiffukaw fuq iż-żoni fejn is-suq jonqos milli jipprovdi infrastruttura miftuħa bi prezz li jintlaħaq mill-but ta' kulħadd u ta' kwalità f'konformità mar-regoli tal-Unjoni dwar il-kompetizzjoni u l-għajnuna mill-Istat, u biex jipprovdu servizzi aċċessibbli għal gruppi vulnerabbli.	— Hemm stabbilit Pjan NGN nazzjonali jew reġjonali li jkun fih: — pjan ta' investimenti tal-infrastrutturabbażat fuq analiżi ekonomika b'kont meħud tal-infrastrutturi privati u pubbliċi eżistenti u investimenti ppjanati;

▼B

Prijorità tal-UE għall-Objettiv Tematiku (OT) tal-Iżvilupp Rurali / RDK	Kondizzjonalità ex-ante	Kriterji għat-twettiq
		— mudelli ta' investiment sostenibbli li jtejbu l-kompetizzjoni u jipprovdu aċċess għal infrastruttura u servizzi li jkunu miftuħa, bi prezz li jintlaħaq, ta' kwalità u li jgħoddu għall-ġejjieni; — miżuri li jistimulaw l-investiment privat.

(1) Direttiva 2010/31/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad- 19 ta' Mejju 2010 dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija (ĠU L 153, 18.6.2010, p. 13).

(2) Direttiva 2012/27/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 dwar l-effiċjenza fl-enerġija, li temenda d-Direttivi 2009/125/KE u 2010/30/UE u li tħassar id-Direttivi 2004/8/KE u 2006/32/KE (ĠU L 315, 14.11.2012).

(3) Direttiva 2006/32/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' April 2006 dwar effiċjenza fl-użu finali tal-enerġija u dwar servizzi ta' enerġija u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 93/76/KEE (ĠU L 114, 27.4.2006, p. 64).

(4) Direttiva 2009/28/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' April 2009 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli u li temenda u sussegwentement tħassar id-Direttivi 2001/77/KE u 2003/30/KE (ĠU L 140, 5.6.2009, p. 16).

▼B

ANNESS VI

LISTA INDIKATTIVA TA' MIŻURI B'RILEVANZA GĦAL PRIJORITÀ WAĦDA JEW IKTAR TAL-UNJONI GĦALL-IŻVILUP RURALI

Miżuri ta' rilevanza partikolari għal diversi prijoritajiet tal-Unjoni

Artikolu 15	Servizzi konsultattivi, ġestjoni tal-azjendi agrikoli u servizzi ta' skambju tal-azjendi agrikoli
Artikolu 17	Investimenti f'assi fiżiċi
Artikolu 19	Żvilupp tal-azjenda agrikola u tan-negozju
Artikolu 35	Kooperazzjoni
Artikoli 42-44	LEADER

Miżuri ta' rilevanza partikolari għat-trawwim tat-trasferiment tal-għarfien u l-innovazzjoni fl-agrikoltura, il-forestrija u ż-żoni r-rurali

Artikolu 14	Trasferiment tal-għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni
Artikolu 26	Investimenti f'teknoloġiji tal-forestrija u fl-ipproċessar, fil-mobilizzazzjoni u fil-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti tal-forestrija

Miżuri ta' rilevanza partikolari għat-tisħiħ tal-kompetittività tat-tipi kollha ta' agrikoltura u t-tisħiħ tal-vijabbiltà tal-azjendi agrikoli

Artikolu 16	Skemi ta' kwalità għal prodotti agrikoli u l-oġġetti tal-ikel

Miżuri ta' rilevanza partikolari għall-promozzjoni tal-organizzazzjoni tal-katina tal-ikel u l-ġestjoni tar-riskju fl-agrikoltura

Artikolu 18	Restawr tal-potenzjal tal-produzzjoni agrikola li saritilu ħsara b'diżastri naturali u naturali u avvenimenti katastrofiċi u l-introduzzjoni ta' azzjonijiet ta' prevenzjoni xierqa
Artikolu 24	Prevenzjoni u r-restawr tal-ħsara lill-foresti minn nirien tal-foresti u diżastri naturali, u l-avvenimenti katastrofiċi
Artikolu 27	Stabbiliment ta' gruppi ta' produtturi
Artikolu 33	Trattament xieraq tal-annimali
Artikolu 36	Ġestjoni tar-riskju
Artikolu 37	Assigurazzjoni fuq il-prodotti tar-raba', l-annimali u l-pjanti
Artikolu 38	Fondi mutwi għal mard tal-annimali u tal-pjanti u inċidenti ambjentali
Artikolu 39	Għodda għall-istabilizzazzjoni tad-dħul

Miżura ta' rilevanza partikolari għall-irkupru, il-preservazzjoni u t-titjib tal-ekosistemi dipendenti fuq l-agrikoltura u l-forestrija

u

Promozzjoni tal-effikaċja tar-riżorsi u l-appoġġ tal-bidla lejn ekonomija b'livell baxx ta' emissjonijiet ta' karbonju u reżistenti għat-tibdil fil-klima fis-setturi tal-agrikoltura, tal-ikel u tal-forestrija

Artikolu 21(1)(a)	Afforestazzjoni u l-ħolqien ta' żoni msaġġra
Artikolu 21(1)(b)	Stabbiliment ta' sistemi agroforestali
Artikolu 21(1)(d)	Investimenti li jtejbu r-reżistenza u l-valur ambjentali kif ukoll il-migrazzjoni ta' ekosistemi tal-foresti potenzjali

▼B

Artikolu 28	Agroambjent - klima
Artikolu 29	Biedja Organika
Artikolu 30	Pagamenti skont Natura 2000 u d-Direttiva Qafas dwar l-ilma
Artikoli 31 - 32	Pagamenti għal żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet speċifiċi oħra
Artikolu 34	Servizzi ambjentali u klimatiċi b'rabta mal-foresti u l-konservazzjoni tal-foresti
Miżuri ta' rilevanza partikolari għall-promozzjoni tal-inklużjoni soċjali, it-tnaqqis tal-faqar u l-iżvilupp ekonomiku fiż-żoni rurali	
Artikolu 20	Servizzi bażiċi u tiġdid tal-irħula f'żoni rurali
Artikoli 42 - 44	LEADER